

ВЕЛИКА СРБИЈА

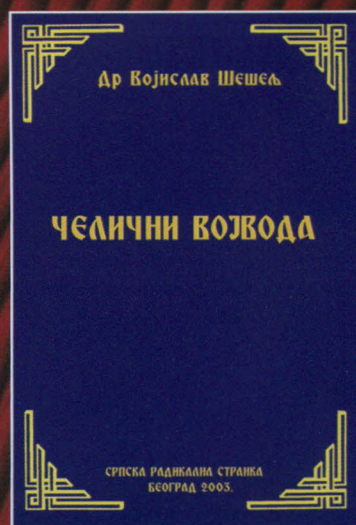
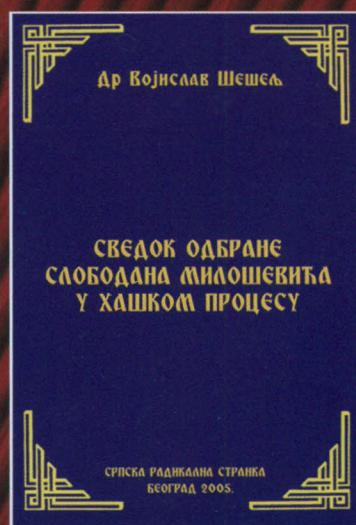
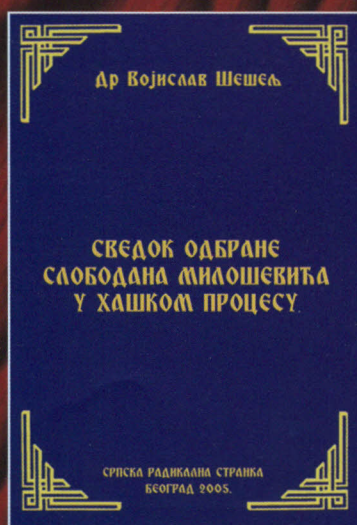
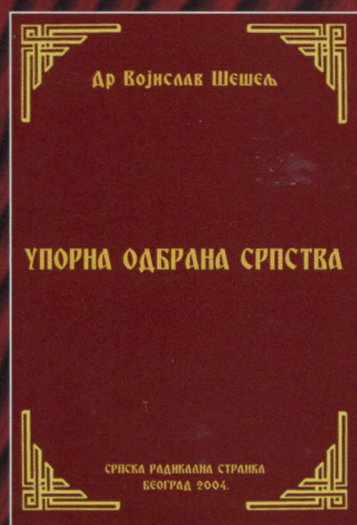
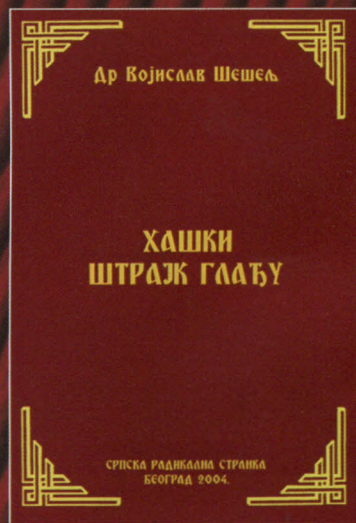
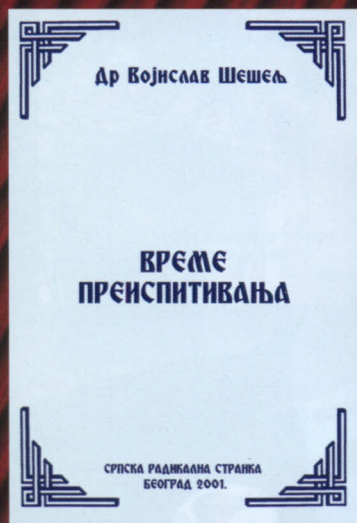
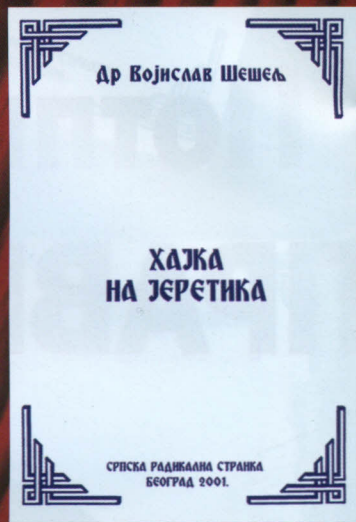
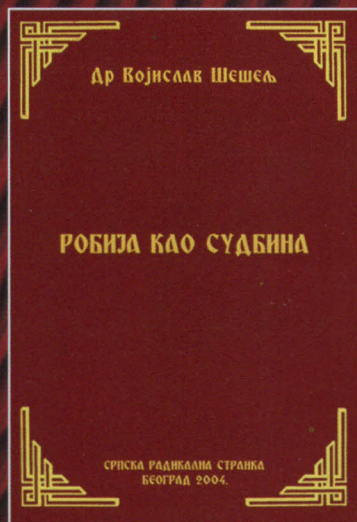
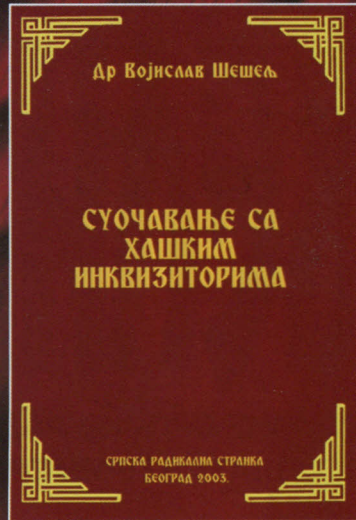
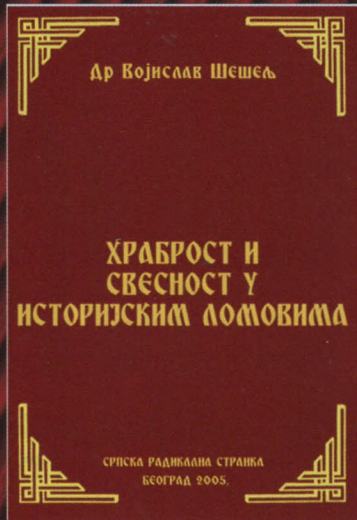
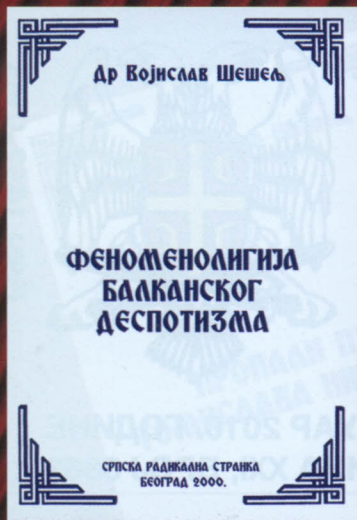
ISSN 1452-9165

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ФЕБРУАР 2010. ГОДИНЕ
ГОДИНА XXI, БРОЈ 3363

Потписан споразум са ПРАВЕДНОМ РУСИЈОМ

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Српска радикална странка

За издавача

др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник

Елена Божић-Талијан

Заменик главног

и одговорног уредника

Марина Томан

Помоћник главног

и одговорног уредника

Момир Марковић

Редакција

Иван Нинић, Борис Алексић,
Душан Марић, др Никола Жутић,
Слађан Мијаљевић, мр Дејан Мирковић,
мр Александар Мартиновић,
Будимир Ничић, Амцад Мигати,
Огњен Михајловић

Унос текста

Весна Марић, Златија Севић,
Љубинка Божовић, Драгица Томић

Лектура и коректура

Лазар Мацура

Техничко уређење

Северин Поповић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника

Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешељ,
Милорад Мирчић, Гордана Поп-Лазивић,
Драган Тодоровић, Мирко Благојевић,
Душко Секулић, Зоран Красић,
Паја Момчилов, Наташа Јовановић,
Горан Цветановић

Штампа

ДОО „Драгић”, Зрењанин

Ђорђа Јоановића 20,

23000, Зрењанин, тел. 023/535-491

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,

11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
329(497.11)

ВЕЛИКА СРБИЈА : новине српске ради-
калне стране / главни и одговорни уредник
Елена Божић-Талијан. - Год 1, - бр. 1 (12. јул
1990)-Београд : Српска радикална странка,
1990-. 30 cm

Месечно

ISSN 1452-9165 = ВЕЛИКА СРБИЈА
COBISS.SR-ID 19291650

Странацка сарадња

- Потписан споразум са Праведном Русијом

2

Интервју – Драган Тодоровић

- Кроз тешка искушења ка тријумфу

8

Подвала о геноциду

- Нож у леђа и Републици Српској и Србији

12

Правосудна посртања

- Тужилаштво у Њорсокаку

16

Интервју – Коста Чавошки

- Издајници се плаше повратка Шешеља

18

За своје злочине окривљују Шешеља

- Сваки злочин има свој потпис

24

Интервју – Славенко Терзић

- Србија као Београдски пашалук

26

Отимачина још траје

- Тајни план Фејта и Тачија има подршку режима

31

Колоне гладних

- Вуци сити, а „оваца“ без броја

35

Малтретирање

- Тортура породице Младић

40

„Бели” новци

- Кокаинска странка

41

Интервју – Веселин Ђуретић

- Туже нас што су нас убијали

46

Особе са инавалитетом

- Најсиромашнији међу сиромашнима

51

Пријатељство

- Срби у Словачкој постали национална мањина

54

Тигар од папира

- Свет без Запада

58

Потписан споразум са Праведном Русијом

- Споразум је у име Српске радикалне странке потписао потпредседник странке Драган Тодоровић, а у име Праведне Русије шеф посланичке групе ове странке у Руској думи и секретар Централног савета Праведне Русије Николај Левичев
- Праведна Русија је једна од две владајуће странке у Русији. На челу ове странке је председник Горњег дома Руске думе – Сергеј Миронов

Делегација Српске радикалне странке, коју су предводили потпредседник странке Драган Тодоровић и члан Председничког колегијума надлежан за спољну политику, мр Дејан Мировић, од 27. до 30. јануара 2010. године боравила је у Москви, где је потписан Споразум о сарадњи између Српске радикалне странке и партије Праведна Русија (Справедљива Русија). Споразум је потписан 28. јануара у 13 часова у медијском центру информативне агенције Интерфакс у Москви, уз присуство великог броја руских новинара. Сама чињеница да је одабран један од најпознатијих медијских центара у Москви, показује колики су значај домаћини дали потписивању Споразума о сарадњи. Споразум су потписали Драган Тодоровић и Николај Левичев, шеф посланичке групе Праведне Русије у Државној думи Руске Федерације. Николај Левичев је један од најпознатијих руских политичара. Као представник партије Праведна Русија, Левичев редовно присуствује консултацијама које се одржавају код премијера Путина и председника Медведева. Сергеј Миронов, председник Праведне Русије, обавља

функцију председника горњег дома руског парламента Савета Федерације. Миронов је, због своје функције, према уставу, трећи човек по важности у Руској Федерацији, после председника Димитрија Медведева и премијера Владимира Путина. Функција председника Савета Федерације даје Праведној Русији не само статус владајуће, већ и статус веома утицајне странке у руском друштву.

Након потписивања Споразума о сарадњи између Праведне Русије и Српске радикалне странке, одржана је конференција за штампу, која је трајала сат времена. Извештај са конференције, посебно изјаве Драгана Тодоровића о Абхазији и Осетији, емитован је на руској сателитској телевизији R. Today, као и на познатом медију Глас Русије, али и у другим руским медијима. Ова чињеница (као и емисија најпознатијег руског новинара Михаила Леонтијева о проф. др Војиславу Шешељу емитована на руском првом државном каналу 14. јануара 2010. у ударном термину који гледа између 80 и 100 милиона људи) показује колики медијски мрак влада у Србији када се ради о Српској радикалној странци.

Ову чињеницу поткрепљује и то да је, за разлику од Русије, потписивање Споразума о сарадњи између Праведне Русије и Српске радикалне странке у српским медијима углавном игнорисано.

Новинари су највеће интересовање показали за сам Споразум, за процес који се води у Хашком трибуналу против проф. др Војислава Шешеља, али и у вези са ставом Српске радикалне странке о Абхазији и Осетији. Након потписивања Споразума о сарадњи, у просторијама агенције Интерфакс, је одржан и састанак између представника Српске радикалне странке и Праведне Русије којем су присуствовали и познати руски експерти за Балкан и Србију, Јелена Гускова и Ања Филимонова. На састанку је закључено да је потписивање Споразума о сарадњи тек почетак сарадње између Српске радикалне странке и Праведне Русије. Закључено је

и да сарадњу треба развијати у свим областима друштвеног и политичког живота, од културе до привреде.

Колики је значај потписивања овог споразума са једном од две руске владајуће партије за Србију у целини, а не само за Српску радикалну странку, излишно је и говорити. Довољно је само нагласити да је Русија данас, са својим енергетским потенцијалима (Русија производи највише нафте на свету, гасовод Северни ток ће бити реализован већ 2011, Јужни ток је у потпуности потиснуо Набуко), војном моћи која је тако уверљиво показана на Кавказу у августу 2008. године након агресије проамеричког грузијског режима, девизним резервама које су треће у свету по величини, и својим политичким утицајем у свету који се манифестовао победом проруског кандидата у Украјини 2010. и подршком Берлусконију у Италији, Чавесу у Венецуели, вероватно друга најмоћнија сила на планети, када се збирно узме у обзир привредна снага, ресурси и војна моћ.

Разговори о процесу против др Војислава Шешеља

Следећег дана, 29. јануара 2010. године у 11 сати, делегација Српске радикалне странке је примљена у руском Министарству иностраних послова, од стране начелника Четвртог европског одељења, Александра Алексејева. Четврто европско одељење руског Министарства иностраних послова је надлежно за Балкан и за Турску. Дакле, за државе које укупно имају преко 100 милиона становника. Алексејев је фактички надлежан за сва руска дипломатска и конзуларна представништва од северне границе Словеније до јужне границе Турске. Колики је утицај Четвртог одељења и

његовог начелника Алексејева, показује и чињеница да је он био у пратњи председника Руске Федерације, Димитрија Медведева, приликом посете Београду 20. октобра 2009. године. У дужем пријатељском и срдачном разговору, између делегације Српске радикалне странке и начелника Алексејева и особља Четвртог европског одељења руског Министарства иностраних послова размотрена је ситуација на Косову и Метохији, као и политичка и економска ситуација у Србији. Такође, разговарало се и о процесу који се води у Хашком трибуналу против проф. др Војислава Шешеља. Састанку је присуствовала и познати руски експерт за Балкан и Србију, Ања Филимонова. Закључено је да треба да се настави успешна сарадња и комуникација између Српске радикалне странке и руског Министарства иностраних послова, посебно Четвртог одељења руског МИП.

Истог дана, у периоду од 15 до 19 сати, делегација Српске радикалне странке је учествовала у раду великог научног скупа, одржаног у Дипломатској академији руског Министарства иностраних послова под насловом „Међународни судови: позиција Русије“. Дипломатска академија има велики углед у руском друштву не само зато што је део Министарства иностраних послова, већ и зато што она окупља најугледније руске дипломате и правнике. Представник Српске радикалне странке, Драган Тодоровић, био је један од првих говорника на овом скупу. Он је изнео статистичке податке о раду Хашког трибунала и податке о процесу који се води против проф. др Војислава Шешеља. Запажене дискусије у вези са овим темама су имали и др Јелена Гускова, мр Ања Филимонова и др Александар Мизјајев. Скупу се обратио и начелник Правног одељења руског Министарства иностраних послова Кирил Геворџан. Као и већина говорника, он је изразио негативан став према Хашком трибуналу. Закључено је да Русија мора да преиспита своју позицију према свим међународним судовима, а посебно према Хашком трибуналу.

Након завршетка научног скупа, делегација Српске радикалне странке састала се са угледним послаником партије Јединствена Русија и председником Института за земље ЗНД, Константином Затулином. Разговарано је о ситуацији у Србији, процесу који се води у Хашком трибуналу против проф. др Војислава Шешеља и изборима у Украјини. Закључено је и да треба да се настави сарадња између Србије и Русије као историјских савезника на свим нивоима.

Р. В. С.

Јачање веза између Србије и Русије

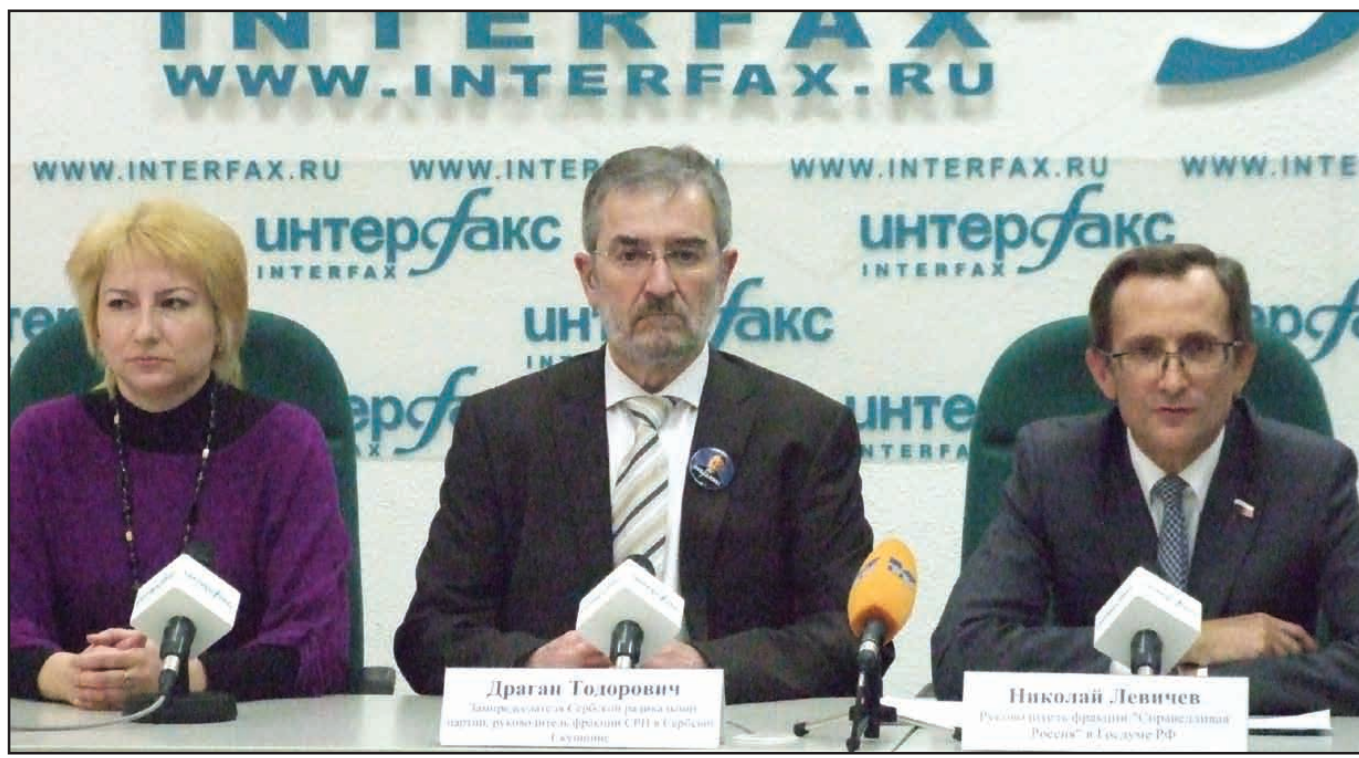
- *Данашње потписивање споразума са Праведном Русијом допринеће томе да ми, као изузетно значајна политичка странка у Србији, учинимо све како би та сарадња била проширена у свим друштвеним областима, нагласио је потпредседник СРС-а Драган Тодоровић*
- *Развој и јачање односа народа Русије и Србије укључују и институције цивилног друштва, чија су највиша форма, као што је познато, политичке партије, што одговара интересима наших земаља и народа, истакао је Николај Левичев, шеф посланичке групе Праведне Русије у Државној думи Руске Федерације*

Након потписивања Споразума о сарадњи између Праведне Русије и Српске радикалне странке 28. јануара, у седишту информативне агенције Интерфакс у Москви одржана је конференција за новинаре. На многобројна питања новинара одговарали су Николај Левичев, шеф посланичке групе Праведне Русије у Државној думи Руске Федерације, и Драган Тодоровић, потпредседник СРС. Пошто је потписивање споразума изазвало велико интересовање руске јавности, почетак конференције обележен је одговарањем на питања у вези са споразумом.

Потписивање званичног споразума о сарадњи између Праведне Русије и Српске радикалне странке, шеф посланичке групе ПР у Државној думи РФ Николај Левичев, оценио је као историјски догађај и почетак нове етапе у сарадњи која траје две године, поготово ако се узме у обзир чињеница да партија Праведна Русија постоји нешто више од

три године. „Желим да истакнем да је Србија, као земља балканског полуострва, Русији најближа по културној и историјској традицији и, ако могу тако да се изразим, најпријатељскија. Зато развој и јачање односа народа Русије и Србије укључују и институције цивилног друштва, чија су највиша форма, као што је познато, политичке партије, што одговара интересима наших земаља и народа“.

Левичев је нагласио да је управо Српска радикална странка партија која дужи низ година демонстрира најдобронамерније односе према Русији и има проруску политику у српском парламенту. „Ми не сарађујемо само на нивоу размене делегација, одржавали смо низ заједничких форума, посебно могу да поменем недавно одржан округли сто, у Државној думи, на иницијативу наших колега, на тему „Балкан у XXI веку у геополитичкој и геостратешкој димензији“. Овај споразум има оквирни стратешки карактер и за-

„Одмах после дешавања у Абхазији и Осетији изашли смо са ставом да признајемо независност тих република јер смо схватили да све оно што се дешавало заправо поклапало с намерама Сједињених Америчких Држава да се те области присаједине Грузији. Потпуно нам је била јасна улога Руске Федерације као потписника резолуције и гаранта мира, односно немогућности да се било шта промени на силу. На сопственом искуству смо испробали све те методе које примењује Америка. Нажалост, ми живимо у времену где се примењују двоструки аршини на територији бивше Социјалистичке Федеративне Југославије. Све оно што је важило за Хрватску, Босну и Херцеговину, Македонију, Црну Гору, не важи за Србију. У Србији Америка прихвата независност Косова и Метохије, а не прихвата независност Јужне Осетије и Абхазије. Према томе, ту су ствари потпуно јасне и ми немамо никакву дилему када је питању Абхазија и Јужна Осетија“, нагласио је потпредседник СРС-а Драган Тодоровић.

снима се на програмима наших партија који се темеље на принципима социјалне правде, људских права и права свих народа, и очувања равноправних и мултиполарних глобалних односа. Подразумева се да ћемо, на основу овог споразума, формирати заједнички савет у који ће ући по 4 представника у име сваке партије. Такође, не искључујемо могућност да, на основу овог базног споразума, могу да се доносе анекси у форми додатних споразума у изградњи и реализацији различитих програма и пројеката“.

Потпредседник Српске радикалне странке, Драган Тодоровић, оценио је да је потписивање Споразума о сарадњи са Праведном Русијом потврда идеологије и програма странке којој је један од главних спољнополитичких циљева блиска сарадња Србије и Руске Федерације. „Српска радикална странка је странка са дугом историјом и традицијом, основана пре двадесет година“, истакао је Тодоровић одговарајући на питања руских новинара. „Најјача смо опозициона странка у српском парламенту и једина доследна патриотска странка на политичкој сцени Србије. Нисмо одступали од свог програма и своје идеологије, и данашњи чин потписивања Споразума о сарадњи са странком Праведна Русија је потврда наше политике, програма и идеологије. Српска радикална странка се од свог оснивања залаже за што боље и блискије односе са Руском Федерацијом. То је један од наших главних спољнополитичких циљева. Данашње потписивање споразума са Праведном Русијом допринеће томе да ми, као изузетно значајна политичка странка у Србији, учинимо све како би та сарадња била проширена у свим друштвеним областима. Свесни смо политичке ситуације у свету и у Србији. Јасни су нам интереси који на сваки могући начин покушавају да отежају сарадњу Србије и Русије. Сигурни смо да то није корисно за Србију, зато ћемо учинити све како би та сарадња била што боља. Зато овај данашњи чин схватамо као потврду наше политике коју ћемо и даље наставити“.

Споразум користан за странке али и за државе

Говорећи о областима сарадње, Левичев је нагласио да није у питању тајни споразум, већ да ће јавно бити изнете све сфере сарадње које споразум дефинише. „Намера нам је да предузимамо заједничке напоре за очување и јачање суверенитета и територијалне целовитости Русије и Србије у складу са нормама међународног права, за супротстављање очувању блоковског начина мишљења у области међународне безбедности сматрајући то реликтима хладног рата. Желимо да помогнемо Републици Србији у реализацији пројекта гасовода 'Јужни ток' и продуктивнију примену Споразума о слободној трговини између Русије и Србије, као и обезбеђењу самосталног економског развоја Србије“.

Левичев је такође истакао да је намера не само да сарађују партијске делегације, већ да се организују семинари који ће допринети развоју контаката и међу омладинским и

женским покретима, као и хуманитарним организацијама. Према његовим речима, форма заједничког деловања биће представљена на конгресима партија.

Драган Тодоровић сложио се са руским колегом да постоји широк спектар могућности за остваривање циљева који су наведени у споразуму. „Српска радикална странка залагаће се да група пријатељства са Руском Федерацијом, формирана у Народној скупштини Србије, што ефикасније и боље сарађује са Руском думом. Иако смо опозициона партија, гласали смо за Споразум о Јужном току. Инсистираћемо да се тај споразум спроводи у дело. Залажемо се да се Србија у што већој мери економски веже за Руску Федерацију. У складу са нашим утицајима и могућностима, трудитићемо се да руске банке уђу на тржиште Србије. Нажалост, садашња званична политика је таква да руски капитал нема добру проходност на српском тржишту иако постоје оправдани економски разлози да се он нађе у Србији. Такође, можемо да допринесемо новом безбедносном пројекту који је изнео председник Медведев. Као политичка странка у српском парламенту, учинићемо све да наша држава ни под каквим околностима не уђе у НАТО. То је изузетно значајно и за Србију, али и за Руску Федерацију. Ако погледате мапу Балкана, Србија је једина земља која није чланица НАТО-а и чији су грађани отворено против сарадње са НАТО-ом. С обзиром да је Праведна Русија владајућа странка, многе ствари ћемо једноставније и боље урадити него што смо то могли до сада“, нагласио је Тодоровић.

Тодоровић је истакао да се Српска радикална странка пре свега залаже за очување територијалног интегритета и суверенитета Србије, са Косовом и Метохијом у њеном саставу, али и изразио забринутост да дезинтеграциони процеси у Србији нису завршени. Према његовим речима, са-

радња између две странке може управо допринети томе да се неке ствари, које су одавно на том пољу испројектоване, спрече и због тога је она значајна не само за странку, већ и за Србију. „Дезинтеграциони процеси који су почели почетком деведесетих година, када је у питању Србија, наставиће се и даље. Озбиљно страхујемо за нашу северну Аутономну Покрајину Војводину, која је под притиском Запада добила Статут, и оправдано претпостављамо да ће кренути путем којим је кренуло Косово и Метохија. Постоје и проблеми са Рашком облашћу, где у једном делу живи муслимански део становништва, и наговештаји да ће кренути истим путем у тренутку када то процени Запад”.

Пратимо случај Војислава Шешеља

Говорећи о председнику Српске радикалне странке, Николају Левичеву је истакао да је Праведна Русија упозната са ситуацијом у вези с Војиславом Шешељем. „Човек је, по мом мишљењу, учинио акт грађанског подвига, добровољно се јавивши у ту, по нашем мишљењу, сумњиву установу. Сама чињеница да је током низа година лишен слободе пре коначне одлуке суда представља ситуацију коју можемо да назовемо као нонсенс.

Желео бих да га служи здравље и физичка снага јер је већ доказао да има довољно интелектуалне снаге и духовне чврстине”. Драган Тодоровић објаснио је присутнима да се Војислав Шешељ у Хашком трибунал налази из чисто политичких разлога, пошто се декларисао као националиста и антиглобалиста, а за глобалисте нема већег греха него борити се за свој народ и за своју државу. „Двадесет трећег фебруара навршиће се седам година како се налази у Хашком трибуналу. Његов пример је доказ најбруталнијег кршења људских права, слобода и злоупотребе силе. Како у Србији кажу, наступило је време силе, а не сила закона. Да би остварио права која су записана у Статуту Хашког трибунала, морао је да штрајкује глађу 28 дана. Али ако постоји човек који је у стању да се носи са Хашким трибуналом, да се са њим избори и да га победи, то је Војислав Шешељ. У досадашњем процесу Војислав Шешељ је показао да су сви експерти и сви сведоци тужилаштва лажни, инструисани од стране Хашког трибунала. Сигурни смо да ће у овој години Војислав Шешељ доћи у Србију. Историјски гледано, он је победио Хашки трибунал, јер је оптужницу разбио у парампарчад. Ниједну тачку оптужнице, тужилаштво није успело да докаже. С друге стране, Шешељ је успео да докаже да су експерти тужилаштва, у ствари радници тужилаштва који су радили по задатку, као и да су сведоци сведочили лажно под притиском Хашког трибунала.

Прећено им је покретањем процеса против њих или су им даване новчане накнаде да би лажно сведочили. Војислав Шешељ у својој одбрани неће извести ни једног јединог сведока јер експерти и сведоци који су до сада сведочили нису могли да потврде ниједну оптужбу и заправо су потврдили његову невиност”.

Тодоровић је на крају нагласио да је повратак Војислава Шешеља важан не само за Српску радикалну странку, већ и за Србију и за односе између Србије и Руске Федерације. „Нас 20 година мрве, покушавају да нас потпуно униште.

Данас у Србији не постоји човек који може да покрене одређене ствари. Ја сам убеђен да је једини такав човек Војислав Шешељ и зато ће његов долазак у Србију бити изузетно значајан, да се ствари промене не само у Србији, него да се промене и у односима између Србије и Русије. Ми нисмо задовољни степеном сарадње између Србије и Русије”.

Потпредседник Српске радикалне странке, Драган Тодоровић, истакао је да је ова странка свесна геополитичке стратегије коју спроводи Америка уз помоћ НАТО-а и да је један од њених циљева и овладавање руским ресурсима, односно великим сибирским простором. Руски медији су пренели и његово став о изборима у Украјини и повезаност тих избора са геополитичким плановима Америке, тачније покушајима да се успостави нови светски поредак „Да би то остварили, треба да дођу на границе Русије. Један од тих циљева је и инсталирање ракетног штита у Украјини. Надамо се да ће победом господина Јануковича на председничким изборима ситуација бити много боља него што је то било до сада, у време Јушченка. Посебно имајући у виду Украјину као земљу која је постојбина Русије, руске културе, вере. Као што је Косово за Србију, тако мислим да је у великој мери Кијев за Русију. Зато се надам да ће политичка ситуација у Украјини да се промени и да ће планови који су давно створени бити узалудни, односно да се неће остварити. Ми смо и на прошлим и на овим изборима изразили подршку господину Јануковичу”, истакао је Тодоровић и додао: „Код Српске радикалне странке постоји једно правило чим некога подржава Запад, ми смо против њега, – јер смо у нашој држави могли да видимо какве су последице њихове подршке. Један од најновијих примера је и прихватање Еулекса и, по нама, то је изузетно велика грешка. Уместо да останемо доследно на Резолуцији 1244, ми смо прихватили мисију Еулекса која је дошла да створи институције будуће независне државе Косово по плану Мартија Ахтисарија, који није прихваћен у Савету безбедности. Уместо да инсистирамо на УНМИК-у као представницима Уједињених нација, ми смо прихватили да дођу представници Европске уније и да они, наводно статусно неутрално, решавају проблеме на Косову и Метохији. А по чему? Јесмо ли ми чланица Европске уније? Нисмо. Да ли су многе чланице Европске уније прихватиле независност Косова и Метохије? Јесу. Па, како онда та мисија може да буде статусно неутрална?”

Српска радикална странка
обележила славу Света Три Јерарха

Молитва за Војислава Шешеља

Пише: Владимир Мишковић

Традиционалном молитвом за освећење живота и вина и сечењем славског колача, Српска радикална странка је у Земуну обележила своју крсну славу – Света Три Јерарха, Светог Василија Великог, Светог Григорија Богослова и Светог Јована Златоустог. Свечаности су, осим руководства странке, присуствовале бројне угледне личности из јавног, културног и политичког живота Србије, проф. др Коста Чавошки, проф. др Мирко Зуровац, историчар др Веселин Ђуретић, песник Гојко Ђого, новинар и водитељ ТВ „Палма плус“ Оливера Милетовић, главни и одговорни уредник листа „Збиља“ Момир Лазић, главни и одговорни уредник листа „Геополитика“ Слободан Ерић и други пријатељи Српске радикалне странке.

После молитве и појања славског тропара посвећеног трима светитељима, отац Бранко Зелен, парох земунског храма Свете Богородице, пожелео је домаћинима и присутним гостима „срећно и благословено молитвено окупљање око Света Три Јерарха, заштитника ове часне установе, светих великих православних богослова и учитеља благочешћа, љубави и свих оних врлина у које ми као православни хришћани и као припадници народа српскога верујемо, које поштујемо и за које живимо“.

– Благодат Светога Духа данас нас сабра, да сви узмемо свој крст, браћо и сестре, свако на своме делу обнове и одржања нашег српског рода на свим просторима где се налазимо и где живимо. Свако ко узме свој крст, да зна да је то и Христов крст који он заједно са нама носи и помаже нам да носимо тај крст одбране нашег рода и наше вере православне у овим тешким и смутним временима. Верујемо и надајмо се да ће и земаљска и небеска правда бити задовољне и да ће Господ дати да и овај дом буде са својим домаћи-

ном, и да следећу славу обележимо како приличи и у заједници и у љубави. Нека је благословено на многа љета, Бог вас благословио и срећна слава – поручио је отац Владимир Пражић свештеник Николајевске цркве у Земуну, у проповеди домаћинима српским радикалима и бројним гостима.

Потпредседник Српске радикалне странке, Драган Тодоровић, је позвао све чланове Српске радикалне странке и све српске патриоте да збију редове, и да не допусте српским непријатељима да разоре Србију и униште највредније српске синове.

– Наша странка пролази кроз најтеже тренутке од свог оснивања, као што и Србија пролази кроз изузетно тешке тренутке. Зато су и учинили све како би уништили Српску радикалну странку. Уз Божију помоћ, успели смо да се одупremo томе, јер ми немамо права ни да одустанемо ни да поклекнемо, ми морамо да се боримо. Зато позивам све чланове Српске радикалне странке да учине све како би странка ојачала и како би се вратила на своје позиције, јер сам убеђен да једино Српска радикална странка искрено и часно заступа интересе ове државе и њеног народа. Даме и господо, поштовани пријатељи Српске радикалне странке, браћо и сестре српски радикали, надам се и желим да ово буде последња слава без нашег председника Војислава Шешеља и искрено се молим Богу и желим да идуће године Војислав Шешељ буде напокон међу нама, да слаavimo заједно Света Три Јерарха. Боримо се за интересе Србије, за интересе нашег народа и за Војислава Шешеља. Нашом борбом, нашом снагом, ми ћемо скратити његов боравак у Хагу. Живела Србија!

Празник Света Три Јерарха је ове године обележен дан раније, 11. фебруара, јер је Синод Српске православне цркве, према правилима о богослужењима, извршио корекцију у Календару за 2010. годину због почетка Великог часног васкршњег поста.

Интервју: Драган Тодоровић, поводом двадесет година од оснивања Српске радикалне странке

Кроз тешка искушења ка тријумфу

- *Програмски циљеви Српске радикалне странке су да демократским путем променимо власт и да Српска радикална странка, као изразито патриотска, дође на власт. У економском погледу, циљ је превазилажење социјалне и економске кризе и привредни опоравак. Можемо да сарађујемо са патриотским странкама, али никада нећемо сарађивати са странкама које урушавају суверенитет и интегритет Србије, као ни са издајницима Николићем и Вучићем, које финансирају криминалци и тајкуни, истиче Драган Тодоровић*

Деловање Српског слободарског покрета означава почетак рада Српске радикалне странке. Оснивачки конгрес Српског слободарског покрета одржан је 23. јануара 1990. године, а он се у Статуту Српске радикалне странке наводи као први конгрес Српске радикалне странке. Потпредседник Српске радикалне странке, Драган Тодоровић, у разговору за Велику Србију говори о томе колико су се програмски циљеви Српске радикалне странке променили за протеклих двадесет година, о успесима и неуспесима странке, кадровским променама, коалиционом потенцијалу. „Од тада је Српска радикална странка, на политичкој сцени Србије, имала изузетно значајну улогу. Програмски циљеви Српске радикалне странке су суштински остајали исти, али су се временом дорађивали и допуњавали у складу са околностима. Програмски циљ нам је да демократским путем променимо власт и да Српска радикална странка, као изразито патриотска, дође на власт како би могла да спроводи свој програм“, наводи Тодоровић.

Новинар: Да ли су се програмски циљеви Српске радикалне странке мењали за ових 20 година?

Драган Тодоровић: Суштински су остајали исти, али су се дорађивали и допуњавали у складу са околностима. Програмски циљеви Српске радикалне странке су да демократским путем променимо власт и да Српска радикална странка, као изразито патриотска, дође на власт. У економском погледу, циљ је превазилажење социјалне и економске кризе и привредни опоравак. То подразумева вођење економске политике у интересу грађана Србије, а не у интересу тајкуна, као што је сада случај. Битне тачке тог циља су успостављање социјално праведног друштва, брига о социјално угроженима, а то је најшири слој грађана, које је овај режим довео на ивицу глади, ревизија криминално спроведене приватизације, смањење незапослености, заштита пољопривредних произвођача и развој села, узимање повољних кредита од Руске Федерације, а не задуживање код Међународног монетарног фонда, промена пореске политике, смањење државних трошкова, опорезивање западних банака јер су монополисти на нашем тржишту будући да су у Србији увеле највише камате у Европи и, упркос кризи, зарађују и данас имају екстрапрофите. Када је у питању програм који је усмерен на очување територијалног интегритета и суверенитета државе, он се променио јер су се и околности промениле. Српска радикална странка никада неће прихватити отимање јужне српске покрајине или било ког другог

дела територије Србије. Увек ће водити бригу о српском народу ван територије Републике Србије.

Новинар: Који је највећи успех Српске радикалне странке?

Драган Тодоровић: Највећи успех је што је странка опстала упркос бројних удара и покушаја да буде уништена. Странка је дала велики допринос јачању и успостављању демократије и демократских процеса у Србији. Странка никада није одустала од бескомпромисне борбе за државне и националне интересе и постала је препознатљива као изразито антиглобалистичка странка.

Новинар: Који је највећи неуспех Српске радикалне странке?

Драган Тодоровић: Највећи неуспех је што нисмо на време дошли на власт да покажемо да би Србија могла другачије да изгледа. Сада је урушавају корумпирани политичари. Нисмо успели да убедимо грађане Србије да ће њихово опредељење за ДОС двехиљадите године бити катастрофа за Србију. Сведоци смо да ММФ и Светска банка разарају српску економију.

Новинар: Били сте на власти са Милошевићем, имали сте прилику да покажете шта знате и умете.

Драган Тодоровић: Јесте, али смо били слабији партнер у Влади и то је било у условима рата. Пре свега, били смо на власти кратко време да би смо имали могућности да покажемо шта знамо и умете. То је било најтеже време кроз које је држава пролазила. Већ 1998. године почели су испровоцирани и организовани немири шиптарских терориста, кренуо је рат, бомбардовање. Седамдесет осам дана је наша држава злочиначки бомбардована, после тога је кренула обнова. Најзначајнији је чист образ који смо из те владе изнели. Не постоји ни једна једина афера о злоупотреби положаја било ког припадника Српске радикалне странке. Наше бивствовање у влади показало је једну врсту наше несебичности. Своје политичке интересе подређивали смо интересима државе и грађана, за разлику од других.

Странка ће поново бити јака

Новинар: После одласка Николића и Вучића, према истраживању јавног мњења, странка је успела да се стабилизује на 10 одсто подршке грађана, међутим неки тврде да странка на изборима ипак не би прешла цензус.

Драган Тодоровић: Парламентарни избори ће показати колику подршку заиста има Српска радикална странка. Многи намерно потцењују Српску радикалну странку. Наш рејтинг се мења, као што се увек мењао. Као у животу човека, тако и у животу једне политичке странке, пролазите кроз разне фазе и када се борите за праву ствар, када верујете у нешто, онда је само питање времена када ћете успети да то у шта ви верујете и за шта се борите пренесете грађанима Србије, да на адекватан начин они реагују. Вучић и Николић су, после неуспелог покушаја пуча и преузимања странке, отишли. Отишло је све што није ваљало. Ни због чијег одласка не жалимо, поготово оних који су показали да су најобичнији инструмент у рукама тајкуна и криминалаца који хоће да завладају Србијом и у потпуности је униште зарад личних интереса.

Странка је и раније пролазила кроз тешке фазе. Једна од тих фаза је била крајем 1993. године, после расписивања ванредних парламентарних избора, када се режим обрушио на Српску радикалну странку на најбруталнији могући начин, лажима, злоупотребљавајући медије. Начин који су касније примењивале све власти, па и ова данашња. Ми смо тада на децембарским изборима постигли лошије резултате него на децембарским изборима 1992. године. Друга лоша фаза коју смо имали била је 2000. година, после петоктобарског пуча. На децембарским изборима добили смо око 9 одсто гласова и освојили 23 посланичка места, од 72 колико смо имали пре. Али већ 2003. године, у децембру месецу, успели смо да освојимо највећи број мандата и постанемо најјача политичка странка у Србији. Српска радикална странка успех је поновила 2007, па 2008. године.

Сад нам је адут исти као што је био и тада - наш програм и наша идеологија, односно суверена и економски просперитетна Србија. Наша предност, за разлику од свих, је да нас не финансирају тајкуни. Немамо обавезу ни према коме. Имамо обавезу само према грађанима Србије, да се боримо

за њихов интерес и њихово добро, и мислим да ће они то брзо препознати јер су то препознали и у овом претходном периоду, и нема ни једног јединог разлога да не препознају и сада.

Не сарађујемо са криминалцима и тајкунима

Новинар: У јавности се оцењује да СРС нема коалициони капацитет?

Драган Тодоровић: Можемо да сарађујемо са патриотским странкама, али никада нећемо сарађивати са странкама које урушавају суверенитет и интегритет Србије, као ни са Николићем и Вучићем, које финансирају криминалци и тајкуни. Битно је да се пре сваке коалиције договоре програмски циљеви. Нама није програмски циљ власт и корист од власти, већ власт доживљавамо као инструмент преко кога можемо да спроведемо наш програм. Ако се договоримо о својим програмским циљевима, онда то није проблем. Не можемо и никада нећемо сарађивати са онима који раде против интереса Србије, као што је нпр. Чанкова Лига социјалдемократа Војводине. Никада ни под којим условима нећемо сарађивати са тзв. напредњацима. Било каква сарадња са странком коју финансирају криминалци, тајкуни и они који хоће да управљају Србијом преко те странке, апсолутно не долази у обзир. Власт може бити боља или лошија, успешна или мање успешна, али она пре свега треба да буде поштена и не сме се злоупотребљавати.

Новинар: Оставља се утисак да сте од избора у Оџацима очекивали више?

Драган Тодоровић: Очекивали смо више пошто је у питању општински одбор који одлично ради, а потврда за то је и чињеница да је Српска радикална странка на челу ове

Програмски циљеви Српске радикалне странке:

• Циљ нам је да демократским путем променимо власт и да СРС као изразито патриотска странка дође на власт.

1. У економском погледу – циљ је превазилажење социјалне и економске кризе и привредни опоравак. То подразумева вођење економске политике у интересу грађана Србије, а не у интересу тајкуна, као што је сада случај, а кључне тачке су:

• успостављање социјално праведног друштва, брига о социјално угроженима, а то је најшири слој грађана које је овај режим довео до ивице глади;

• ревизија криминално спроведене приватизације;

• смањење незапослености;

• заштита пољопривредних произвођача и развој села;

• узимање повољних кредита од Руске Федерације, а не задуживање код Међународног монетарног фонда;

• промена пореске политике;

• смањење државних трошкова;

• опорезивање западних банака јер су монополисти на нашем тржишту и у Србију су увеле највише камате у Европи. Упркос кризи, зарађују екстрапрофите;

• опорезивање трговачких монополиста.

2. Успостављање правне државе и владавине закона.

3. Оштра борба против криминала и корупције.

4. Очување територијалног интегритета наше државе и Косова и Метохије у саставу Србије. Српска радикална странка никада неће прихватити отимање јужне српске покрајине или било ког другог дела њене територије.

5. Подршка и брига о српском народу ван територије Републике Србије.

– брига о нашем народу у Републици Српској;

– брига о прогнанима из Републике Српске Крајине и подршка њиховој влади у егзилу;

– подршка Србима у Црној Гори који су под притисцима репресивног Ђукановићевог режима .

6. СРС се залаже за укључивање припадника националних мањина у све државне структуре.

7. На спољнополитичком плану, приоритети су нам Русија, Кина, Индија, Латинска Америка и арапске земље које нису признале НАТО државу Косово.

У смислу учвршћивања односа са Русијом, делегација СРС 28. јануара потписала је Споразум о сарадњи са једном од две владајуће руске странке – Праведном Русијом.

8. С Европском унијом можемо да се споразумемо о интеграционом процесу, под условом да ЕУ отворено призна да је Косово и Метохија саставни део Србије.

9. На војно-безбедносном плану – СРС подржава иницијативу Руске Федерације за стварање нове архитектуре безбедности која се неће заснивати на НАТО-у, већ на ојачаној улози УН, међународном праву и мирном решавању спорова. Да смо на власти, ми бисмо се активно укључили у реализацију овог концепта.

Али, тренутно, наша војна неутралност, односно, неприступање блоковима је у потпуности у складу са изградњом новог мултиполарног безбедносног поретка.

општине практично била од 2004. године. Рад локалне самоуправе на челу са Српском радикалном странком оцењен је као добар и од стране грађана није било већих замерки. Кампања је такође била изузетно квалитетна и добра. Међутим, програм и рад изгубио је у трци са новцем. У кампање за локалне изборе, странке које су на власти у републици улажу огроман новац. Тим новцем или директно плаћају бираче, дају донације или изводе одређене радове на комуналним и инфраструктурним објектима, иако пре тога општина за републичку власт није постојала. Гласове купују и нове странке. Бирачима се даје новац, пакети са прехранбеном робом, хемијски производи, итд.

Жалимо због тога што законски услови у изборној процедури нису такви, да онемогуће такву манипулацију гласовима. Годинама се боримо да се ти услови, пре свега на републичком а и на локалном нивоу, промене, да нико нема право да их злоупотребљава. Недопустиво је да се закон крши у току изборног процеса. Шта можете да очекујете онда од оног ко на власт дође на тај начин? Он ће наставити да

ради мимо закона. Избори су доведени у једну потпуно апсурдну ситуацију. Поједине странке пред бираче не излазе са својим програмима, већ парама. Закон о финансирању политичких странака такође треба да буде такав да омогући политичким странкама да функционишу без икаквих могућности да средства добијају са стране, сем донацијама које морају бити потпуно видљиве. И свака злоупотреба, по мени, треба да буде ригорозно кажњена да то никоме не падне на памет да уради.

Битан је квалите а не године

Новинар: Да ли ће се мењати кадровска политика странке?

Драган Тодоровић: Верујем да највећи број људи који се учлањује у Српску радикалну странку има искрене намере и мотиве. Али вероватно се временом неке ствари мењају. То је, на неки начин, потпуно нормално и уобичајено јер свако има одређене амбиције, да их нема, не би се укључивао у политички живот. На странци је да све те амбиције ка-

налише и усмери у једном правцу, како би све било у оквирима програма и идеологије.

Такође, веома је битна процедура избора кадрова. Формално посматрано, њој не можете да нађете никакве замерке, али објективно постоје ствари које ни том демократском процедуром не можете да промените. Треба доћи до решења која ће омогућити да се на одређеним местима људи налазе због квалитета, резултата и угледа који имају унутар организације која их бира. Почев од месних, општинских, окружних до Извршног одбора.

Неки људи су остајали на неким местима иако квалитетом више нису задовољавали потребе те функције. Људи морају да схвате да ће за странку, укупно, бити боље, ако имамо што већи број квалитетних људи, почев од месних одбора све до Извршног одбора. Сигурно је да ће се неко у том процесу наћи и повређен, можда ће чак помислити да странка показује и незахвалност у датом моменту према њему, итд. Странка мора да нађе механизме да покаже да води рачуна о свим својим људима. Ако будемо успели да нађемо модел који ће довести до тога да се тим изменама не створи утисак елиминације појединаца, да не дођемо у ситуацију да је то борба за положај, већ борба за квалитет странке, онда ће то бити велики успех за све нас. Показало се да тајно гласање које је, као и јавно, предвиђено Статутом, даје боље резултате код избора кадрова, и у наредном периоду залагаћемо се да се овај начин избора спроводи на свим нивоима. Ако може председник странке да се бира тајним гласањем, зашто не може да се бира председник месног одбора, председник општинског одбора, итд?

Новинар: Многи су приметили да се у странци форсирају неки нови људи, међу њима велики број младих.

Драган Тодоровић: У странци не постоје поделе ни по каквој основи. Не постоје поделе ни на младе ни на старе, јер ни младост ни старост нису саме по себи ни мане ни врлине. То је једноставно стање. Не постоји подела ни на старе чланове и нове чланове. Не постоји подела ни по образовној, националној и верској структури. Најбитнија карактеристика сваког члана Српске радикалне странке је његов квалитет.

Након неуспелог пуча отворили су се путеви да неки нови људи изађу у први план. Пре октобра 2008. године само мали број људи имао је ексклузивно право да се појављује у медијима, за скупштинском говорницом, итд. Међутим, то се променило, свесно смо почели да форсирамо одређене људе зато што имају неспорне квалитете. Желели смо да

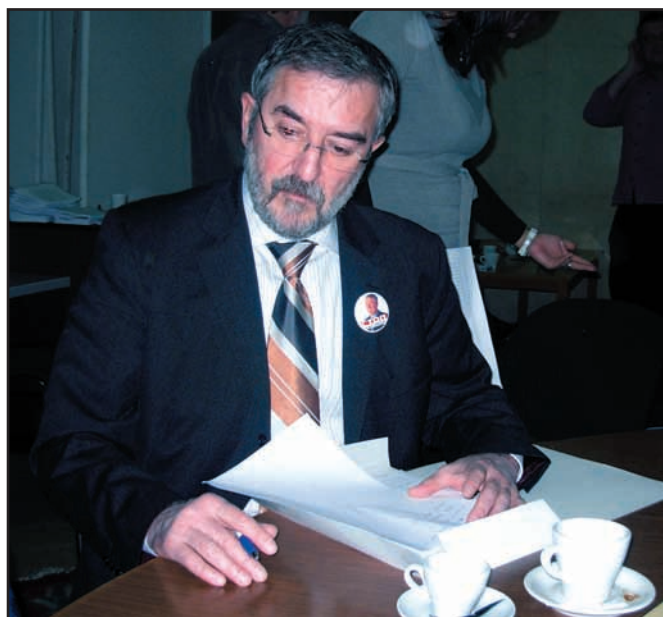
покажемо да странка није била ни Томислав Николић ни Александар Вучић, нити било који други појединац. Него да је то странка квалитетних људи који су је својим радом довели на позиције на којима се налази.

Новинар: Сматра се великим успехом потписивање споразума са Праведном Русијом, како то коментаришете?

Драган Тодоровић: То је један од великих успеха Српске радикалне странке на спољнополитичком плану. Потписан је споразум о сарадњи са Праведном Русијом, једном од две владајуће странке која у свом раду мора да води рачуна о државним интересима Русије и која Српску радикалну странку доживљава као патриотску странку, искреног пријатеља Русије и једног од главних ослонаца сарадње Србије и Русије.

Новинар: Какав је став Српске радикалне странке поводом резолуције о Сребреници?

Драган Тодоровић: Српска радикална странка осуђује сваки злочин - увек се залагала и увек ће се залагати да конкретни починиоци злочина одговарају. Међутим, ми не прихватимо никакве резолуције које се доносе под притисцима Запада и које имају за циљ да се српски народ прогласи геноцидним. Свој однос према злочину Скупштина Србије је показала у Кривичном законнику, и нема никакве потребе за усвајањем било какве резолуције. А, Скупштина не може да утврђује конкретне злочине, то чини суд. У Сребреници је почињен злочин, али није геноцид. Упорно се избегава разговор о чињеници да је манипулисањем подацима и пропагандом, злочин у Сребреници проглашен за геноцид, што никако не може да буде. А све са циљем да се српски народ прогласи геноцидним. То је оно о чему Српска радикална странка хоће да говори. Чињеница је да није било геноцидне намере и да није страдала ниједна жена, ниједно дете. Чињеница је да се све време манипулише бројем страдалих, који се, с једне стране, невероватно преувеличава, а с друге стране се у тај број урачунавају и погинули од деведесет друге до деведесет пете. Такође, треба имати у виду да је велики број муслиманских војника погинуо у току пробоја и да је један део изгинуо у међусобним сукобима самих муслимана.

Нож у леђа и Републици Српској и Србији

Пише: Душан Марић

Муслимани су у рату од 1992. до 1995. године у Сребреници и Средњем Подрињу убили више од 3.200 Срба. У истом рату, на истом простору, погинуо је приближно исти број муслимана из Сребренице и Средњег Подриња. Већина убијених Срба били су цивили, који нису били наоружани и нису учествовали у рату. Већина убијених муслимана били су војници Насера Орића, који су, пре него што су убијени, убили ових 3.200 Срба из Подриња. Више од 90 одсто Срба убијено је 1992. и 1993. године.

Највише муслимана убијено је у лето 1995. године, у осети за тешке злочине које су починили у прве две ратне године.

Упркос тим чињеницама, председник Србије Борис Тадић најавио је да ће Скупштина Србије донети декларацију којом ће осудити ратне злочине над муслиманима из Сребренице.

Иако је сваки злочин за осуду конкретни починиоци морају да одговарају, за власт у Београду мртви Срби су грађани другог реда. Убијена српска деца у Братунцу мање су вредна од убијене муслиманске деце у Сребреници. Ни 15 година од завршетка рата, у којем су муслимани и Хрвати убили око 30 000 Срба, Скупштина Србије није осудила злочине који су починени над српским народом у БиХ, а сада под притиском Запада режим инсистира да парламент усвоји декларацију којом се осуђује злочин над муслиманима у Сребреници и уводи опасна формулација да је почињен геноцид. У Сребреници је почињен злочин, али није почињен геноцид.

– За Српску радикалну странку је идеја о усвајању декларације о Сребреници потпуно неприхватљива. Она је очигледно наметнута од Запада, с циљем да се српски народ прогласи за геноцидан народ, Република Српска геноцидном творевином коју треба укинути, а Србија одговорном за рат у БиХ – каже Драган Тодоровић, потпредседник СРС. – Тадић се, по већ устаљеној пракси, и овде појављује само као извршилац налога Запада.

Свој однос према злочину Скупштина Србије је показала у Кривичном закону, и нема никакве потребе за усвајањем било какве резолуције. А Скупштина не може да утврђује конкретне злочине, то чини суд.

– Овде се тражи да Скупштина Србије паушално, на часну реч Бориса Тадића, Соње Бисерко, Хариса Силајџића и Стјепа Месића, каже да је у Сребреници почињен геноцид, да је убијено 7-8 хиљада људи и да су за то одговорни једино Србија и српски народ, а сваком је јасно да у Сребреници није било геноцида, да није убијено ни приближно 7.000 муслимана и да Србија и српски народ нису одговорни за то што се тамо догађало – каже заменик шефа посленичке групе СРС-а Александар Матриновић и додаје: „Већ 20 година од Србије се захтева да пристаје на улогу вечитог и дежурног кривца и чини уступке којима гази своје националне интересе. С том политиком се мора престати”.

С друге стране, упорно се избегава разговор о чињеници да је манипулисањем подацима и пропагандом, злочин у Сребреници проглашен за геноцид. Чињеница је да није било геноцидне намере и да није страдала ниједна жена, ниједно дете. Чињеница је да се све време манипулише бројем страдалих, који се, с једне стране, невероватно преувеличава, а с друге стране се у тај број урачунавају и погинули од деведесет друге до деведесет пете. Такође, треба имати у виду да је велику број муслиманских војника погинуо у току пробоја и да је један део изгинуо у међусобним сукобима самих муслимана.

Драстичан пример фалсификовања новије српске историје је проглашавање да се десио геноцид у Сребреници, измишљањем да је тамо погубљено седам или осам хиљада муслиманских ратних заробљеника.

Наравно, истина је сасвим другачија. Укупно је пронађено две и по хиљаде лешева, иако је цели терен претражен, прекопан, спискови установљени, гробље организовано, а педантни истраживачи су установили да је од тих две и по хиљаде лешева, преко осам стотина људи који су погинули од деведесет друге до деведесет пете године на муслиманској страни, а треба имати у виду и да је велики број муслиманских војника погинуо у току пробоја, и да је један део изгинуо у међусобним сукобима самих муслимана. (Војислав Шешељ)

Александар Мартиновић истиче да је први, и по међународном праву најтежи злочин који се догодио у бившој СФРЈ, злочин против мира, који су изазивањем рата починиле САД, Немачка, Ватикан и НАТО, преко Словенаца, Хрвата и муслимана.

Раван том злочину је злочин који су НАТО и западне земље починиле агресијом на СРЈ и окупацијом Косова и Метохије, без одлуке Савета безбедности УН.

Прво треба утврдити одговорност за те злочине, а тек онда и за све остале злочине, укључујући и онај над муслиманима у Сребреници, али и за хиљаде убијених српских цивила у Сребреници и Подрињу, на Купрешкој висоравни, у Сарајеву, Коњицу, Санском Мосту, на Озрену, у „Бљеску“ и „Олуји“. И на основу утврђених чињеница казнити све злочинце. Али то треба да ураде истражни и правосудни органи а не парламенти.

Тадићеву идеју подржале су све владајуће партије у Србији, ЛДП и бројне невладине организације, које се већ две деценије, за новац који примају од Запада, веома успешно баве оцрњивањем српског народа. Усвајање срамотне декларације о Сребреници нису изричито одбацили ни челници Српске напредне странке, који се и на тај начин кандидују за нове миљенике Запада у Србији.

Геноцида није било

Тадић и његови истомишљеници истичу да Србија има моралну обавезу да осуди геноцид који су по њиховом мишљењу српске снаге починиле у Сребреници.

Али у Сребреници није било геноцида. По међународном праву, геноцид је кад неко, по унапред смишљеном плану, уништи одређену етничку групу, затре јој ген.

Да су **Ратко Младић, Радован Караџић** и други српски војни команданти и политичари хтели да униште муслимане у Сребреници, логично је да би они прво побили њихов живот но највитаљнији и репродуктивни део – жене и децу.

Они не само да их нису уништили, већ их уопште нису убијали. Напротив, придржавајући се међународног права, **Срби су све муслиманске жене, децу и мушкарце који нису били војници, организовано, на њихов захтев, аутобусима, превезли до Тузле и Кладња, на територију под контролом муслиманске владе у Сарајеву. На тај начин спасено је више од 20.000 муслимана.**

Није забележен ниједан случај силовања, што је, с обзиром на околности – хаос који је у то време владао у Подрињу, број српских војника и „непријатељских“ жена на тако малом простору и атмосферу крви, злочина и освете – невероватан податак.

Никада се у новијој историји ратовања није догодило да је у руке једне војске пало толико жена непријатељске стране, а да се нису догодила масовна силовања.

Понашање Младићевих војника има посебну тежину ако се имају у виду масовна силовања Српкиња од стране муслимана пре јулских догађаја у Сребреници. Само у Сарајеву постојало је скоро стотину „кућа за забаву“ муслиманских војника у којима су српске дјевојке и млађе жене месецима, а неке и годинама, држане као робинје. Међу њима је било и девојчица од 13 година. Неке од њих силоване су више од 350 пута, а десетине њих убијене су или су извршиле самоубиство.

Убиство неколико хиљада сарајевских Срба

Срби у Сарајеву су присиљавани да пред публиком силују своје малолетне кћерке јер је то био услов да не буду заклане.

Из логора у Сарајеву силоване Српкиње су пуштане тек у седмом или осмом месецу трудноће, да „рађају младе муцахедине“.

За српску главу наград од 25 кг брашна

Кемал донео 12 одсечених глава

У Сребреници је била расписана награда од 25 кг брашна за сваког убијеног Србина. Као доказ, убица је морао да донесе део тела жртве – главу, уво, прст... Та награда је једно од могућих објашњења зашто су Орићеви целати, по опустошеним српским селима, иза себе остављали унакажене жртве.

Највише награда освојио је Кемал Мехмедовић из села Пале који је до априла 1993. године у Сребреницу донео 12 одсечених српских глава.

Чињеница је да су након ослобађања Сребренице поједини српски официри и војници, у знак одмазде, извршили масовна стрељања неколико стотина заробљених муслиманских војника.

И то је, нема спора, злочин. Злочин који иде на српски образ, без обзира што је утврђено да су у његову организацију и извршење директно умешане француска и још неке западне обавештајне службе.

Али је много већи злочин убиство неколико хиљада српских цивила у Сарајеву.

Муслимански војници убијени у Сребреници, пре тога су починили страшне злочине над Србима. Без милости су убили све српске војнике које су у три претходне ратне године заробили у Подрињу. Опљачкали су и до темеља спалили више од 140 српских села и заселака.

У Сарајеву су убијени српски цивили који ни на који начин нису учествовали у рату. Никог нису убили, нису пуцали, нису имали оружје и нису имали униформу.

Стотине српских цивила у Сарајеву подлегло је тешком физичком мучењу у логорима, или је одведено на стратиште Казане и заклано.

За председника Србије, стрељање ратних злочинаца којима су командовали Насер Орић и Алија Изетбеговић је злочин геноцида који Скупштина Србије треба да осуди декларацијом.

Убиство више од 3 000 Срба из Подриња, од којих је више од 1 000 масакрирано, убијено ножевима, маљевима и секирама, по Тадићевом мишљењу није злочин који је „заслужио“ скупштинску декларацију.

Као ни масакр око 500 српских војника и цивила које су муслимани у лето 1995. године заробили и убили на Озрену, користећи их као радни материјал за обуку у убијању.

Сваки муслимански војник који је хтео да буде примљен у муцахедине, морао је да пред стројем закоље бар једног заробљеног српског војника. На заробљеним Србима муцахедини су увежбавали и показивали како је „неверника“ најлакше заклати ножем, одрубити му главу једним ударцем сабље, поломити му кичму, ексерима или железним вилама приковати га уз дрво, исећи га моторном тестером...

Тадић заобишао Кравице и Братунац

Тадић је 12. јула 1995. године посетио Поточаре код Сребренице, поклатио се убијеним војницима Насера Орића и својим присуством увеличао комеморативни скуп са којег се позивало на уништење Републике Српске, као „геноцидне творевине“.

Али је одбио да сутрадан, на Петровдан, присуствује комеморативним скуповима у Кравицама и Братунцу, у знак подсећања на 3 200 убијених Срба у Подрињу, од којих је већина умрла мученичком смрћу. Навешћемо само неке злочине из прве ратне године.

Подвала о геноциду

Крваву серију без краја Орић и његова алаша започели су на Ђурђевдан, 6. маја 1992. године, нападом на заселак Гниони у Сребреници. Радојко **Милојковић**, који је тог дана славио крсну славу, жив је убачен у кућу и запаљен, а његов вршњак **Лазар Симић (56)** убијен.

На годишњицу победе над фашизмом, 9. маја 1992. године, муслимани су код Баљковице ухватили тројицу синова **Милана Митровића** из Српског Незука, заједно са њиховим братом од ујака **Божидаром Никићем**.

Најстаријем брату **Драгану (30)** поломили су десну ногу и руку, вилицу и неколико ребара, па га заклали. Радиславу **(27)** су пребили једну ногу, одсекли неколико прстију (које су однели са собом, као доказ свог „подвига“), а затим га тукли по глави све док му нису, и буквално, просули мозак.

Најмлађем **Браниславу (23)** одсекли су нос и уши, извадили један бубрег, а онда ножем проболи срце. И Божидар Никић избоден је ножем, а онда спаљен на ломачи.

Осмог јуна, у Бљечави је убијено троје цивила. **Косана Зекић (64)** је заклана.

Десетог јуна, у Руповом Брду убијено је 10 мештана. **Супружници Војислав и Мирјана Милинковић** запаљени су у својој кући.

У селу Ратковићи код Сребренице, 21. јуна, убијено је 18 мештана. Међу њима седам жена.

Десанка Станојевић запаљена је у својој кући, а **Раденко Станојевић** заклан.

На Видовдан, 28. јуна, у Лозничкој Ријеци убијено је 15 Срба. Инвалид **Срећко Миловановић** и његова супруга **Јована** су заклани.

Тридесетог јуна, Орићеве војници напали су и у црно завили Брежане. Иза њих је остало 12 жртава. **Милош Новаковић** пронађен је са одсеченом главом. **Видоје Лазич** је жив разапет на дрвени крст, а онда спаљен. **Кристина Лазич** и тројица **Ранкића, Милисав, Драгослав и Мирко**, спаљени су у својим кућама.

Петог јула у Загону, муслимани из Сребренице убили су **Драгољуба Гвозденовића**, његовог стрица **Рајка**, синовуцу **Раду (19)**, брата од стрица **Благоја** и још деветоро Срба. Међу њима и три члана породице **Милошевић – Радинку (26), Милоша (54) и Љубицу (51)**.

Масакр 60 цивила у Подравну

Поломили им ноге и руке, извадили очи...

Двадесетчетвртог септембра 1992. године, у нападу на Подравно, муслимани су убили више од 60 мештана.

Милојки Маринковић су масакрирали мајку, оба брата и тетку.

Обдукцијом је утврђено да је само мањи број жртава усмрћен из ватреног оружја. Осталим несрећницима прво је пуцано у ноге, а онда су искасапљени. Највећи број убијен је ножем и секиром. Скоро свима поломљена је кичма, руке и ноге, одсечени прсти или целе шаке, извађено једно или оба ока. Многима је глава била одвојена од тела. Једни мушкарци су осунећени, а други потпуно кастрирани. Више лешева је запаљено. Двојица мушкараца су набијена на колац и испечена.

Са свих лешева скинути су сатови, извађени златни зуби, однета им је обућа и одећа.

Као да су јадни људи били жртве дивљака који пре тога нису имали никакав додир са цивилизацијом.

У Радинку су пуцали док је у наручју држала свог трогодишњег синчића **Александра**. Када је смртно погођена жена пала на земљу, рањеног синчића су јој отели из руку, а затим је заклали. Дете су однели са собом.

Истог дана муслимани су у црно завили и Крњиће код Сребренице. Село су запаљили, а свих 16 мештана који су им допали руку убили.

Васу Порачу су заклали, а **Соку Вујић** проболи вилама.

На Петровдан 1992. године, у нападима на више српских села, муслимани из Сребренице масакрирали су седамдесеторо људи.

У селу Загон поново су убили 13 мештана. Међу њима и два брата **Милошевића, Драгишу и Миодрага**.

– Сва тијела била су измасакирана, као да су их нападе звијери – сећа се **Небојша Мићић**, припадник интервентног вода ВРС који је први стигао на место масакра. – Ниједан није убијен из пушке. Око покојника лежале су крваве секире, маљеве, ножеви... Несрећнике су прво заробили, а онда свирепо уморили. Као да смо дошли на поприште неке средњовековне битке, пре него што је пронађено ватрено оружје.

Драгиша (29) је имао рупу на темену, направљену ударцем крампа. Тело му је било избодено ножем. Млађем брату Миодрагу (22) руке су биле пуне посекотина од ножа. Покушавао је да се одбрани, све док га убица није ударио ножем у срце. Нож је пронађен у њему. Глава му је смрскана маљем, толико да је само вична кост остала цела.

У исто време, у Залазју, муслимани су убили 38 Срба. Међу њима **Ратка Јеремића** и његове синове **Марка и Радована, браћу Момчила и Миодрага Ракића, Момчиловог сина Милана, два брата Симића, два брата Вујадиновића, два брата Васиљевића...**

Петровдан је био црни дан и за Србе у Биљачи и Сасама. Напад својих дојучерашњих комшија, колега са радног места и пријатеља, није преживело 17 несрећника.

Двадесетог јула у Доњим Магашинима, Насер Орић и његови војници убили су 12 мештана, међу њима шест жена. **Велики Цвијетиновић** су тог дана убили сина **Живка**, а неколико месеци касније другог сина **Видоја**.

Двадесетчетвртог августа, муслимани, под командом **Ферида Хоџића**, су спалили Горњу Каменицу. Убили су **браћу Љубомира и Драгомира Томића, Миломира и Радета Кукоља**. Љубомирово тело пронађено је испод стајског ђубрива. Кости главе биле су му смрскане, ноге и руке поломљене, као и већина ребара.

Двојица Томића и Миломир Кукољ су делимично печени, с тим што је остала непознаница да ли су на ватру стављени живи или мртви.

Раде Кукољ пронађен је набијен на ражањ и испечен.

Међу жртвама муслиманских напада на Каменицу је и десетогодишњи **Слободан Станојевић**.

Малишан је ухваћен када се из збега накратко вратио у двориште, да би одвезао остављеног пса који је тужно завијао испред куће. Пронађен је го. Десно уво му је одсечено, а на стомаку ножем изрезана велика рупа у облику квадрата.

Села Бјеловац, Лозничка Ријека и Сикирићи, општина Братунац, више пута у току рата била су мета муслиманских напада, а најтежи од њих догодио се 14. децембра 1992. године, када је убијено 109 мештана.

Славка Матић и Зорка Илић из Лознице су тог децембарског дана остале без мужа и две кћери.

На Божић 1993. године, у Кравици и околини муслимани су убили 44–оро мештана, опљачкали и запалили више од 400 кућа. Тог дана убијена су **браћа Ђукановић, браћа Миладиновић, браћа Остојић...**

Шеснаестог јануара 1993. године, у Скеланима, убијено је 13 мештана, међу њима два брата **Димитријевића – петнаестогодишњи Александар** и **деветогодишњи Радослав**.

Декларацију наручили непријатељи Србије

Нашим непријатељима декларација о Сребреници треба као признање да смо одговорни за све ратове и злочине на развалинама СФРЈ. Једини кривци. Ту опасну лаж све више понављају и представници власти у Београду – упозорава Александар Мартиновић. – Нису криви Милан Кучан и Словенци зато што су пуцали у леђа голобрадим војницима. Нису криви Фрањо Туђман и Стипе Месић зато што су протерали пола милиона и убили хиљаде Срба из Хрватске. Није крив Алија Изетбеговић, који је само у Сарајеву имао 100 логора за мучење српских цивила и чија је војска починила страшне злочине у Сребреници, Братунцу, Сарајеву... Није крив иако је, као и Туђман, јавно признао да је између мира и рата изабрао рат. Нису одговорни НАТО и шиптарски терористи, Хашим Тачи и Хавијер Солана, за рат и злочине на Косову и Метохији. За све су криви само Срби и Србија. Тадић и његов режим траже да ми то прихватимо и потврдимо скупштинском декларацијом.

Истог дана у околним селима убијено је укупно 70-оро људи. Највише у Кушићима и Ћосићима. Међу 17 убијених у Кушићима седморо је Ристића. **Мићо Ристић** имао је 15, а његова сестра **Митра** 18 година. Напад муслимана на Ћосиће није преживело 15 мештана.

Новинар „Торонто стар“ из Канаде **Бил Шилер**, у броју од 3. фебруара 1994. године, објавио је да га је Насер Орић лично одвео на једно место недалеко од града и похвалио му се: „Овде смо убили 114 Срба“.

У Другом светском рату муслимани су **Љубомиру Млађеновићу** из Доње Јежештице убили прву супругу **Дару**, која је била у шестом месецу трудноће, и њихову трогодишњу ћеркицу **Јелену**.

У новом нападу на Јежештицу, 8. августа 1992. године, муслимани су **Љубомиру** убили и другу супругу **Савку** и њихове синове **Драгана (32)** и **Анђелка (27)**. Драгану је глава секиром расечена на два дела, а Анђелку одсечена. Муслимани су главу понели са собом у Сребреницу и њоме на улици играли фудбал.

Иза Драгана остала је супруга **Милка** и петогодишњи синчић **Ненад**. Вест о трагедији задесила их је у избеглиштву у Србији.

– Када смо први пут дошли на гробље, Ненад је легао на гроб, почео да љуби земљу и да ме моли: „Мама, хајде откопај гроб. Да пољубим татину руку“. Шта да му одговорим? – пита се и данас Милка тихим гласом. – Стајали смо тако заједно и плакали.

Ужасну трагедију доживела је **Љубинка Симић** из Полома код Братунца. Муслимани су јој убили тројицу синова – **Митра (33)**, **Ненада (29)** и **Љубишу (20)**.

Три сина, три јаблана, муслимани су посекали и **Сави Ђирковић** из Слапашнице. Њен први страдали син **Радивоје (25)** убијен је неколико година пре рата, у муслиманском селу Вољевица.

Славиша и Вујадин страдали су у рату. Обојица у деветнаестој години.

У само седам ратних мјесеци, муслимани су **Љубици Слијепчевић** из Буљевића код Милића убили супруга **Јерка** и синове **Бору, Слободана и Младена**.

Награда за учињена зверства

За све ове и десетине сличних злочина, Хашки трибунал је Насера Орића „казнио“ са две године затвора. И тренутним пуштањем на слободу.

За сваког Србина којег су убили његови војници Орић је добио пет сати притвора.

Много мање него што би добио да је након изласка из затвора у Шевенингену на хашким улицама згазио пса или мачку.

Погинули Орићеви војници су у Поточарима, у Републици Српској, добили маузолеј, а на другој страни убијени српски цивили у главном граду БиХ не могу да добију ни пола метра квадратног неког сарајевског зида. Да се на њега постави спомен-плоча која би подсећала на армију зверски убијених српских мученика. Преживели логораши година-

ма покушавају да једну такву спомен-плочу поставе на зид бивше касарне „Виктор Бубањ“, у којој се све време рата налазио логор за Србе. У том логору убијено је и осакатено више од 400 заробљених српских војника и цивила. Сваки пут дочекао их је до зуба наоружан кордон муслиманске полиције.

Само 150км даље српски полицајци обезбеђују маузолеј подигнут у спомен на војнике крвника Насера Орића. И комеморативне скупове који се организују њима у част. У присуству председника Србије.

Који је ишао у Сарајево да се извине за српске злочине почињене над муслиманима, али ни 15 година од завршетка рата није посетио војничко гробље на Сокоцу. У којем је сахрањено скоро **2 000 српских војника**, углавном младића из Сарајева, који су убијени у последњем рату.

Ако Борис Тадић не одустане од свог страшног наума, и ако већина у Скупштини изгласа документ којим ће бити ожаљени само убијени војници Насера Орића, биће то још један пуцањ у потиљак, још један ударац ножем у леђа, у оних 3 200 убијених и закланих Срба из Подриња.

И, што је у овом тренутку можда и важније, ножу леђа Републици Српској. Који је може коштати постојања.

– Ако Скупштина Србије усвоји најављену декларацију о Сребреници, она ће на тај начин поново убити наше најмилије и дати ветар у леђа муслиманима, који настоје да укину Републику Српску – каже Недељко Митровић, председник Удружења породица погинулих и несталих у Бањалуци. – Власт у Београду се спрема да због Запада изда милион и по живих Срба у БиХ и баца љагу на десетине хиљада часних људи који су живот дали за Републику Српску. Србија се спрема да оптужи за геноцид свој народ у БиХ, иако је у последњих 70 година управо над Србима у БиХ извршен геноцид, у којем је убијено више од 1 000 000 људи. Боље је Тадићу да Скупштина Србије, пре него што ожали војнике Насера Орића, усвоји декларацију о убиству најмање 40 000 српске дјеце у Јасеновцу.

Тужилаштво у Њорсокаку

Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке, поново је у Хашком трибунал оптужен за непоштовање суда. Након неправоснажне пресуде на 15 месеци због наводног откривања идентитета три заштићена сведока, сада му се на терет ставља да је у једној књизи открио идентитете још 11 заштићених сведока. За поступање у новом предмету одређене су судије О-Гон Квон, Кевин Паркер и Бартон Хол, што је скоро исти састав већа који је пресудио у претходном поступку.

Зоран Красић, шеф тима правних саветника Војислава Шешеља, сматра да је ово још један покушај хашког тужилаштва да неоснованим споредним нападима одложи свој потпуни пораз у главном предмету по оптужници за ратне злочине.

• Како је дошло до најновије оптужнице?

Тужилаштво је 26. јануара 2009. године поднело захтев за покретање поступка против Војислава Шешеља по истом основу као и претходни пут, по правилу 77а2. Наводно је прекриши налог претресног већа о заштитним мерама за сведоке и у књизи изнео податке о њима. Захтев није достављен Шешељу, већ екс парте, само суду. Претресно веће је у августу прошле године одбило захтев, тужилаштво се жалило и жалбено веће је усвојило жалбу. Не у погледу три књиге, већ само што се тиче једне књиге. И вратило је претресном већу да о томе одлучи. Они су одлучили да се покрене поступак. У тој одлуци још не стоји ни наслов књиге, нити било шта. Само то да је „у једној књизи“ објављено 11, наводно, имена заштићених сведока. И сад можемо само да претпостављамо која би то књига могла бити.

• Претходна пресуда на 15 месеци затвора за исту ствар и даље није правоснажна, а већ се покреће и нови захтев са 11 имена?

Тај захтев је поднет 26. јануара прошле године, па је просто изненађујуће да и ово нису прикључили оном поступку. Тада је одлучено да се застане са поступком за ратне злочине да би се ишло на поступак за непоштовање суда због оне прве књиге. Тад су судили Квон, Паркер и Бономи. Па је Бономи побегао из Хага чим је донета та пресуда. Престала му је наводно функција. А какав ће састав жалбеног већа бити на крају, видећемо. На челу је Турчин Гинај, а има их још четворо. Тражено је изузеће Теодора Мерона и Патрика Робинсона.

• Да ли планирају опет да застану са поступком због ове оптужнице?

Не знам шта су планирали. Прошли пут су застали кад је остало 5 сати и 15 минута тужилаштву да заврши свој доказни поступак.

• А сада, колико времена има тужилаштво?

Практично нема више времена. Остала су само четири сведока судског већа. Има ту пуно интересантних ствари које потврђују тезу коју годинама заступамо. Чим се нају у Њорсокаку, чим не знају како да изађу на крај с оним што Војислав Шешељ у судници врло успешно ради, онда му обично броје речи или покрећу поступак за непоштовање суда, или на неки други начин желе да смире овај поступак за ратне злочине. Јер очигледно је да прљаве ствари у Србији нису завршене и да Војислав Шешељ смета.

• Да ли су ти људи стварно поменути у књизи као заштићени сведоци, или у својству учесника тадашњих збивања?

Код првог поступка за непоштовање суда, чак су и они у оптужници рекли да се „можда може закључити“ идентитет тих сведока. Нису били прецизни. Исту формулацију су задржали и у овој пресуди, али су ту још прецизнији, да, ако неко прочита нешто на, рецимо, 1010. страни књиге и затим нешто на 1100. страни књиге, „можда може закључити“ да се ради о неком лицу које је заштићени сведок. Али већи је проблем што та књига нема ниједан ауторски текст Војислава Шешеља. У њој је објављено 370 јавних докумената државних органа Републике Србије. Књига је објављена, пре свега, да би се оповргли наводи из оптужнице за једну локацију, где се види да ту нема Војислава Шешеља ни Српске радикалне странке, већ да су то неке конструкције. Иначе, то су све јавни документи. Нема ниједан који има статус ембарга.

• Ви не смете да поменете назив те књиге?

Нема потребе. Јавност већ зна која је. Али суштина је да се пресуда заснива на нечем што нема никакве додирне тачке са законитошћу. Чак су направили преседан и у односу на праксу Хашког трибунала. Јер по истом основу, по правилу 77а2, одговарало је доста људи, вођено доста поступака. Један читав низ новинара из Хрватске који су објављивали на експлицитан начин 27 имена за које су тврдили, под именом и презименом, да су заштићени сведоци, па су добили новчане казне. Па случај Флоренс Артман, где је практично исто веће и исти амикус курије радио као тужилац, као код Војислава. Ту амикус курије није уопште тражио казну затвора, већ максималну новчану казну. А она је урадила, по свим критеријумима, нешто теже. Као службеник тужилаштва објавила је у књизи, и у једном новинском чланку, информације и одлуке судског жалбеног већа са тајне седнице. Овог пута, да они нису дигли галаму, нико не би ни знао да се ради о заштићеним сведоцима. А ни у књизи нема назнаке да су они заштићени сведоци.

• Значи, у питању су јавна документа?

Један од 25 недостатака те пресуде је што се то исто налази и на сајту трибунала. У транскрипцијама, у документацији коју су објавиле судије Хашког трибунала тако стоји. И у другим предметима. Али овде је поента да нису способни да изађу на крај са Војиславом Шешељем и онда иду са боч-

ним захтевима, бочним ударима, да девалвирају процес и оно што је Војислав тамо урадио. Јавност као најбољи судија је апсолутно свесна чињенице да је Војислав Шешељ апсолутно невина особа, човек коме се једноставно пакује путем фалсификата и лажи.

• Он је најавио да ће тражити да га суд ослободи након завршеног поступка тужилаштва...?

То је поступак по службеној дужности, по правилу 98бис правилника. Кад се заврши извођење доказа тужилаштва, док се прави пауза пре почетка доказног поступка одбране, претресно веће може да донесе ослобађајућу пресуду. А поступак се заснива на томе што Војислав Шешељ и одбрана изнесу своје ставове о томе, тужилаштво изнесе своје, онда се веће повлачи и та одлука се усмено саопштава.

• Ако је тужилаштво завршило своје, да ли до те паузе морају да се испитају и ови сведоци већа?

Па, требало би. Није искључено ни да судско веће одустане од њих. Фаза поступка кад се саслушавају сведоци већа, по правилнику је последња, пета. А ми смо још у првој. Јер прво се изводе докази тужилаштва, па докази одбране, па додатни докази тужилаштва, па додатни докази одбране, па тек онда докази већа. Они су дали једно шире тумачење, да у оквиру прве фазе, извођења доказа тужилаштва, могу да убаце и саслушање сведока већа.

• И каква је опасност од новог прекида процеса?

Не треба нагађати. Очигледно да нису у могућности да на бази досадашњег поступка донесу осуђујућу пресуду и једноставно купују неко време и изговор за тако дуго трајање поступка. Јер постоји још један захтев Шешеља, а то је да се пусти на слободу применом доктрине злоупотребе поступка. Седам година је у притвору, а још није донета ни првостепена пресуда. Кривица за то није на страни Војислава Шешеља, а његова 83 појединачна права из права на фер и

правично суђење су грубо прекршена. Не постоји услов да се ово суђење оконча фер и правично.

• Има ли коме да се жали? Стразбуру?

Пре неколико година смо тражили заштиту пред Европским судом за људска права. Тада је нису пружили. Остаје велики спор да ли је и колико надлежан тај суд.

• А Уједињене нације?

Обавештени су сви. И Савет безбедности и чланице. Једино су се Руси изјаснили и изразили незадовољство оним што се дешава у Хашком трибуналу у том предмету. Чак је Виталиј Чуркин, јуна месеца прошле године, кад је с једне стране председник суда или тужилац подносио извештај, прокоментарисао: „Ето, против Шешеља водите поступак због књиге, а Рамуш Харадинај, у његовом предмету су нестали сведоци“.

Седам година хашке тамнице

Најважнији је суд српске јавности

– Четири године су на силу Војиславу Шешељу наметали браниоца, како би лажи и фалсификати, које је Војислав Шешељ разоткрио, постали историјске чињенице. Зато су новембра 2006. године покушали да организују једно такво суђење, али је после 28 дана штрајка глађу, Војиславу Шешељу признао право да се сам брани. Претпретресне судије су били Немац Волфганг Шомбург, до октобра 2003. године, и Малтежанин Кармел Агијус, до јануара 2006. године. Тада су најбруталније кршена права Војислава Шешеља, који седам месеци није могао примати посете или контактирати са породицом. После тога, судија је био Алфонс Ори, познат по ослобађајућим пресудама злочинцима који су уклањали сведоке. У марту 2007. године претпретресни судија постао је Жан-Клод Антонети, а 7. новембра 2007. године је почело суђење. У међувремену је четири пута мењана оптужница, укључујући и „затамњене“ оптужнице, у којима је и до 60 одсто текста било сакривено, па Војислав Шешељ није ни знао за што га оптужују – објашњава шеф Тима који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља, Зоран Красић.

Он подсећа да је од 7. новембра 2007. године до данас, током суђења за ратне злочине, одржано 149 судских дана и још четири у поступку за непоштовање суда. За тих 149 дана, није представљен ниједан доказ о кривици Војислава Шешеља, а кроз судницу је прошло 76 сведока тужилаштва, од тога 10 „вештака“. Двадесет девет сведока је сведочило viva voce, односно јавно, а три путем видео-линка. Заштитне мере је имало 34 сведока.

– Три заштићена сведока су сведочила путем видео-линка, а шест је сведочило на затвореним седницама без присуства јавности, што је у супротности са начелом јавности поступка. Томе се противио и Војислав Шешељ, који је небројено пута поновио да је за њега најважнији суд – суд српске јавности. Зато је неправоснажно осуђен на 15 месеци затвора за непоштовање суда, где је у току жалбени поступак, а сада у Хашком трибуналу планирају да покрену још један такав поступак, јер имају проблем са коментарима јавности због катастрофалног вођења поступка за ратне злочине. Свима је јасно да у ових 149 судских дана није представљен нити један једини доказ о кривици Војислава Шешеља – констатује Зоран Красић.

Правилник о поступку и доказима у Хашком трибуналу од јануара 1994. године промењен је 45 пута, а откако је Војислав Шешељ у притвору, то је учињено 16 пута. Чувено је правило 92кватор, по којем и изјаве мртвих људи могу бити уврштене у судски спис.

В. М.

Интервју: Проф. др Коста Чавошки, академик

Издајници се плаше повратка др Шешеља

- *Повратак др Војислава Шешеља би ојачао национални фронт у Србији и ја мислим да би на првим изборима тај национални фронт однео једну примерену и пристојну победу. Др Шешељ је својим досеткама, вештим унакрсним испитивањима, не само поразио суд, него цело то суђење довео до апсурда. Тај суд треба распустити, све пресуде треба сматрати ништавним и неважећим и све оптуженике треба ослободити и пустити кући*
- *Академик Коста Чавошки, у интервјуу за редакцију Велике Србије говорио Хашком трибуналу, поступку против др Војислава Шешеља и утицају страних служби и амбасада на покушај пуча у Српској радикалној странци и стварање тзв напредњака.*

• Шта мислите о суђењу Војиславу Шешељу у Хашком трибуналу?

– По мом скромном мишљењу, то је једно од најскандалознијих суђења које се одиграло не само у оквиру Европе, већ и целог света. Војислав Шешељ је оптужен због такозваног деликта мишљења, дакле онога што је говорио а не онога што је чинио, и њему се ставља на терет тзв. говор мржње. То је једно безначајно дело, за које се за време Тита судило највише један до два радна дана и где је човек могао да буде осуђен или ослобођен. Међутим, Шешељу суде већ седам година а да заправо није окончан ни први део суђења које изводи тужилац. Та оптужба се, иначе, ни на чему не заснива, нема никаквих ваљаних основа и због тога они толико и одуговлаче. Другим речима, није у питању никакво дело које је починио Војислав Шешељ, већ је била жарка жеља покојног Зорана Ђинђића и његових следбеника да се др Војислав Шешељ и Српска радикална странка уклоне са политичке сцене Србије. Они су делимично успели утолико што Војислав Шешељ чами и труне у Хагу већ седам година.

Кршењем права спречавају одбрану

• На који начин се крше људска и процесна права Војислава Шешеља?

– Др Војислав Шешељ има право, не само по Повељи о људским и грађанским правима, већ и по самом Статуту и правилима Хашког трибунала, да се сам брани. Како је он не само дипломирани правник, већ и професор на Правном факултету у Београду, он је изврсно квалификован за сопствену одбрану и изабрао је тај пут. И заправо се много боље брани него било који адвокат, јер адвоката плаћа Хашки трибунал, а како то наш народ каже – чије паре тога и музика. Управо због ове успешне одбране др Војислава Шешеља, било је и озбиљних покушаја да му се наметне адвокат који

Поништити све хашке пресуде!

• Зашто се залажете за ревизију пресуда Хашког суда?

– Прво, то није никакав суд и ја сам га давно назвао хашким Минотауром. И као што је онај прави Минотаур био жедан атинске крви, девојака и младића из Атине, тако је и овај хашки Минотаур жедан српске крви. Ја се бојим да су заправо Војислав Шешељ и сви други наши сународници који тамо чаме и проводе године у затвору заправо жртве тог хашког Минотаура.

Отуда, не само да треба захтевати ревизију тих пресуда, него тај суд треба распустити, све пресуде треба сматрати ништавним и неважећим и све оптуженике који су тамо, многи су већ у затвору у другим земљама, треба ослободити и пустити кући. Евентуално, ако домаћи судови сматрају да треба да им се, ипак, за нешто може судити, онда би се у само извесним случајевима тај поступак могао поновити, али би се морала урачунати казна коју су већ провели у Хашком трибуналу. Ја лично мислим да скоро да нема пресуде у Хашком трибуналу која је ваљана, и да из тих разлога тај суд треба распустити.

Изванредно сведочење на суђењу Слободану Милошевићу

- **Како сте доживели сведочење Војислава Шешеља у поступку против Слободана Милошевића?**

– То сведочење др Војислава Шешеља је било изванредно, и оно што ме је посебно одушевило је што он не крије шта је: српски националиста, а под тим подразумева патриотизам и родољубље. Шешел не крије своја уверења, он каже да је српски родољуб, и то је нешто за сваку похвалу. За разлику од Слободана Милошевића, који то никада није био у довољној мери. Ја сам се чудом чудим како уопште Слободану Милошевићу може да се ставља на терет српски национализам.

Ово сведочење др Војислава Шешеља је у том смислу било изванредно, што је запањило судије и уверило их да се уопште не може говорити о наводном национализму Слободана Милошевића, и да је та стигма која је на њега неоправдано пала заправо нешто неумерено и без икаквог оправдања. А Војислав Шешел је искористио то сведочење да и на други начин говори о том српском националном питању и тежњама нашег народа, образлажући чињеницама које су битне за суђење, како покојном Слободану Милошевићу тако и другим нашим мученицима у Хашком трибуналу.

би уместо њега заступао његову ствар пред тим судом. То је био покушај да се то суђење „смандрља“, да се изведе на брзину и да се, како-тако, Војислав Шешел осуди. Он као храбар и веома одлучан човек је решио да ступи у штрајк глађу до смрти. Он је тако по сваку цену и тешку жртву коју је поднео изнудио поништење те првостепене одлуке и доношење другостепене којом му је враћено право на одбрану. То, међутим, не значи да суд неће поново покушати са истим маневром.

- **Зашто је Хашки трибунал одуговлачио са суђењем Војиславу Шешељу?**

– Друго битно право које се крши Војиславу Шешељу је право на брзо и делотворно или, како они кажу, ефикасно суђење. Другим речима, како свако ко је оптужен ужива право на претпоставку невиности и како постоји могућност да буде не само осуђен, него и ослобођен, а у случају др Војислава Шешеља би тако морало и да буде, онда је циљ да суђење буде што краће. Међутим, др Војиславу Шешељу за тако мало и банално дело које му се ставља на терет суди се већ седам година. Седам година он чами у хашкој тамници чекајући да се оконча само тај први део суђења. Како ће му се надокнадити то време од седам година уколико, као што би то требало, буде ослобођен? Ето, као што видите, то његово право на брзо и ефикасно суђење је тешко погођено јер се тај његов поступак одуговлачи смишљено да би он што дуже био у затвору и био одвојен и од Београда и од своје породице, и што је веома важно, одвојен од Српске радикалне странке.

- **Како коментаришете хашку пресуду Војиславу Шешељу на 15 месеци затвора због непоштовања суда и наводног откривања идентитета заштићеног сведока када су за исто дело припадници других народа осуђивани на много мање казне?**

– То је још један од скандала које је починио Хашки трибунал. По мом суду, цивилизовано правосуђе уопште не може дозволити тајне сведоке. Тога уопште нема у САД, Великој Британији, Немачкој, а ни у нашој земљи нема тајних сведока. То је нешто што је апсолутно недопустиво. Неко може рећи да сведок може бити угрожен, али исто тако може бити угрожен и тужилац и судије. Ако онај који конституише суд није у стању да заштити судије, да заштити тужилаца, да заштити сведоке, онда не треба уопште да конституише суд. Дакле, ако је то тело суверено, оно мора бити у стању да заштити оне који би били угрожени. Само је света инквизиција имала тајне сведоке и режими у Латинској Америци који су несигурни и непоздани, из простог разлога да би заштитили потказиваче, оне који на изванредан начин друге оптужују. Отуда то наводно дело које се ставља Шешељу на терет није никакво кривично дело и суђење мора бити у свему јавно, па мора и идентитет сведока бити познат јав-

ности, да би они, кад се врате кући, могли да се суоче са својим комшијама који би их плунули у лице ако су ови, рецимо, недостојно се понашали на суду и лажно сведочили. Дакле, то није никакво дело.

Са друге стране, то што је Шешел и за такво непостојеће кривично дело осуђен само говори да судије не знају шта да раде, па су се досетили у једном тренутку да га бар осуде за непоштовање суда ако не могу да га осуде за оно кључно дело за које га тужилац терети, а то је заправо тај језик мржње. Дакле, по мом суду то је израз слабости самог суда и настојање да се у тим тешким тренуцима за себе некако снађе и да Шешељу бар нешто нађе и стави на терет.

„Напредњаци“ службеници страних амбасада

- **Да ли и на који начин склањање Војислава Шешеља са политичке сцене и пуч у Српској радикалној странци имају везе са даљом дезинтеграцијом Србије?**

– Од самог почетка је Српска радикална странка била трн у оку запада. Луиз Арбур и Карла дел Понте су настојале да створе једно расположење у самом Београду не би ли се оптуженици лакше проналазили и оптуживали. Један од начина да се то постигне био је склањање Војислава Шешеља са српске политичке сцене. Карла дел Понте је чак објавила да се покојни Зоран Ђинђић жалио како, ето, не могу са Шешељем да изађу на крај и мољакао на све начине да Карла њега оптужи, и да то буде изговор да он напусти Београд и Србију и оде у Хаг. На тај начин је Српска радикална странка битно ослабљена иако је дуго после тога постизала и одговарајуће успехе на изборима.

Хашка ревизија историје

- Да ли Хашки трибунал врши ревизију историје и на који начин?

– Ја сам пажљиво проучавао раније пресуде Хашког трибунала, рецимо у случају Тадић и у случају Челебићи, и утврдио да су неки наводни историчари који помало знају наш језик предочили суду неке податке, почев од Косовске битке и цара Душана, и да су ти предмети њихових излагања ушли као део судске пресуде. Они су на тај начин покушали да као суд ревидирају историју и да се, уместо историчара, баве историјским чињеницама и те чињенице утврђују. То ме је навело да на основу тих двеју пресуда, Тадићу и у случају Челебићи, напишем књигу „Пресуђивање историји“ која је доспела у руке важних чинилаца у Хашком трибуналу и њихових господара, и од тада, колико је мени познато, Хашки суд то више не чини. Тако да је већ у случају др Војислава Шешељ тужилац започео са 1988–1989, углавном 1990. годином, када наводи историјске чињенице. Међутим, они настоје да ревидирају чињенице током грађанског и верског рата у БиХ и у Хрватској, и то је оно што је опасно.

Дакле, како само уклањање др Војислава Шешељ није било довољно, уследио је потез разбијања Српске радикалне странке изнутра. По мом суду, тај потез је добро промишљен не само у Београду, него и у амбасадама одговарајућим, пре свега САД и оних водећих европских сила у иностранству. Тамо постоје читави тимови људи који проучавају психолошке профиле водећих људи, почев од Томислава Николића, Александра Вучића, итд. и на темељу тих процена закључују на кога би се могло, тим жаргоном, типовати и после постићи овај или онај резултат.

- У чему се још огледала улога страних амбасада у стварању тзв. Српске напредне странке?

– Овај раскол у СРС је дуго припреман и то се у осталом види и по томе што су и Томислав Николић и Александар Вучић настојали, додуше на један посебан начин, да добију присталице и пре него што је то јавно изведено. По мом суду, ту су странци имали пресудну улогу. Они су закључили да се СРС може, ако не уклонити са политичке сцене, битно ослабити уколико би се извео унутрашњи раскол и то је изведено. То се између осталог види и по томе што су Борис Тадић и остали добили налог да у Скупштини не одузму мандате одбеглим посланицима иако по Уставу посланички мандати искључиво припадају странци која је освојила гласове на изборима а не појединцима као таквима.

Затим су пристигле огромне паре за рад напредне странке и она, као што видимо по изборима, има много више новца него друге странке. Својевремено ми је један истакнути функционер ДСС рекао да су напредњаци само на неким ло-

калним изборима на југу Србије потрошили скоро 100 000 евра само за телевизијску рекламу. Напредњачка странка не прима новац од државе, колико ја знам, дакле то неко други даје, а тај који то даје даје по налогу из страних амбасада и из владајућих кругова.

Поразиле трибунал!

- Да ли делите мишљење да је Војислав Шешељ поразио трибунал у Хагу?

– По мом суду, најуспешнији оптуженици у Хагу били су Слободан Милошевић и Војислав Шешељ. Слободан Милошевић је имао ту предност што је први одабрао да се сам брани, што је имао одговарајући тим овде у Београду који му је несребично помагао и, наравно, био је веома успешан. Када је у питању Војислав Шешељ, он је, за разлику од Слободана Милошевића, показао невероватну упорност која је понекад ишла и до дрскости. Он је заправо својим досеткама, вештим унакрсним испитивањима, не само поразио суд, него цело то суђење довео до апсурда. Он је показао да су ти сведоци мали, бедни људи који су највероватније били или заплашени или потплаћени, а највероватније и једно и друго, и који су се појавили тамо само да одиграју ту понижавајућу срамотну улогу оптужитеља против др Шешеља. Он је вештим унакрсним испитивањем то потпуно разбио и изненадио суд. Створио је ситуацију да судије нису заправо знале шта да са њим чине, и то је разлог што имамо оволики прекид у оквиру овог првог дела поступка када тужилаштво изводи своје сведоке.

Шешељ долази у Београд!

- Какав исход суђења Војиславу Шешељу очекујете?

– Уколико би се поступило по правди, онда би он одмах морао бити пуштен и сутра доћи у Београд. Такође, морали би да му исплате огромну материјалну штету због проведених седам година затвора без икаквог ваљаног основа. То би био једини праведан и легитиман исход. Но, како до правде у Хагу нико не држи, по свој прилици ће бити нека другачија одлука. Ја се бојим да они размишљају и о неком другом исходу који би, не дај боже, могао бити трагичан.

- Шта би за српску политичку сцену значило повратак Војислава Шешеља?

– Повратак Војислава Шешеља био би велики добитак за Српску радикалну странку јер би се председник те странке, који је био одсутан седам година, појавио и могао би да уживо наступа и да са великим моралним кредибилитетом заступа страначке ставове. Затим би, што је јако важно, био изузетно ојачан национални, дакле српски фронт. Код нас на политичкој сцени је сукоб врло једноставан. Сукоб између родољуба и мондијалиста - националних издајника. Повратак Војислава Шешеља би ојачао тај национални фронт и ја мислим да би на првим изборима национални фронт однео једну примерену и пристојну победу.

Р. В. С.

Војислав Шешељ на статусној конференцији затражио да тужилаштво обелодани контакте са Арканом и Николићем

Шешељу приписују туђе злочине

Деветнаестог јануара 2010. године одржана је статусна конференција у поступку који се пред Хашким трибуналом води против проф. др Војислава Шешеља, пошто се у судници није појавио заштићени сведок тужилаштва. Председник Српске радикалне странке затражио је да се именује непристрасан пријатељ суда који би испитао тврдње сведока да је у једном ранијем процесу, од стране тужилаштва, био принуђен да лажно сведочи. „Прво, што се тиче сведока који је предвиђен за данас. Господо судије, ви сте обавештени а добили сте и ову документацију коју нам је припремило тужилаштво. Видели сте колико је било проблема са овим сведоком.

Моји сарадници одавно с њим нису ступали у контакт, поготово од оног момента нису ни покушавали када сте ви наложили да ни одбрана ни оптужба не може убудуће с њим да контактира. Међутим, из раније документације и поготово из изјаве овога сведока која је објављена у штампи, мислим да сте добили фотокопију те изјаве из штампе, видимо да је овај сведок изнео тврдњу да је од стране тужилаштва био принуђен да у једном ранијем процесу лажно сведочи и да су му припреме трајале месец и по дана. Ја мислим да је то веома озбиљна тврдња и док је сведок на опоравку, мислим да би судско веће требало да именује пријатеља суда који би предузео истражне радње и тачно установио о чему се овде ради. Сведок је био изложен претњама тужилаштва да ће кривично одговарати ако све оно што је у том ранијем процесу износи не понови у процесу који се против мене води.

Да би се сведок заштитио, а због заиста веома тешког здравственог стања, мислим да би се те припремне радње могле раније извести и да вас пријатељ суда извести о чему се ту све ради. Наравно, рачунам да би овога пута заиста нашли неку непристрасну личност за пријатеља суда која би обавила тај посао ако прихватите мој предлог“, истакао је Шешељ.

Председавајући судија Жан-Клод Антонети одбио је захтев уз образложење да је Шешељ пре овог суђења већ поднео захтев у вези са увредом суда Карле дел Понте и неких њених сарадника, уз наводе да је тужилаштво вршило притисак на неке сведоке. „Веће којим је председавао судија Робинсон је донело одлуку о вашем поднеску. Колико се ја сећам, главни садржај одлуке тог већа којим је председавао судија Робинсон био је да ће сведоци који су наведени у вашем поднеску бити саслушани. Њих ће саслушати ово сада веће у коме смо ја, судија Хархоф и судија Латанци.

И ово садашње веће ће донети одлуку на крају, након што саслуша све ове сведоке“. Одговарајући да нема намеру да оспори тај поступак, већ да предложени модел може да буде помоћ у каснијем адекватном саслушању тог сведока, пошто је он најважнији за тезу да је тужилаштво користило недозвољене методе инструментализације сведока, Шешељ је нагласио: „Зато бих желело да саслушање овога сведока буде што темељитије да би се извукли одговарајући закључци, али немам ништа против и ове ваше интерпретације, тако да можете сматрати да нећу упорно настојати на овоме што сам предложио“.

Тужилаштво се служи недозвољеним методама

Шешељ је упозорио да тужилаштво, пошто не може да поткрепи оптужницу, тражи да се у званичне списе уврсти и оно што је слободна интерпретација тужилаштва, настојећи да на тај начин поткрепи оптужницу. „Тужилаштво тражи да се у спис уврсти и интервју сведока који је саслушаван у својству осумњиченог. То се никада нигде није десило, а овде покушава да се то постигне. Пазите, сваки сведок коме се каже да је осумњичен, он није онда више сведок, него све што каже, каже као осумњичени или као оптужени у неком другом случају. Старо је правило кривичног права да осумњичени и оптужени има право и да лаже у своју одбрану. Огроман број оптужених и осумњичених, можда више од 50 посто, пред полицијом, или истражним судијом или тужиоцем лаже тако што кривицу сваљује на друге, и нико их због тога не може прогонити. Е, сада смо овде имали један случај да је човек три пута интервјуисан од стране тужилаштва у дугом временском периоду као осумњичени. И батргао се како је знао и умео, покушавајући са себе да скине кривицу и одговорност а успут формално неког другог оштетивши. И онда тужилаштво каже, е сада ћеш ти то што си рекао бранети себе на другом једном суђењу, да кажеш као поткрепу оптужнице за тога и тога. То су апсолутно недозвољени методи“.

Председавајући судија Жан-Клод Антонети потврдио је да је тужилаштво поднело такав захтев и да ће веће о томе донети одлуку.

Томислав Николић се 2007. састао са Карлом дел Понте

„Пре непуне две године, Томислав Николић је примио у Српску радикалну странку Аркановог заменика Борислава Пелевића, да би му тај после помогао у покушају пуча. Пре неки дан сам дошао до сазнања да се Томислав Николић, поред оног сусрета са Дејвидом Толбертом у Будимпешти приликом заседања Парламентарне скупштине Савета Европе, 2007. године састао и са Карлом дел Понте и, како очевици причају, с њом водио врло срдачан разговор. То су моја, апсолутно проверена сазнања. Ја вам сада, госпо-до судије, указујем како се закулисни, шпијунски, политички фактори понашају према овом процесу и како, на неки начин, и опструирају овај процес. Ја сам овде суочен са западним обавештајним службама, са српским тајкунима, са српским мафијашима, са краљем српске дуванске мафије, Станком Суботићем Цанетом Жапцем, који је главни инструктор и Томислава Николића и Борислава Пелевића. Ја вама на тај проблем указујем, да мене Арканов заменик, који и сам овде у новинама признаје да је учествовао у борбама у Зворнику и Бијељини, оптужује да ја пакујем Аркану. А у мојој оптужници пише – Аркан је то извршио а ти си одговоран. Је ли ово административно питање?“ истакао је Војислав Шешељ.

Да тужилаштво обелодани све у вези са својим контактима са Арканом

Председник Српске радикалне странке предложио је судском већу да захтева од тужилаштва да поднесе детаљан извештај да ли је било контаката са Жељком Ражнатовићем Арканом, ако је било о чему се разговарало, као и да достави сву расположиву документацију о томе. Шешељ је захтев поткрепио чињеницом да је Аркан у његовој оптужници наведен као један од припадника удруженог злочиначког подухвата за који се он терети. „Хрватска телевизија је 15. јануара 2010. године, у емисији „ТВ календар“ евоцирала успомене на Жељка Ражнатовића Аркана. И том приликом уредник емисије, дакле није то било чија неодговорна изјава, уредник емисије је саопштио да је Жељко Ражнатовић Аркан, крајем 1999. године, водио преговоре са Хашким трибуналом, мислећи ваљда на тужилаштво, речено је с Хашким трибуналом, око могуће нагодбе. Да би био лично ослобођен одговорности а да би сведочио против неког другог, уз инсинуацију да га је после ступања у контакт са Хашким трибуналом Милошевићев режим ликвидирао. Ја сада предлажем судском већу да захтева од тужилаштва да нам поднесе детаљан извештај у коме ће се изјаснити да ли је било контаката са Жељком Ражнатовићем Арканом или није. Ако је било, да нам објасни о чему се разго-

варало, о чему су били контакти и да нам достави сву расположиву документацију. То је за моју одбрану веома важно, с обзиром да је Жељко Ражнатовић Аркан у мојој оптужници наведен као један од припадника удруженог злочиначког подухвата за који се ја теретим“, навео је Шешељ.

Саслушавши изнете чињенице, председавајући судија је одговорио: „Тачно је да се Аркан помиње у оптужници као припадник удруженог злочиначког подухвата, такође је тачно да се у неколико изјава неколико сведока говори о његовој улози, и он је у ствари имао врло значајну улогу у почињавању одређених кривичних дела. Такође је тачно да се оптуженом морају обелоданити сва документа која се односе на неку од особа која се помиње у оптужници.“ Шешељ је нагласио да је раније било неких наговештаја у јавности да је до тога дошло.

Тужилац Маркусен покушао је да обори Шешељев захтев, нагласивши да не види никакву релевантност тога за овај предмет и нагласио да је оптуженом обелодањено све што је било потребно, али „тужилаштво не може сада да открије да ли је имало неке контакте током истрага које је водило. Ми смо испунили своје обавезе обелодањивања и ми можемо да погледамо да ли има било шта што би требало да обелоданимо у светлу ове информације, али тужилаштво нема обавезу да открије какву је истрагу водило и с ким је разговарало током обављања такве истраге. То је наш став и ја желим поново да кажем да заиста чврсто верујем да смо ми обелоданили све што смо требали да обелоданимо оптуженом“. Судија Жан-Клод Антонети се затим позвао на правило 70а и цитирао га: „Без обзира на одредбе правила 66 и 67, извештаји, меморандуми и други интерни документи које је у вези с истрагом или у вези с истрагом предмета израдила нека страна, њени помоћници или представници не подлежу обавези, како обелодањивања тако ни обавештавања према одредбама тих правила“.

Међутим, према Шешељевим речима, 90 одсто материјала које је тужилаштво обелоданило је нерелевантно и у случају Аркана не може се применити правило 70а „Реч је о човеку који је наведен као учесник у удруженом злочиначком подухвату. И друго, реч је о човеку за кога се у оптужници наводи да су његови „аркановци“, у оквиру српских снага, извршили злочин у насељу „Хрид“ у Зворнику, то је у мојој оптужници, убили 20 муслиманских цивила, а ја сам одговоран за тај злочин. Није одговоран ни Аркан ни његов заменик, него сам ја одговоран. И зато је тужилаштво дужно да ми то све достави, и ја на томе инсистирам. Тужилаштво нема право да прикрива, ако је разговарало, имало контакт са Арканом, да тај контакт прикрива. Знате, тужилаштво је овде дужно да ме обавести о сваком разговору са сведоком где искрсне нешто што би мене могло да интересује. Колико су ми пута уочи самог саслушања доставили извештај са припремног разговора!

То су припремни разговори, па ми доставе информацију. А овде, где је једна крупна зверка у питању, неће ништа да ми дају, јер нису дужни. Ја ту логику не разумем. Видите, Аркан је био у мојој оптужници за Бијељину, док Бијељина није избачена. Још увек је у претпретресном поступку тужилаштва и у складу са одлуком претходног судског већа. Када се изводе докази о удруженом злочиначком подухвату и обрасцу понашања, овде дефилију сведоци који су очевици Арканових злочина у Бијељини. А ја се браним од тих његових злочина. Ви сте видели колико ја настојим само да вам укажем на дистанцу између мене и Аркана, која је вечито постојала. Ја нисам истраживао Арканове злочине ван тога, ван Зворника и Бијељине, јер ме у овом процесу нису интересовали. А ви сте, господо судије, у спис унели под 92кватор изјаве разних сведока, једног потпуковника ЈНА.

Колико се сећам, скинуте су заштитне мере с његовог имена, али нисам сто посто сигуран па му нећу поменути име. Он је умро. Ви сте увели у спис изјаву у којој он сведочи о Аркановим злочинима у Даљу, у Ердуту, на неким другим местима, стрељању заробљеника, и тако даље. Ја се дотад никад нисам овде бавио, а то вам сада износим да бих вам боље приказао колико је спис мог предмета оптерећен Арканом, да сам ја овде одабран да одговарам за Арканове злочине. А зашто бих ја то прихватио“, нагласио је Шешел.

Приписују ми се Арканови злочини

Шешел је истакао да се након његовог унакрсног испитивања сведока прошле недеље, у српским медијима појавио Арканов заменик, Борислав Пелевић, који је изричито тврдио да је у релевантно време био у Зворнику и у Бијељини. „Дакле, учествовао у операцијама заједно са Арканом. И он тврди да ја пакујем Аркану кривицу. Он тврди да ја оптужујем Жељка Ражнатовића да је побио 20 муслимана. И каже да ја гнусно лажем и да нападам заправо њега, и тако даље. Ја сам морао да вам то изнесем јер ја немам начина да у српској штампи одговарам Аркановом заменику. Нисам ја овде оптуживао Аркана, него сам покушавао да направим дистанцу између мене и Аркана. А Арканови злочини су мени приписани. Ја нисам ни знао да је Аркан убио 20 муслимана цивила у Зворнику док то нисам прочитао у својој оптужници. Није мени Аркан подносио извештаје“, рекао је Шешел.

Шешелев захтев наишао је на неодобравање тужилаштва и судије Латанци. Тужилац Маркусен успротивио се, тврдећи да изношење поменутих аргумената не би требало дозволити. Судија Латанци била је сличног мишљења, наводећи да не може да се расправља о свему о чему пишу новинари.

Држећи се аргумената, Шешел је још једном указао на повезаност наведеног случаја са предметом: „Ја вас нисам сувише често узнемиравао информацијама из штампе које се везују за моје име јер сам у ситуацији да морам везаних руку да отрпим све што се о мени напише. А шта коме падне на памет, напише. Ово је веома важно јер се односи на сам процес. Сада ћу вам покушати да објасним нексус, судија Латанци. Нексус је врло једноставан. Мени су овде приписани Арканови злочини у Зворнику и у Бијељини. Док су били добровољци Српске радикалне странке у Зворнику, у току априла месеца, једини злочин над муслиманским цивилима је овај злочин који је Аркан извршио. Других није било. Мени се у оптужници приписују неки други злочини с краја маја и током целог јуна месеца, али то апсолутно нема везе никакве са мном јер тада добровољаца Српске радикалне странке није било у Зворнику. Ово је једино где су моји добровољци заиста били у Зворнику и приписан ми је Арканов злочин у оквиру удруженог злочиначког подухвата. Видите сада, Арканов заменик Борислав Пелевић је ослобођен сваког кривичног гоњења. Зашто? Зато што је његова странка била инструмент Ђинђићевог режима до краја 2003. године“.

Могуће да ће против Аркановог заменика тек бити подигнута оптужница

Упркос Шешелјевој аргументацији, тужилац је поновио да не види никакву везу у свему томе, након чега се умешао председавајући судија Антонети објашњавајући да веза ипак постоји. „Пре него што сам дошао на данашњу расправу јутрос, погледао сам интернет сајт суда где стоје најновије информације, најновије вести и ја сам видео сада да је у Сарајеву подигнута нова оптужница од стране надлежног већа против неких војних лица, против команданта батаљона, то је све везано за предмет Сребреница, што значи да и у Хрватској, и у Србији и у Босни судови настављају истрагу над овим злочинима, настављају кривично да гоне починиоце ових злочина без обзира на ком су нивоу били. Јер зна се да се у Хагу оптужују само они који су били на највишем нивоу. Али има, наравно, и других, и стога заменик Аркана, не знам шта је он евентуално урадио и шта му се може приписати и за шта се он може оптужити. Могуће је да против њега није подигнута оптужница, а могуће је и да ће тек да се подигне оптужница против њега. „С тога увек постоји нексус“. Антонети је нагласио да тек сада открива да постоји особа која је била Арканов заменик и да је та особа била у Зворнику. „Мени је то веома интересантно, па једноставно нећу ово игнорисати зато што ви кажете да ту нема нексуса. Ја видим нексус јер ја сам један судија професионалац који се специјализовао у кривичном праву, и ту је разлика“.

Тужилаштво мора да обелодани информације о Николићевим сусретима са Толбертом и Карлом дел Понте

Понављањем да кривицу не пребацује на неког другог, како то покушава да уради тужилаштво, Шешел је рекао, „Немам ја шта да пребацујем кривицу на другог, и никада нисам пребацивао кривицу на другог. Али имам право да укажем на дистанцу између мене и неких људи. Не можете ви мени овде приписати блискост у оквиру удруженог злочиначког подухвата са људима с којима сам вечито био у непријатељству, и претила ми погибија због тог непријатељства. Суочаван сам са отвореним претњама за ликвидацију, али нећу о томе да говорим“.

Шешел је затим истакао да тужилаштво напоскон мора да му обелодани информације о сусрету Томислава Николића са Дејвидом Толбертом, али и Карлом дел Понте: „Једном су покушали да негирају мислећи да је то било непосредно пред мој захтев, а после су прећутали то питање. И да ми дају информацију о сусрету Карле дел Понте са Томиславом Николићем, ако постоје забелешке о том сусрету. У књизи Карле дел Понте то није поменуто, нажалост“.

Тим који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља
поднео је кривичну пријаву против Борислава Пелевића

Сваки злочин има свој потпис!

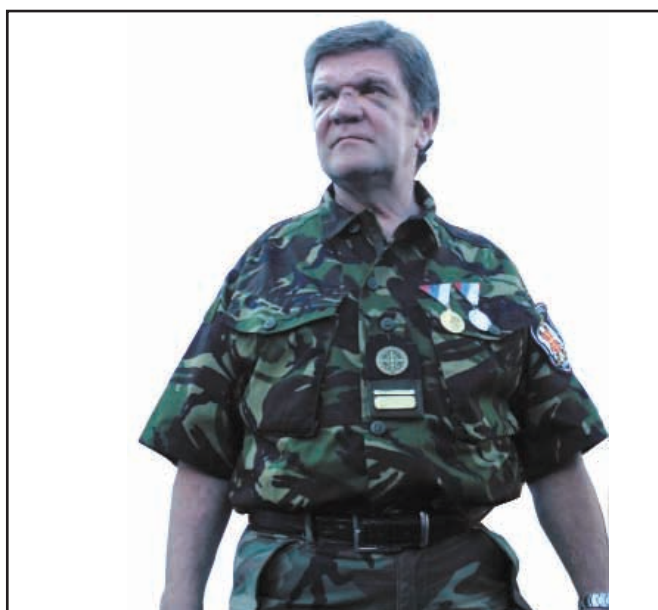
- **Сведок не само да је идентификовао Борислава Пелевића на доказним фотографијама, већ је и сам Пелевић, у својој изјави за дневни лист „Курир“, прво потврдио да је критичног датума био присутан у Зворнику, да би након подношења кривичне пријаве то демантовао**

У циљу утврђивања пуне истине о свим појединачним злочинима који су почињени у ратним сукобима, на простору бивше Југославије, *Тим који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља* пред трибуналом у Хагу, поднео је Тужилаштву за ратне злочине у Београду, кривичну пријаву против **Борислава Пелевића**. Пријава је поднета с обзиром на то да су многобројни сведоци, који су продефиловали судницом Хашког трибунала, потврдили да су за злочине у Зворнику, почињене 9. априла 1992. године, а који се стављају на терет др Шешељу, одговорни припадници Српске добровољачке гарде (СДГ). Заправо, реч је о злочинима следбеника лика и дела првог човека СДГ-а, покојног **Жељка Ражнатовића Аркана** и његовог заменика **Борислава Пелевића**, данас функционера тзв. *Српске напредне странке*. Сведок не само да је идентификовао Борислава Пелевића на доказним фотографијама, већ је и сам Пелевић, у својој изјави за дневни лист „Курир“, прво потврдио, да је критичног датума био присутан у Зворнику, да би након подношења кривичне пријаве то демантовао. Да је био у Зворнику Пелевић је потврдио и за лист „Арена 92“ (26. 1. 2010) тврдећи: „Тог дана о коме Шешељ прича у трибуналу био сам у Зворнику“. О чему се овде ближе ради?

„Аркановци“ ликвидирали 20 цивила!

Наиме, у неколико предмета пред Хашким трибуналом се помиње ратни злочин почињен над муслиманима и Хрватима у Зворнику. Без обзира што сваки злочин има свог налогодавца и извршиоца, др Војиславу Шешељу, председнику СРС, Хашки трибунал на терет ставља злочине који апсолутно немају никакве везе са добровољцима СРС. Према подацима којима Хаг располаже и наводима кривичне пријаве, 9. априла 1992. године, паравојне снаге под контролом Жељка Ражнатовића Аркана, чији заменик је био **Борислав Пелевић**, ликвидирале су до 20 муслиманских и хрватских цивила у Зворнику! О овом злочину тзв. аркановаца и догађајима у Зворнику, у својој изјави, датој истражитељима Хашког трибунала (28-29. 9. 1996), сведочи очевидац догађаја, заштићени сведок тужилаштва **ВС 1062**.

Сведок је веома прецизно навела имена мушкараца (цивила) које су „аркановци“ 9. априла 1992. године, око 10 часова ујутро, претходно извели из подрума, затим постројили уза зид стамбене зграде, са рукама на глави, и зверски их стрељали. „Чим су се врата отворила, у просторију је упало десетак војника у маскарним униформама, са вуненим капама навученим преко главе и пријетећи уперило у нас дуге пушке које су носили. Маске су им имале отворе за очи и уста, а неки су носили црне кожане рукавице без прстију“, речи су преживелог сведока **ВС 1062**. Према речима сведока,

након раздвајања жена од мушкараца, жене су спроведене према полицијској станици док су мушкарци са више узастопних пуцања убијени. Сведок је такође описала да је на путу до полицијске станице, уочила више мушких лешева, и да је реч је о људима које је познавала. Ово присећање, сведок **ВС 1062** је потврдила и у својој изјави датој Обавештајно-сигурносној служби Федерације БиХ, 3. фебруара 2003. године.

У поновљеном исказу од 10. априла 2008. године, приликом сведочења у предмету против др Војислава Шешеља, сведок **ВС 1062** је на приказаним доказним фотографијама, поред Аркана, препознала и његовог заменика **Борислава Пелевића**, истичући да је реч о човеку који је, цитирамо: „... такође био испред наше зграде на дан када су почињена убиства“!!! Дакле, на основу физичког изгледа, униформи и обележја на униформама, сведок је препознала и идентификовала „аркановце“ који су 9. априла 1992. године били у Зворнику.

Борислав Пелевић на месту злочина

Уз децидно признање новинарима да је критичног датума био у Зворнику, Борислав Пелевић је донекле допринео разоткривању овог бруталног злочина и ликвидације немоћних цивила од стране својих сабораца, тзв. аркановаца. „(...)Тог дана о којем Шешељ прича био сам у Зворнику и тврдим да СДГ није убила ниједног муслиманског цивили-

За своје злочине окривљују Шешеља

ла, ни тад ни било кад!(...)”, изјавио је Пелевић за „*Курир*“ 15. јануара 2010. године, а исту изјаву је пренео и „*Глас јавност*“. Додуше, сада Пелевић тврди да је реч о „срамотним“ и „антисрпским“ лажима које је др Шешељ уперио против њега. А при том, намерно заборавља на чињеницу да се не ради о сведочењу др Шешеља, већ да је у питању сведочење заштићеног сведока **ВС 1062**, која је преживела терор „аркановаца“, и препознала Борислава Пелевића, 9. априла 1992. године.

Међутим, када је *Тим који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља* одлучио да се оштро супротстави делу оптужнице који др Шешеља терети за туђе злочине, тј. за злочине које су у Зворнику зверски починили „аркановаци“, код Борислава Пелевића наступа изненадна амнезија. Страхујући од последица кривичне пријаве и отварања истраге од стране Тужилаштва за ратне злочине у Београду, фабриковањем алибија, Пелевић накнадно себе „дислоцира“ из Зворника! И не само то. Пелевићу сигурно уточиште пружају тзв. *Српска напредна странка* и њен идеолог *Александар Вучић*, уз контранапад којим јавност у Србији треба убедити да кривична пријава против Пелевића, искључиво за циљ има „политичку дискредитацију СНС-а“. Дакле, класична замена теза у режији нових проамеричких, тзв. напредних пулена на домаћој политичкој сцени Србије.

Сад је „крив“ и новинар „*Курира*“..

У првим реакцијама на поднету кривичну пријаву, Борислав Пелевић себе демантује, тако што за „*Вечерње новости*“ (6. 2. 2010) каже да је у време злочина био у манастиру Крка и да је новинар „*Курира*“ погрешно пренео његове речи!? „У то време нисам био Арканов заменик, већ обичан официр, и по његовом наређењу отишао сам у Крку. Тамо је био владика далматински Николај, кога су протерали из Шибеника, а циљ нам је био да богослове обучимо борилачким вештинама и да рукују оружјем, пошто су их Хрвати даноноћно гађали“, тврди Пелевић.

Међутим, како то да се „погрешно“ интерпретирана изјава коју је пренео „*Курир*“, не демантује у том листу, већ у „*Вечерњим новостима*“, и како то да Пелевић због „грешке“ новинара не тужи „*Курир*“, до данас нема никаквог објашњења. При том, текст у „*Куриру*“ у коме је садржана првобитна изјава Борислава Пелевића, да је критичног дана био у Зворнику, потписала је *Јелена Јовановић*, једна од врснијих новинарки тог листа и особа која се по квалитету рада високо котира код уредништва „*Курира*“.

Манастир „Крка“ као лажни алиби

Чињеница да Борислав Пелевић, као алиби, за злочине „аркановаца“ у којима је идентификован 9. априла 1992. године, користи неку од својих посета манастиру „Крка“ довољно говори о његовом моралном паду. „Тамо сам боравио од 29. марта до краја априла 1992. године. У току мог боравка у манастиру Крка и супруга ми се породила, тачније 17. априла. Тим поводом сам решио да се крстим, што је све убележено у тамошњим црквеним књигама. Томе могу да посведочи и 150 тадашњих богослова, као и владика Николај, који је у овај манастир избегао из Шибеника“, тврди Пелевић за „*Франкфуртске вести*“ (8. 2. 2010).

На питање новинара, шта су све богослови научили од њега, Пелевић одговара: „Радило се о младим људима који никада нису имали контакт са оружјем, нити су било шта знали о борби. Сваког дана пре подне имали смо физичке припреме - трчање, учење борилачких вештина прса у прса. Поподне смо имали вежбе гађања, док смо предвече копали ровове. Након месец дана био сам потпуно задовољан њиховим успехом и закључио сам да убудуће могу сами да се

одбране од напада Хрвата“. Дакле, јасно је да оваквом манипулацијом датумима, Арканов „ученик“ и заменик Борислав Пелевић покушава да себе, из Зворника, „дислоцира“ у манастир „Крка“, али безуспешно јер чињенице са терена говоре другачије.

Према расположивим подацима *Тима који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља*, није било потребе за учешћем у одбрани и помагању манастира Крка, с обзиром да њему није претила никаква опасност од напада. Наиме, априла 1992. године најближа линија манастира Крка (*од места Кистање*) према усташама била је удаљена чак **20 километара**. Тек 23. јуна 1993. године, усташе су извршиле агресију на Миљевачки плато и тада су се мало примакли, али је опет то било негде на око 5 до 6 километара од самог манастира. О безбедности тог краја бринуле су полицијске патроле РСК које су свакодневно патролирале. Дакле, не само да није било потребе за копањем ровова у подручју манастира Крка, већ није било потребе ни за пуцањем, тј. вежбањем гађања, како све то Пелевић конструише и изјављује.

Што се тиче Пелевићеве тврдње да владика *Николај* може да посведочи да је критичног датума боравио у манастиру Крка, према подацима Епархије далматинске, владика далматински *Николај* је у Крки службовао у периоду од 1979. до 1991. године. Од 1991. године владика *Лонгин* је заменио владика *Николаја*, а на челу Епархије је остао све до 1999. године.

Тужилаштво обавезно да реагује!

„Будући да се овде ради о тешком ратном злочину против цивилног становништва, Тужилаштво за ратне злочине има законску обавезу да прибави наведене доказе – изјаве заштићеног сведока **ВС 1062**, спроведе истрагу и подигне оптужницу“, наводи се у кривичној пријави против Пелевића, коју је поднео *Тим који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља*. У пријави се истиче и то да „као заменик свог команданта Аркана, Пелевић мора да се процесуира, јер сваки злочин, па и овај, мора бити жигосан и починиоци изведени пред лице правде“.

Дакле, исход овог поступка против Борислава Пелевића имаће вишеструку корист за српски народ, коме су до сада често приписивани туђи злочини. Срамно и недопустиво је да цела нација страда и да на својим леђима носи бремене прошлости, коју су, у великој мери, обележили ратни профитери, којима се одбрана српског народа и српских територија сводила на зверска убиства, пљачкање цивила и шверц робе, оружја и горива. У том смислу, не значи да др Војислав Шешељ треба да оговара за злочине и сва друга злодела које је наредио и, са својим сарадницима, извршио Жељко Ражнатовић Аркан!

Р. В. С.

Историчар, проф. др Славенко Терзић,
упозорава да разградња српске државе и даље траје

Србија као Београдски пашалук

Историчар, проф. др Славенко Терзић, у разговору за велику Србију објашњава да је Хашки трибунал политичко оруђе НАТО-а и западних сила, на челу са САД, усмерено против оних које сматрају сметњом у своје „продору на Исток“, против којих су ратовали. Оцењујући да трибунал има амбицију да изврши ревизију историје југословенске кризе, у којој се Срби представљају као искључиви кривци, проф. Терзић упозорава да је крајњи циљ процеса у Хагу да се нађе тобожње оправдање за свођење српске државе на Шумадију или бивши Београдски пашалук

• **Суђење др Војиславу Шешељу пред трибуналом у Хагу залази у осму годину. Какво је ваше мишљење о суђењу?**

Славенко Терзић: Немам никакве дилеме да је то политичко суђење. Чак ватрени поборници трибунала, који су заговарали тезу да је реч о наводно непристрасној међународној правди, сада јасно виде да је Међународни трибунал у Хагу, политичко оруђе НАТО-а и западних сила, на челу са САД, и средство одмазде против Србије и Срба јер, намеће се логично питање: зашто су оптужени само сви српски војни и политички лидери? Суђење у Хагу је у политичкој функцији оправдавања злочина који су предузети против Срба и Србије – све од разбијања једне суверене међународно признате државе, па редом до инсталирања НАТО државе на територији Србије у виду такозваног „независног Косова“. Врло је важно разумети који је политички циљ. Он је врло јасан. Доказати да су сви Срби криви, и то само Срби, да су само они злочинци и агресори на туђе територије, и да су сви други около само невине жртве Срба.

То није нова појава. Она се јавља и у време Првог светског рата, проглашавањем Србије као кривца за Први светски рат. Има своје корене чак и у XIX веку. Дакле, реч је о томе да носиоци геополитичке стратегије западних сила према Балкану, виде у Србима реметилачки фактор, продужену руку Русије, ослонац руског утицаја на Балкану. Ради тога, пре свега, желе свим средствима да елиминишу било какав значајнији српски утицај на Балкану, са крајњим циљем да се српски државни простор сведе на Шумадију или на Београдски пашалук.

Нема ни говора о томе да је трибунал било какво место правде и правичности. Очигледно је, дакле, да он има јасну политичку функцију. Чак и најнеписменијем гледаоцу јасно је да је реч о политичком суђењу у коме се суди једном човеку, Србину, лидеру политичке странке, за његова политичка и национална уверења. То је оно што се некад звало „вербални деликт“.

Тужилаштво конструише оптужницу која није нова и која се примењује у случајевима практично свих Срба, од Душана Тадића до Радована Караџића. Да сви Срби, сви српски војни и политички лидери, малтене ништа друго не раде, него само сањају како да створе Велику Србију, етнички очисте друге народе и створе наводно једну велику српску државу. Наравно, у питању је политичка конструкција, која није могла бити доказана ни у једном случају до сада. У том смислу, суђење др Војиславу Шешељу је наставак тих политичких суђења, тим пре што је реч о човеку који је био само председник једне опозиционе странке, није био човек у вла-

сти, није био ратни командант, није био ни у каквим оперативним војним јединицама или било где на фронту, осим што је слободно изражавао своја политичка и национална уверења. Ово је суђење његовим политичким и националним уверењима, самим тим такво једно суђење мора доживети дебакл.

• **Да ли Хашки трибунал и на који начин врши ревизију историје?**

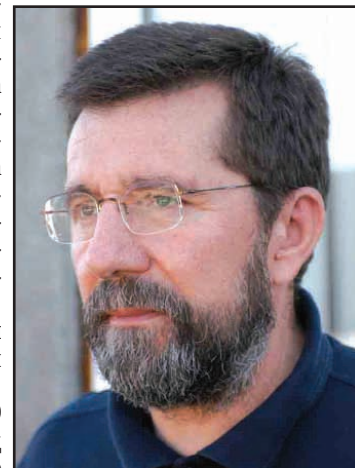
Славенко Терзић: О томе се доста пише и код нас и у свету. Поред оне дневнополитичке функције Хашког трибунала, да се оправдају злочини НАТО-а, злочини разбијања југословенске државе, има и функцију да утиче на писање будуће историје, пре свега историје Срба, историје Балкана, и да на неки начин дугорочно морално дисквалификује Србе као народ који треба да буде обележен, жигосан на дужи временски период, како би се, поред осталог, и оправдали сви злочини против Срба.

У Хашком трибуналу је сакупљен огроман историјски материјал, ту нема сумње. У том материјалу има и релевантне документације, али има вероватно и потпуно неважне документације и фалсификоване документације. Та грађа је за једног историчара важна. Претпостављам да ће моје колеге које се буду бавиле историјом, рецимо, југословенске кризе, једног дана бити довољно интелигентне, да методом критичке анализе и сучељавања различитих докумената утврде шта је истина, шта је пропаганда и шта лаж. Јер је у југословенској кризи, као никада до сада, тријумфовала лаж и пропаганда. Трибунал има амбицију да пише ту „нову историју“. Та амбиција је мегаломанска и нереална. Он се компромитовао као било каква независна међународна институција. Нити је допринео афирмацији права, правде, нити афирмацији истине, нити је допринео помирењу југословенских народа, што му је наводно био циљ. Истина је једини здрав и разуман пут до помирења.

Дезинтеграција српске националне свести

• **Да ли је доношењем Статута Војводине настао процес дезинтеграције Србије?**

Славенко Терзић: У питању су два процеса. Један је процес дезинтеграције српске националне свести, а други територијална дезинтеграција. Можемо бити прогнани, окупирани, могу нам наметнути границе високе 20м, али, ако ми у нашој свести знамо да смо делови једног народа, да смо део једне етничке духовне и културне целине, онда ћемо опстати. Зато је онима који раде на разградњи српске националне идеје врло битно да убију веру у нас саме, самопоуздање у своја права, да нам наметну осећај историјске кривице.

Дезинтеграција српске националне свести је очигледно узела велике размере. Она је чак опаснија од територијалне дезинтеграције.

Под Турцима смо били окупирани и подељени, али смо негујући српску идеју, захваљујући Српској православној цркви и српској интелигенцији, од XVIII века у јужној Угарској, успели да успоставимо ту идеју и да је обновимо, и на крају, да се објединимо у једној држави. Они који раде на разбијању српског етноса су прво протерали Србе из Републике Српске Крајине, очистили етнички Хрватску, онда су бомбардовали Републику Српску и протерали Србе са великог дела територије Босне и Херцеговине. План разградње српског етничког простора је успео.

Босна и Херцеговина је још од раног средњег века увек сматрана српском земљом, цела Босна и Херцеговина. Намеће се теза да су тобож „рурални Срби“ из шума желели да униште мултиетнички живот Сарајева, јер Срби наводно не разумеју шта значи мултикултуралност. Међутим, последњи аустроугарски попис из 1910. године показује да су у Сарајеву, дакле граду и срезу, Срби православни на првом месту, па муслимани, па тек онда католици. Дакле, Сарајево је било вековима главни политички, културни, привредни центар свих Срба Босне и Херцеговине. Босанскохерцеговачки Срби, сарајевски Срби су били главни фактор модернизације Босне и Херцеговине. А сада се иде ка томе да се укине Република Српска. Отели су нам, надам се привремено, Косово и Метохију, одвојили су Црну Гору потпуно нелегално, јер референдум није био ни легалан ни легитиман. Као што знате, држављанима Црне Горе који живе у Србији није било дозвољено да гласају, а гласали су Албанци, муслимани и други који деценијама живе ван Црне Горе, у САД, Турској и другим земљама. Сада, наравно, иду даље.

Дубоко сам уверен да западни стратеги желе да сведу српски државни простор на Београдски пашалук. Статут Војводине је несумњив доказ даљег продубљивања регионализма код Срба, јачања државотворних елемената северне српске покрајине, коју у будућности могу одвојити постепено сецесијом.

Када би Србија била довољно јака држава, имала јаке интегративне механизме, имала државотворну владу, онда би то могла да спречи, али Србија је слаба и практично под протекторатом.

У Бечу је прошле године основана алијанса за обнову неке врсте Аустроугарске монархије. Мислим да се зове Алијанса за, рецимо, обнову или стварање подунавске конфедерације. То је идеја још из 1848. године, Лајоша Кошута. Дакле, идеја је да се на стогодишњицу слома Аустро-Угарске, 2018. године, практично обнови тај државни простор у виду неке врсте подунавске државне заједнице. У њу треба да уђу Словенија, Хрватска, Чешка и друге бивше аустроугарске земље. Такође, наводи се да постоје разумни људи у Војводини који цене рационалност једне такве идеје. Дакле, у оквирима пројекта Велике Средње Европе, и тог такозваног културног пројекта Средње Европе, и пројекта регионализма, постоји опасност цепања суверених држава на простору Средње Европе. Тај пројекат, наравно, дотиче и Србију. Мислим да је, у том погледу, пројекат обнове Аустро-Угарске пројекат Велике Мађарске, нешто што директно угрожава интегритет Србије. Дакле, Мађарска то не крије, Хрватска такође не крије своје аспирације на неке делове Србије. Статут Војводине је само изашао у сусрет дезинтеграционим тежњама политичког руководства Војводине. Једино је несхватљиво да војвођански Срби, чак не они стари, него дакле, колонисти из Лике и других делова предњаче у захтеву за даљом дезинтеграцијом Србије. Мада се проблем дезинтеграције Србије не може свести само на проблем северне покрајине Војводине.

• **Колико је Шешељ антиципирао целу ту ствар?**

Славенко Терзић: Сећам се још ранијих иступања Војислава Шешеља. Он је у том погледу имао један врло здрав инстинкт да препозна одакле долази опасност по интегритет Србије. Када говоримо о дезинтеграцији Србије, дакле, није реч само о проблему северне покрајине, то јест Аутономне Покрајине Војводине, нити само о отетом Косову и Метохији, него и о плановима за даљу дезинтеграцију остатка Србије.

Имамо проблем Рашке, тзв. „санџачки проблем“, несумњиве бугарске аспирације на делове југоисточне Србије, Румуније на делове источне Србије. Путем проширења банатске румунске епархије и почетком изградње више румунских цркава на простору источне Србије, стварају се претпоставке да једног дана и Румунија наше Влахе, који су национално Срби, прогласи за Румуне. Свака модерна нација је створена из више етничких супстрата, рецимо, источни Немци су великим делом Словени који су живели у Пруској. Дакле, зашто оспоравати једино Србима право, да поред основне словенске масе, српска нација има и неке друге, рецимо, старобалканске супстрате као што су Власи. Власи су несумњиво део српске нације, али румунска политика жели да их прогласи за Румуне, и жели да из тога изведе проблем некакве будуће територијално-културне или верске аутономије у источној Србији.

Проблем интегритета Србије и даље је врло отворен, врло актуелан. Захтева далеко већу будност, далеко веће разумевање од оног које се данас показује у јавности, много јачу државотворну свест.

Јавности се пласира теза да ће Европа решити све наше проблеме. Није тачно. Европа има своје проблеме. Погледајте проблем Баскије у Шпанији, Италије, Белгије, итд. Све европске државе имају овакве проблеме, а проблем инструментализације мањина и регионализације је изванредан механизам за рушење суверених држава. Српска држава је у опасности и због тога је важно да сви људи којима је стало до ове државе, до српског уједињења и здраве нормалне просперитетне државе, стану на браник очувања интегритета те државе. Он је претпоставка бољег и праведнијег друштва.

• **Да ли је Русија једини искрени пријатељ и савезник којег је Србија имала у историји?**

Славенко Терзић: У историји Русија је била практично једини и главни спољнополитички савезник Србије. Са Русијом нам је често било тешко, а без Русије нам је било немогуће. То би отприлике био мој одговор. Имали смо неразумевања око велике источне кризе, Ванстефанског мировног уговора и тако даље, стварање велике Бугарске, где је Русија дала апсолутно приоритет својим империјалним тежњама око Босфора, Дарданела и на простору тог дела Балкана, али ми нисмо могли остварити ниједан важан спољнополитички циљ без подршке Русије. Рецимо, наш народ често каже да је Милош својом вештином успео да добије хатишерифом аутономију Србије 1830. Није Милош, него је то пре свега урађено захваљујући Русији. Аутономији Србије 1830. претходи велики руско-турски рат, од 1828/1829, који се завршава Једренским миром 1829. године, и Русија је тражила од Турске да се сада испуни осма тачка Букурешког мира из 1812. године о аутономији Србије.

Дакле, Русија је несумњиво била једини поуздани историјски савезник Србије, без обзира на сва ова повремена разочарења. Данас односи са Русијом могу бити далеко бољи него што су. Без економске, политичке и спољнополитичке подршке Русије ми смо само објекат којим ће се служити ко како стигне, и кога ће стално уцењивати. Постоји далеко више простора за јачање односа с Русијом него што је то данас. Али, то не значи да не треба да развијамо сарадњу и са свим другим државама које ће поштовати наш територијални интегритет и наше национално достојанство.

Рашка на санџачки начин

Пише: Марко З. Пушица

Када маске падну

Проблематика текуће „статистичке“ регионализације, која је српској јавности сервирана по угледу на државопогубне евроутопијске стандарде, прихваћене без поговора од стране режимлија, поново је актуелизована. Текући процес регионализације у нас је на самом почетку био најављиван од стране Јелка Кацина, нама познатог евроутопијског чиновника за српско питање, да би та најавила материјализована двома стратегијама извршне власти, које су већ тада својом спорном садржином најавиле будући сценарио новог, неуставног цепања Републике Србије. Закон којим је регионализација инструментализована је ступио на снагу. Влада Србије је усвојила уредбу којом је законска материја разрађена, и у већ познатом маниру, без опреза и дужне пажње, а с обзиром на сумњиву уставноправну исправност ових аката, по ко зна који пут је допринела да се и неуставном процедуром и неуставним садржајем измени уставноправни амбијент прописан Уставом Србије од 2006. године. Чисто политикантске релације, партизанштина на сваком кораку и неукост су иначе познате мане политичког обрасца режимлија, те нису никако могле изостати ни у поступку разградње Србије, кроз инсталацију „статистичких“ региона. Питање разграничења региона, које владина уредба треба да нормира, је постало и семе коалиционог раздора између самих режимлија. Сведоци смо озбиљних коалиционих комбинаторика и уцена, па је

једна мањинска заједница профитирала „даривањем“ институционалног оквира у којем ће у будућности пројектовати своја политичка хтења.

Политичке партије које заступају интересе муслиманског живља из рашко-полимске области су, помоћу политичког договора (читај: уцене), условљавајући опстанак извршне власти, испословале да врх режимске коалиције донесе одлуку да се предложи измене Закона о регионалном развоју којима се број „статистичких“ региона смањује са седам на пет, а чиме би Нови Пазар, Тутин, Сјеница, Рашка, Пријепоље, Нова Варош и Прибој остали у истом, новом „статистичком“ региону Шумадије и Западне Србије. Наравно, у оквиру овог прегломазног региона би била формирана „статистичка“ област Санџак, са великим почетним словом!

Дакле, иако је и сам концепт регионализације, промовисан важећим законом о регионалном развоју, рђав и неуставан, а владина уредба од децембра месеца прошле године, којом се врши разграничење региона, неуставна разрада концепта из тог закона, још су опаснији најновији уступци на захтеве коалиционих партнера режимлија из рашко-полимске области – да се оформи посебна „статистичка“ област са општинама у којима живе грађани муслиманске вероисповести, тзв. санџак. Овакво омеђавање региона би нас вратило на чињенично стање из 1912. године, када се на линији коју чине Голија, Јавор, Златибор и све до Дрине, пружала граница Србије и Турске,¹⁾ као непосредна последица вишевековне отоманске окупације српског државног простора.

Дакле, протагонисти ове драме су одиграли свој претпоследњи чин. Маске су коначно пале и текућа регионализација Републике Србије је на добром путу да поприми етнички, односно прецизније исказано, верски карактер стварањем услова да се успостави тзв. санџачка област.

Коалициона обећања и децембарска уредба

Регионализација коју су режимлије буквално одрадиле према обавезним упутствима евроутопијских шефова не поседује потпуну подршку свих политичких делова владајуће коалиције. Нису се баш сви лепо уградили, па има и оштећених! У прилог изнетом иде и поменуто најновије неслагање у редовима режимлија око питања разграничења региона које уређује децембарска уредба извршне власти, а које ће Влада Србије санирати најавом измена закона којим је уређен регионални развој. Политички репрезенти муслиманске мањине из рашко-полимске области су чак и обелоданили да је њима, приликом изгласавања Закона о регионалном развоју, било обећано да ће добити свој регион?!

Уколико је текућа регионализација од почетка била промовисана као чисто статистичка, те умрежавање државне територије регионима извршено само ради приступа претприступним фондовима ЕУ, као и да је једино реч о економско-статистичким критеријумима при формирању региона и области, а не политичким или етничким, нејасно је зашто се сада потезу коалициони политички капацитети између режимлија, који су нас све време убеђивали да региони неће одговарати етничким или верским захтевима.

Дакле, новопазарски двојац Љајић-Угљанин коначно функционише по плану, а асистенцију повремено обавља и

муфтија Зукорлић својим јавним, чисто политичким наступима. Сада јасно можемо уочити да муфтија, за рачун сарајевске верске централе, иступа у српској јавности и износи оно што новопазарски двојац не сме да јавно промовише. Решавање тзв. бошњачког питања може да почне, односно да се настави, нарочито ако се има у виду противуствани и незаконити референдум о аутономији тзв. санџачке области, уз право прикључења некој од суседних држава, те доношење декларације о истом које су 1991. године организовали сепаратистички кругови у рашко-полимској области. Вероватно је врх владајуће коалиције новопазарском двојцу, у замену за подршку формирању органа извршне власти, обећао регион или чак нешто више, па сада двојац има намеру да материјализује пружену подршку. Чист облигационоправни однос као што се да закључити, као да се не ради о државним питањима и интересима свих грађана Србије.

Коалициона обећања су се и тако нашла у колизији са децембарском уредбом о разграничењу региона. Иако подељени на описани начин, ипак још увек заједнички врше власт и показују да је морал у њиховом поимању политичког рада једнак нули, и за ову ситуацију су смислили оригинално, мамутско решење, о чему ће бити више речи у наставку. Све то доказује да је власт ради саме власти политикантски кредо поменутих, док последице треба да сноси сви грађани Србије, а нарочито они који су насељени у рашко-полимској области.

Разлике и поделе у рашко-полимској области су постале позната негативна појава и све су присутније, уз сталне миграције српског становништва из тог краја. Дакле, политички процеси, попут питања регионализације, готово увек ремете постојеће стање равнотеже у једној вишенационалној и вишекласној средини, с тим што је у конкретном случају стање ствари много озбиљније обзиром на неуставни садржај свих општих акта којима се Србија регионализује, јер се неуставност противи идеји о реду и поретку права као основним квалитетима ефикасне правне државе.

Локално политичко замешатељство оличено у новопазарском двојцу, сепаратистичке тежње екстремних исламистичких група, евроутопијска небрига из главног града и дилетантизам у вођењу државног брода су узроци, а последица истих је јавна колизија у режимлијским круговима и константна парализа рада државних органа. Ове проблеме је требало препознати на време. Али, како таква пажња не постоји код режимлија, па уместо да сагледају проблеме ради решавања истих, они су дали коалициона обећања, док су их други примили уз обећање противчинидбе давањем подршке формирању и опстанку Владе.

Поштовани господине председниче...²⁾

Овако је гласио почетак писма које је председнику Владе Републике Србије написао господин Есад Џуџевић, а у својству председника Извршног одбора Бошњачког националног већа. Зашто је значајно ово дописивање између двојице режимских функционера, показатељом на основу анализе садржине овог писмена. Ово писмо је веома значајно. Оно не представља само доказ о комуникацији између именованих, већ због садржине може да послужи као предмет мале уставноправне анализе и озбиљног политиколошког сагледавања нечијих политичких планова и погрешног правног, те политичког резонувања, са озбиљним последицама по државна питања.

На неколико места у овом раду и у много ранијих анализирали смо карактер регионализације, те смо у том контексту закључили следеће: *да је ова регионализација по свом карактеру неуставна, политичка, семантичка, федерали-*

стичка, не и статистичко-економска како режимлије истичу, да се њоме на неуставан начин мења уставни амбијент, да је она право ставила у погон једног политичког концепта, да је реч о једној од техника коју је злоупотребио шеф државе у циљу тихог стварања председничког система, да је иста део предлога за најављену ревизију важећег устава и као таква значајан детаљ будућег партијског устава партијске државе, као и да регионализација као једна од идеолошких премиса евроутопијске уставности води нестанку суверенитета држава. Дакле, ако све наведено имамо у виду, преостаје нам да резимирамо и анализирамо битну садржину поменутог писма које су и неки медији обнародовали.

Аутор писма се председнику Владе обраћа са одређене позиције и жали због тога што је за поменутоу децембарску уредбу сазнао из штампе, па је нама необично јер и он припада владајућој коалицији као и поменути министри. Аутор писма даље наводи како садржина децембарске уредбе доводи у питање права припадника националне мањине којој припада и коју представља, те да је иста противна Уставу и закону. Овде већ ствари постају озбиљније. Како то да се на уставност и законитост данас позива неко ко је, колико јуче, подржао очигледно неуставну регионализацију која је само разрађена децембарском уредбом, за коју је чак гласао и поменути новопазарски двојац! Да ли је овде реч о принципијелности, или пак потезу зарад саме власти, просудите сами.

Цитиран је члан 78, став 3, Устава који прописује да је забрањено предузимање мера које би проузроковале вештачко мењање националног састава становништва на подручјима где припадници националних мањина живе традиционално и у значајном броју. Међутим, аутор писма је изоставио да у писму помене садржину прва два става цитираног члана, али и сам наслов члана који носи назив *Забрана насилне асимилације*. Дакле, ова одредба Устава има начелан карактер и као таква прожима сва остала појединачна права припадника националних мањина,³⁾ те је у првом ставу прописана забрана насилне асимилације на један општи начин, у другом ставу је прописано да се заштита од асимилације уређује законом, док се трећим ставом прописује забрана предузимања мера које би проузроковале вештачко мењање националног састава становништва... На основу садржине сва три става наведеног члана, закључујемо да аутор писма сматра да се разграничењем прописаним децембарском уредбом спроводе забрањене мере од стране извршне власти, којој припада и новопазарски двојац. Чудно, закључио би било ко разборит. Али ипак не, ништа ту није чудно јер је ово једна од типичних конфузија у редовима режимлија.

Даље, овде је још значајнији један други сегмент посматрања, а то је чињеница да се аутор писма позвао на кршење одредбе Устава која је део материје мањинских права као средства ограничења државне власти, што је уставно-правно и политичко питање, а не статистичко-економско. Ако је регионализација ипак статистичка, како су све режимлије пре децембра месеца прошле године глагољале, зашто је онда именовани схвата као политичко питање? Зар нас то не враћа на почетну тезу овог рада, која регионализацију коју спроводе режимлије поима као чисто политичку, неуставну и опасну?

Наведена пометња у редовима режимлија је ипак несумњив доказ који иде у прилог изнете тезе са почетка овог рада, али и свих претходних анализа. Господин Есад Џуџевић више није тако сигуран у одбрани регионализације, јер иако је део режимлијске коалиције, за њега је актуелна регионализација, дакле, постала политичко питање тек од децембра месеца 2009. године, док је пре тога била само статистичко-економска и у складу са Уставом, а што је било и образложење предлагача када се у Народној скупштини на дневном реду нашао предлог закона којим су уведени „статистички“ региони. Да ли то аутор писма не сагледава целину проблема, па се држи једино оног сегмента који иде у прилог његовим политичким интересима? У даљем тексту је цитиран члан 22 Закона о заштити права и слобода националних мањина, којим је прописана забрана спровођења мера којима се мења однос становништва у областима насељеним националним мањинама и одредбе два међународна документа који регулишу питање мањинских права.

Сви ови наводи иду у прилог изнетом ставу да је текућа регионализација Србије све што може водити опасној федерализацији, и у најгорем случају сецесији, осим процеса који доприноси уједначавању регионалног развоја како Устав Републике Србије и прописује и на шта се само номинално регионклепци позивају све време.

Нова западњачка идеологија

Превазиђеност суверености која је нераздвојна од идеје о држави као јединој непревазиђеној земаљској заједници реда, иде у прилог стварању великих политичких савеза који према својим чланицама дејствује попут политичке црне рупе. Овакве ставове нарочито заступају западњачки аутори, ангажовани за потребе реализације идеологије новог поретка у свету.

На крилима такве идеолошке пропаганде, у многим државама у свету и код нас, западњаци стварају једну нову појаву. Ова нова појава у политичкој историји света има два аспекта. Први аспект подразумева стварање мноштва сла-

бих држава са номиналном сувереношћу као деловима великих политичких савеза на које је пренета сувереност и који ће бити једини титулари стварног међународног субјективитета. Такве државе обавезно постају државе са неједнаким унутрашњим правним и политичким поретком, које су унутар својих територија расцепкане на велики број привредно и политички самодовољних регија. Положај ових регија представља други аспект ове нове појаве. Наиме, такве регије представљаће и политички баласт иначе slabим централним властима држава, а већ данас имају и право аплицирања разним регионалним савезима, који опет у одређеним случајевима имају релевантан субјективитет у међународним односима. Циљ овакве идеологије је нестанак државе из унутрашње и међународне политичке збиље.

Како је то и предвиђено у развојним стратегијама донетим од стране извршне власти, разбија се унутрашња супремација уставног и законског поретка, јер се иде ка стварању нејединственог унутрашњег правног поретка. Нејединствени правни поредак састављен је од регионалних институција са сопственим надлежностима и прописима. Све ово подсећа на рехабилитацију феудалних елемената који су нашем поднебљу и политичком искуству страни.

Уместо закључка – напомена

Имајући у виду све наведено, а нарочито брзину коју је испољила извршна власт приликом удовољавања захтевима мањинских политичких првака из рашко-полимске области, можемо констатовати да ниједна политичка одлука у Србији није коначна. Њена реализација је скоро увек условљена мноштвом ситнијих политичких захтева непознатих широј јавности. Како је могуће да држава буде ефикасна ако је уставни амбијент пољуљан доношењем уставно-правно спорних прописа и предузимањем неуставних, те нелогичних поступака у текућој регионализацији? Зар след догађаја у вези са дешавањима у рашко-полимској области не говори у прилог томе да се морална потпора неких режимлијских политичких актера може препознати тек када се нађу у контрадикцији са сопственим полазним политичким ставовима?

Текућа регионализација је, дакле, лакмус папир моралности политичког обрасца владајуће коалиције и доказ да се на неуставном обрасцу не могу бранити уставност, законитост и територијална целовитост. Зато је неопходно да сви којима је стало до државе Србије допринесу очувању Србије као државе, а не као скупа нефункционалних и неуставних мамурских региона који би сутра били у могућности да постану нове федералне републике федерализоване Србије, или неке нове државе настале сецесијом.

На крају је значајно дати и једну напомену. Она се тиче моралности оних који причу о регионализацији врте у рукама попут шпила карата у партији ситног покера. Неопходно је да се свима који су се нашли укљештени у најновијим контрадикцијама насталим услед некаких коалиционих обећања, децембарске уредбе и негирања исте најавом измена закона којима ће нова мреже региона послужити стварању тзв. санџачке области, поручи: да нико не треба да се позива на сопствену срамоту! Док то многи на власти не схвате, лично ће морати да пробају укусу Рашке, спремљене и сервиране на санџачки начин. То свакако не може бити укусно и европски.

Напомене:

- 1) Видети : Милојко Обућина, *Сужавање ужве Србије, Летопис, специјално издање Удружења Ужичана у Београду, Београд, децембар 2009. године, стр. 20-21.*
- 2) <http://www.sandzakinfo.net/info/izdvajamo/1273-dudevi-pi-sao-cvetkoviu-povodom-uredbe-o-regionalizaciji>.
- 3) Видети: Ратко Марковић, *наведено дело, стр. 68.*

Стратегија за насилно успостављање
шиптарске власти на северу Косова и Метохије

Тајни план Фејта и Тачија има подршку режима

Када су средином јануара 2010. године, шеф Међународне цивилне канцеларије на Косову и Метохији, истовремено и специјални представник ЕУ, Питер Фејт, и тзв. премијер сецесионистичке шиптарске владе у Приштини Хашим Тачи обнародовали постојање плана за „реинтеграцију”, заправо стављање севера Косова и Метохије, који је под српском контролом, под власт Приштине, постало је јасно да почиње завршна фаза за отимање севера од легалних српских структура. Промотер противправно проглашене независности Косова, Фејт, је признао да постоји документ под називом „Стратегија за север Косова”, али га није дао јавности на увид. Хашим Тачи је признао да његова „влада” разрађује нову стратегију за север Косова и Метохије, чији је главни циљ, према његовим речима, „учвршћивање суверенитета и територијалне целовитости Косова ради консолидације косовске државе у 2010. години” и запретио да ће Приштина увести „ред и мир” на северу. У детаљно испланирану игру се укључио и амерички адмирал Марк Фиццелалд, командант јужног крила НАТО-а у Европи, који је током посете Приштини рекао да „сва кршења Резолуције 1244 СБ УН ми видимо као претњу по безбедност. Пошто су паралелне структуре у тој резолуцији неприхватљиве, изражавамо забринутост”. Била је то недвосмислена порука да САД и НАТО, српске структуре на северу Косова и Метохије виде као „претњу” безбедности у региону и да их треба елиминисати.

Министар иностраних послова Вук Јеремић је оценио да Европска унија не стоји иза плана Међународне цивилне канцеларије. Међутим, Међународна управљачка група, коју чини 25 земаља, укључујући чланице ЕУ које су признале противправно проглашену независност Косова, саопштила је да „у потпуности подржава неопходност ојачаних напора за северно Косово, узимајући у обзир препоруке Међународне цивилне канцеларије”.

Русија је одбацила Фејтов план као концепцију штетну за Косово и Метохију, која не само што грубо крши Резолуцију 1244, већ и провоцира напетост у покрајини, и остала на ставу да је мисија УН гарант безбедности у јужној српској покрајини.

Наведени карактеристични ставови представљају дипломатски судар у рукавицама две стране: оне против и оне за независност Косова. Иако поприлично немуште, срочене да више сакрију но открију суштину проблема, указују на озбиљност ситуације на Косову и Метохији по питању севера покрајине који представља праву темпирану бомбу. Да би се схватила потенцијална опасност од могућег развоја догађаја на северу Косова и Метохије, неопходно је, без прикривања чињеница, анализирати најважније елементе процеса који је увелико у току и који ће одлучити не само шта ће бити са севером, већ и како ће се разрешити косовскометохијски чвор.

Од доласка међународних снага на Косово и Метохију јуна 1999. године, Север покрајине (општине Зубин Поток, Лепосавић, Звечан и северна Косовска Митровица) који је под контролом Срба је кост у грлу великоалбанских сепара-

тиста и оних западних сила које их подржавају. У више наврата је било неуспешних насилних покушаја да се север стави под контролу Приштине.

Српски народ је у те четири општине изградио своје структуре локалне самоуправе и остао у уставноправном оквиру Републике Србије. Након једностраног проглашења независности Косова, приликом реализације Ахтисаријевог плана који је одбачен у Савету безбедности УН, српски народ у покрајини није признао ту шиптарску парадржаву и изградио је своје структуре власти које су саставни део државног уређења Републике Србије. Те структуре су великоалбански сецесионисти и међународни званичници прогласили „паралелним”, што значи „илегалним”, и константно врше притисак на Београд да им откаже подршку. Сталним политичким смицалицама, притисцима и уценама, Приштина је, уз подршку Вашингтона и Брисела, успела да постепено амортизује постојање и деловање српских структура у подручјима у којима живе Срби и да формира своје општине, увлачећи у њих и незнатан број оних Срба који су одлучили да признају шиптарску власт. То јој, међутим, није пошло за руком на северу покрајине, који је, због директне географске повезаности са централном Србијом, у значајно јачој позицији у односу на остала подручја у којима живе Срби да се супротстави и одбије покушаје да се на тој територији инсталира власт шиптарске парадржаве.

Фазе отимања севера покрајине

Великоалбански сепаратисти и њихови међународни спонзори, међутим, нису одустали од севера Косова и Метохије. Годинама су припремали терен, посебно на плану придобијања појединаца из редова српског народа, за стављање севера под контролу и власт Приштине. То је нарочито постало јасно почетком 2009. године, када су најавили „повратак” расељених Шиптара у насеље Брђани, које се налази на подручју северне Косовске Митровице. Пре тога су они успели да преко садашњег државног секретара Мини-

Отимачина још траје

старства за Косово и Метохију, Оливера Ивановића, преваре Србе и врате се из јужног дела Косовске Митровице у насеље Бошњачка махала и Три солитера на подручју северне Косовске Митровице. То је Оливер Ивановић урадио иако су Срби захтевали реципроцитет: да се паралелно и протерани Срби врате у своје куће у јужном делу Косовске Митровице.

У више наврата најављиван „повратак“ Шиптара у Брђане, коначно је започео априла 2009. године. Српски живаљ са тог подручја је предосетио да се ради о покушају „уклињавања“ Шиптара на северу, па су започели масовне протесте тражећи да се испоштује постигнути договор. Наиме, током бомбардовања НАТО-а Шиптари су отишли из северног дела Косовске Митровице, и то из Бошњачке махале, Три солитера, Брђана и делимично из Микро насеља. Након доласка међународних снага, шиптарски сепаратисти су брутално протерали све Србе из јужног дела града, а затим почели кампању за повратак Шиптара у северни део. Током 2000. године успостављене су тзв. зоне поверења у северном делу града, па је омогућен повратак Шиптара у Бошњачку махалу, Три солитера и Микро насеље. Истовремено, Шиптари нису хтели ни да чују да се протерани Срби и Роми врате у јужни део града. Тако су се Шиптари добро укленили северно од Ибра на територији под српском контролом и убрзо, управо на тим местима, почели са изазивањем инцидената и нападама на Србе.

Уз посредовање КФОР-а, 2000. године је постигнут договор између представника Срба и Шиптара да косовски Албанци у Брђане могу да се врате само уз сагласност Срба, односно онда када се и Срби врате у јужни део града. Тим договором је успостављена тзв. жута линија која је раздвајала српски део Брђана од шиптарског. Шиптарски сепаратисти су, међутим, у више наврата покушали да прекрше тај договор, што су Срби протестима онемогућили.

Прљава игра Тадићевог режима

Протести Срба у Брђанима током априла и маја 2009. били су снажни и одлучни. Током протеста, КФОР и Еулекс су употребили непримено јаку силу за застрашивање Срба и разбијање протеста. Било је повређених цивила, међу којима и малолетне деце. Протести су успешно ометали покушај изигравања договора из 2000. године, све док у првој половини маја, пре доласка америчког потпредседника Бајдена на Космет, није одиграна прљава игра – овог пута из Београда.

Протести су улазили у критичну фазу и официри КФОР-а и Еулкса српским представницима Брђана недвосмислено су поручили да Шиптари морају да се врате у насеље, чак и по цену жртава. Тада је у Брђане дошао саветник једног ва-

жног министра у Влади Србије, који је једном члану кризног штаба Брђана, без знања осталих, пренео да располаже повереном информацијом да Шиптари имају план да ако Срби током протеста пређу тзв. жуту линију, они сами убију двојицу својих људи и то припишу Србима. Након тога би уследила страховита акција етничког чишћења Срба на целој територији Косова и Метохије, за шта Шиптари већ имају припремљене и распоређене снаге. Срби из Брђана насели су на лажну информацију о измишљеном плану. Из страха да својим протестима не изазову нови погром, попут оног 17. и 18. марта, Срби обустављају протесте. Пут Шиптарима у Брђане и на север Косова и Метохије је био широм отворен. Капију је отворио неко из Београда!

Постигнут је договор да у Брђанима буде обновљено пет шиптарских и пет српских кућа. Шиптари убрзо почињу да крше и тај договор, па следе нови протести Срба током августа 2009. године. Наиме, Шиптари не само да су мимо договора обновили 20 кућа, а Срби пет како је и договорено, већ су изградили и десетак потпуно нових кућа за породице које раније нису живеле у том насељу. Било је јасно да се не ради о обнови кућа и повратку, већ о насељавању и наивној промени етничке структуре у Брђанима. И не само то. Шиптари су чак дрско прешли тзв. жуту линију и почели да обнављају куће тик уз насељени део Брђана у коме живе искључиво Срби, с намером да обнове и остале куће изнад насеља и тиме у потпуности окруже Брђане. Без подршке Београда, Срби из Брђана су били принуђени да прихвате и то насилно кршење договора.

Директор БИА Саша Вукадиновић упозорио је на ту тактику великоалбанских сепаратиста, али није објаснио ко је и зашто из Београда класичном преваром натерао Србе из Брђана да зауставе протесте 2009. године и спрече да то насеље постане, по оцени Вукадиновића, „подручје које има озбиљан капацитет да дестабилизује крхку ситуацију на Косову“.

Ако су Брђани могући детонатор дестабилизације покрајине, а јесу, онда је јасно да те темпиране бомбе не би ни било да су Срби истрајали у протестима априла-маја 2009. Преваром из Београда, Шиптарима је омогућено да уђу у Брђане и претворе их у детонатор. Шиптари су отишли и корак даље. Већ нуде Србима да продају куће у Брђанима. Новац за те куповине обезбеђују преко новоформираног фонда „Северно брдо“ у који се уплаћују донације за насељавање Брђана. У случају да дође до једне продаје српске куће, може се десити ланчана реакција која би довела до етничког чишћења Срба из Брђана.

У међувремену је на северу појачано деловање обавештајних структура КФОР-а, шиптарске обавештајне службе, Еулкса, а периодично се лансирају оптужбе да је то подручје уточиште организованих криминалних група у коме царују шверц и остале илегалне активности. Великоалбански сепаратисти и међународни званичници непрестано трубе о северу као о подручју на коме нема закона и реда, које угрожава „стабилност“ Косова, и застрашују Србе јаким војним присуством КФОР-а. С друге стране, влада у Београду свим средствима настоји да у српским општинама на северу промени власт и инсталира представнике владајуће коалиције.

Фејтова стратегија представља реализацију Ахтисаријевог плана

План за север Косова и Метохије обелодањен је почетком јануара 2010. године. Комплетан Фејтов план није предочен јавности, већ само неке тезе. Редакција „Велике Србије“ располаже комплетном „Стратегијом за северно Косово“ чији је званични аутор Међународна цивилна канцеларија,

а овде ћемо истаћи главне елементе тог плана за отимање севера покрајине од легалних српских структура. Треба напоменути да је евидентно да Тачијев план није нимало другачији од Фејтовог, односно да се ради о заједничкој стратегији сецесионистичке владе у Приштини и групе западних земаља, на челу са САД, које су признале једнострано проглашену независност Косова.

Фејт у стратегији изражава став да је највеће препрека „децентрализације на северу“ заправо схватање да „стварање нове општине северна Митровица захтева прихватање косовске независности“, те да је зато неопходно „фокусирање на практичне бенефиције децентрализације и политичког оснаживања косовских Срба који су спремни за ангажман са Владом Косова“.

Предвиђено је одржавање избора за општину Северна Митровица до 16. маја 2010. године и препоручује се да ЕУ гарантује учествовање на изборима за нову општину. „Прелазна тела би требало затворити након избора“, истиче се у Стратегији.

Препоручује се да „Влада Косова и међународни фактори не би требало да легитимизују паралелне општинске администрације“ у Зубином Потоку, Звечану и Лепосавићу и да се и у тим општинама креирају привремена саветодавна већа преко којих би „Влада Косова“ пласирала средства из фондова „усвајајући стратегију село по село“. Већа треба да купе сарадњу Срба дајући им „средства и утицај у доношењу одлука о капиталним инвестицијама и побољшању јавних услуга, као што су изградња путева, услужни центри и побољшање комуналних услуга“. На тај начин чланови Саветодавног већа треба да „изграде политички кредибилитет“ и створе основу да могу да учествују на новим локалним изборима које ће организовати Приштина.

„Стратегија за северно Косово“ представља прецизно разрађен сценарио за отимање севера покрајине од легалних српских структура и његову тзв. интеграцију у структуру шиптарске парадржаве и приморавање Срба на том подручју да прихвате самопроглашену независност Косова. Препоруке дате у Стратегији не могу се спроводити мирним путем јер их Срби неће прихватити, оне се могу реализовати једино насилним наметањем српском становништву. Због тога Стратегија има опасан капацитет да дестабилизује ситуацију не само на северу, већ у целој покрајини и региону.

Кључни елементи Стратегије су:

- повећани дипломатски притисак на Београд;
- успостављање прелазних тела на северу Косова;
- придобијање српског становништва за сарадњу;
- избори и формирање шиптарске општине Северна Митровица;
- расформирање прелазних тела;
- појачано деловање Еулекса;
- успостављање царинског режима на административним прелазима са централном Србијом;
- стављање КПС на северу под командни ланац Приштине;
- успостављање суда у Северној Митровици у оквиру уставног оквира самопроглашене шиптарске парадржаве и
- маргинализација, односно гашење легалних српских структура (српских општина Северна Косовска Митровица, Звечан, Зубин Поток и Лепосавић).

Да подсетимо – планом Мартија Ахтисарија је предвиђено оснивање пет нових општина међу којима је и Северна Митровица, што неопориво показује да је Фејтов план наставак реализације одбаченог Ахтисаријевог концепта. Фејт је у складу са Стратегијом именован почетком фебруара 2010. године, 14 чланова Општинског припремног тима који има мандат да припреми ресурсе, средства и админи-

стративне структуре неопходне за будуће оснивање и функционисање општине Северна Митровица, која ће бити „део јединственог система локалне самоуправе широм Косова“. За успешну реализацију Фејтовог плана најважније је значајним финансијским средствима придобити што више Срба спремних да сарађују с Приштином и укључе се у рад шиптарских структура које треба да буду формиране на северу.

Уочава се да Фејтов план не садржи комплетну „интеграцију“ севера Косова у структуру шиптарске парадржаве, већ се односи само на структуре власти локалних самоуправа. Други део „интеграције“, који чине систем образовања (школе), здравства (домови здравља и болнице), електроенергетског система и осталих друштвених делатности, неће бити предмет реализације Стратегије у првој фази, већ ће бити на удару након евентуалног успостављања шиптарских општина Северна Митровица, Зубин Поток, Звечан и Лепосавић.

„Стратегија за северно Косово“ је евидентан покушај заокруживања противправне косовске „државности“ која се реализује по Ахтисаријевом плану. Фејтов документ грубо напада најважније одредбе Резолуције 1244 и настоји да у потпуности елиминише УНМИК, иако је он формално присутан на Космету. Недавно изречена уцена председника косовског парламента Јакупа Краснићија да, ако Срби на северу желе отцепљење, онда и Албанци на југу централне Србије (Прешево, Бујановац, Медвеђа) желе припајање Косову, показује да ће Приштина у настојању да стави под своју контролу север Косова, у наредном периоду претити изазивањем дестабилизације на југу централне Србије и захтевима за његово припајање Косову.

Фејтов план у многим аспектима увелико се реализује. Повратком и насељавањем Бошњачке махале, Микро насеља, Три солитера, шиптарског Сувог Дола и Брђана, створени су услови да шиптарско становништво у тим насељима учествује на изборима које ће Приштина организовати у северној Косовској Митровици, што ће бити чинилац „легализације“ избора пред тзв. међународном заједницом, тим више што ће на њима учествовати и безначајан број Срба које Приштина придобија новцем. У Бошњачкој махали је скоро довршена зграда у којој ће бити седиште прелазних тела, Еулекса и вероватно општине Северна Митровица.

Еулекс је већ значајно појачао присуство и деловање на северу Косова и Метохије. Фејт и Тачи су успели да постављањем потпуковника Ергина Медића, који је припадник КПС на северу, на место заменика регионалног команданта у јужној Косовској Митровици, ставе косовску полицију на северу под јединствени командни ланац Приштине. Медић растура кључне јединице КПС на северу и формира шиптарске и отвара измишљене афере српским руководиоцима КПС-а на северу који не прихватају командни ланац Приштине и не признају самопроглашену шиптарску државу, с циљем да смени српски командни кадар. Забрињава то што је Медић припадник МУП-а Републике Србије а тако се понаша и отворено делује против српских интереса на северу Косова и Метохије. Он је лично довео раднике КЕК-а (Косовске електрокорпорације) у Трепчу да читавају бројила и направио план да КПС прати раднике КЕК-а на северу при читавању бројила.

Планирано је да суд у северној Косовској Митровици, који би био саставни део судске власти шиптарске парадржаве, чине по двоје судија шиптарске и српске националности и двоје међународних судија. Последњи покушај инсталрања шиптарских судија у суду у северној Митровици завршио се снажним протестом Срба, хапшењем српских судија и тешким сукобом демонстраната са УНМИК полицијом и

Отимачина још траје

КФОР-ом. Сада је, међутим, ситуација значајно другачија и повољнија за инсталирање суда под ингеренцијама Приштине. Наиме, већина српских судија у суду у северној Косовској Митровици, који је у уставноправном оквиру Републике Србије, нису реизабрани па су остали без посла. Ради се о судијама који су се својевремено супротставили увођењу шиптарских судија у просторије суда у северној Митровици. Можда ће неки од њих, из револта или угрожене егзистенције, прихватити да суде у суду који ће успоставити Еулекс, односно Приштина, на подручју северне Косовске Митровице.

Наравно, Еулекс и Приштина ће највећи проблем имати са успостављањем царинског режима на административним прелазима према централној Србији. Претходни покушај је резултирао протестом Срба и спаљивањем објеката на административним прелазима.

С друге стране, актуелна власт у Србији је променом власти у српским општинама на северу, притисцима на истакнуте појединце, селективном расподелом радних места и помоћи послушним појединцима, у значајној мери ставила под контролу могућност самоорганизовања Срба на северу ради протеста или блокирања појединих активности Еулкса и Питера Фејта и Приштине. Зато је реална претпоставка да би Београд, под притиском Запада, могао да учини све што је у његовој моћи да спречи отпор српског становништва реализацији Стратегије за северно Косово. Такво понашање Београда би широм отворило врата за имплементацију Фејтовог и Тачијевог плана за север.

Припреме за насилно успостављање шиптарске власти на северу

Стратегија за северно Косово не предвиђа употребу силе ради „интеграције”, односно завођења „реда и мира” на северу, али расположива сазнања указују да се, паралелно са политичким активностима на том плану, одвијају и активне припреме за евентуално насилно успостављање власти шиптарске парадржаве на том делу покрајине. Из изјава званичника НАТО-а и његових команданата на Косову и Метохији видљиво је да се ствара димна завеса којом би се прикрио блиц-криг на северу с циљем расформирања легалних српских структура и успостављања шиптарских.

Повод за такву насилну акцију, до које би могло доћи у случају да политичким средствима не буде реализована Стратегија, неће бити тешко пронаћи. У Брђанима је створена атмосфера у којој је могуће увек изазвати инциденте за које би били оптужени Срби, што би могло да резултира интервенцијом КФОР-а и Еулкса против српских структура. И у случају успостављања царинског режима, могући протести Срба би могли да се искористе као повод за интервенцију.

Снажно присуство исламистичких радикалних група које делују на подручју јужне Косовске Митровице, посебно у паравојној формацији Абу Бекир Сидик, повезаној с Ал Каидом, и присуством исламских екстремиста–вехабија на подручју северне Косовске Митровице – у Бошњачкој Махали, Три солитера и Сувом Долу, показује да је развијен потенцијал Приштине за прикривено изазивање инцидентата и насила за које би били оптужени Срби, што би могао да буде повод за шире сукобе и интервенцију КФОР-а и Еулкса – против Срба, наравно. Да су у току припреме озбиљних планова за оружану интервенцију на северу, показује и информација да је планирано да припадници тзв. Косовских безбедносних снага, са необележеним возилима и у пратњи КФОР-а, врше регрутацију Срба са севера Косова за КБС. Намеравају да обиђу сва српска села и да под маском регрутације осматре терен и сазнају потребне детаље за планирање оружане интервенције.

Троструко безбедносно окружење северне Косовске Митровице

Северна Косовска Митровица се у безбедносном смислу налази у троструком безбедносном окружењу. У првом кругу су снаге КФОР-а (1.700 до зуба наоружаних војника) у саставу бригаде Север која је распоређена у две базе на јужној страни Ибра и једној на северу Косова. Ту је и више стотина припадника Еулкса, чија је база у јужном делу Косовске Митровице. У другом кругу су „легалне” шиптарске формације:

- тзв. Косовске безбедносне снаге (око 200 људи у бази у јужној Косовској Митровици);

- Косовска полицијска служба – регионални центар у јужном делу града;

- специјална јединица РОСУ (69 припадника у јужном делу града) и

- шиптарска обавештајна служба.

У трећем кругу су паравојне шиптарске формације:

- Албанска национална армија и

- исламске екстремистичке и терористичке групе ојачане међународним терористима и муџахединима.

Специјална јединица РОСУ увелико делује на северу Косовске Митровице. Њени припадници учестало пролазе возилима без таблица кроз Брђане, вршећи притисак на српско становништво. Припадници паравојне формације Албанска национална армија, међу којима има много припадника КПС, изводе војне вежбе с гађањем на тајним полигонима на Бајгори. Уочен је и тајни боравак веће групе људи карактеристичног изгледа за исламске екстремисте–вехабије на другој капији базе КБС (бивша касарна Војске Југославије у јужном делу Косовске Митровице), међу којима има и екстремиста из тзв. Санџака. Они су под заштитом КБС и евидентно је да се припремају за извођење одређених специјалних акција, попут убацивања на север Косова ради извођења диверзантско–терористичких акција. Речју, упоредо са политичким, одвијају се и планови за насилну „реинтеграцију” севера Косова и Метохије.

У случају да Приштина добије зелено светло за акцију на северу из Вашингтона и Брисела, онда би били изазвани инциденти који би послужили као повод за извођење блиц акције којом би се изазвао хаос међу Србима на северу и њихово бекство у централну Србију. Након тога интервенисао би КФОР који би одмах растурио легалне српске структуре и замрзао затечено стање. Западни фактори само би констатовали стање на терену. У случају да не буде потребна акција Приштине, насилну „интеграцију” севера Косова и Метохије извели би припадници КФОР-а и Еулкса.

Западне државе које су признале противправно проглашену независност Косова, Међународна цивилна канцеларија, КФОР, Еулекс и тзв. косовска влада кренули би у одлучујућу борбу за „интегрисање” севера Косова и Метохије у структуре шиптарске парадржаве. Јавно говоре да ће то бити реализовано политичким средствима, а тајно припремају планове и снаге за војну интервенцију против српског народа на северу.

Хашим Тачи је, говорећи о плану за север, рекао да је Приштина одлучна да на северу Косова и Метохије „успостави закон и ред”. Да ли ће ићи до краја у успостављању „реда и закона” зависи пре свега од понашања актуелне власти у Србији. Уколико се реализација „Стратегије за северно Косово” настави и спроведе, биће то поуздан знак да је за то прећутну сагласност дао Београд. Ипак, чинилац који ће одлучити да ли ће овај план бити реализован је српски народ на северу. Он је спреман да се за свој опстанак на северу Косова и Метохије бори свим средствима – до краја.

Р. В. С.

Штрајкови главна карактеристика приватизације

Вуци сити, а „оваца” без броја

Незапамћени талас штрајкова у Србији, „усред зиме, кад им време није“, како је кренуло, претвориће се у прави цунами који прети да потопи српску владу. Али уместо да решавају нагомилане проблеме у привреди или признају да нису способни да их реше и поднесу оставке, министри у кабинету Мирка Цветковића смишљају једино како да физички зауставе протесте радника. Доносе се правилници, уредбе и закони о забрани протестовања на одређеним местима, а убрзано се смишљају и нови, све ригорознији прописи.

Случај Зорана Булатовића, који је одсекао себи мали прст леве руке и појео га, приликом протеста текстилаца у Новом Пазару, као да није био довољна опомена Влади да нешто предузме у заштити права запослених. Уместо тога, Влада је почела да се довија како да спречи будуће протесте. Тако што ће отклонити последицу, а не узрок.

Под изговором отказане геј параде, донет је јесенас пропис којим се забрањује окупљање грађана на важним саобраћајницама. А као једна од најважнијих, истакнута је Немањина улица и посебно је прецизирано да се забрањују протести испред зграде Владе. Министри не желе да под прозорима својих кабинета виде ојађени и напађени народ, јер то ремети њихов мир док причају о „успесима“ Србије у евроинтеграцијама и добијању безвизног режима.

А ли све то није могло да спречи очајне раднике којима није преостало ништа друго до да блокирају мостове, пруге,

реке, саобраћајнице, како би скренули пажњу на себе. На десетине штрајкова радника приватног и јавног сектора дрма Србију усред зиме. Од Новог Сада и Београда, преко Мрчајеваца, па све до Копаоника, незадовољни радници излазе на улице. Није ни чудо. Кад немају пара да плате грејање или купе огрев, боље им је да се смрзавају на улици него у кући. На улици их можда неко и види, чује.

Али у Влади на то реагују само припремом нових закона, у којима ће наредити где може, како и када да се протестује. Уз све то, боде очи коришћење новогговора који додатно вређа осиромашени народ. Тако министри, кад говоре о поскупљеној струји, горива и свега другог, уместо поражавајуће речи „поскупљење“, користе неутралан израз „кориговање цена“, да би се забашурила, прикрила и минимализовала истина. То се ради по истом моделу спиновања информација, као кад јавни сервис, РТС, говорећи о окупаторској агресији НАТО на СРЈ, користи израз „НАТО интервенција“.

Најојађенији су радници приватизованих друштвених предузећа, јер, ефекти пљачкашке приватизације одавно су узели маха. Зараде се не ислађују месецима, социјални програми се не поштују, а дугови се гомилају.

Сетимо се само афера продаје цемента у бесцење, шећерана за три евра, тржног центра Ушће који „само што се није срушио, па боље да се прода“... Па колико пута су купци били фантомске фирме регистроване на разним егзотичним острвима, или су купци били криминалци, или су тајку-

Коллапс Србије

У Србији је, према званичној евиденцији Националне службе за запошљавање с краја 2009. године, незапослено 730.000 људи. Међутим, цифра је далеко већа и засигурно премашује милион, јер се у широкој лепези Владиног обмањивања грађана налази се и статистика. Према прописима које је донела актуелна власт, свако може и за најмању ситницу бити избачен са евиденције Националне службе за запошљавање, па испада као да је нашао посао, иако није. Такав однос власти јасно показује да им је стало само до маскирања истине ради задржавања фотеле, а не до стварног решавања проблема и просперитета земље.

С друге стране, још већи проблем је што и они који раде не добијају плате месецима и годинама, или им се не уплаћују стаж и доприноси. Немали је број оних који раде на црно, а плата им се исплаћује на руке. Зато је данас пола Србије у штрајку. Глад нема алтернативу.

ни пазарили парам изнетим на Кипар деведесетих, и на тај начин их враћали опране.

На челу Агенције за приватизацију продефиловало је, за непуних девет година њеног постојања, седам директора. И сви су, изузев Бранка Павловића, који се најкраће задржао, допринели у великој мери садашњем бедном стању привреде. Посао Агенције за приватизацију и људи који су је водили био је да на законит начин продају фирме, уз темељну припрему постигну најбољу продајну цену и услове социјалног програма за запослене, а после продаје прате поштовање одредаба приватизационих уговора. Уместо свега тога, у Агенцији је свих ових година владао јавашлук, малверзације и прављење приватних комбинација са купцима.

Први пулен министра за приватизацију Александра Влаховића био је Владимир Чупић, који је на челу Агенције био од 2001. до 2003. године. Одатле је аванзовао на високи положај у Хипо Алпе Адриа Банку. Познат је по продаји три српске цементаре за смешне паре, као и три шећеране за по три евра војвођанском моћнику Миодрагу Костићу.

У наредних годину дана, наследио га је Мирко Цветковић, актуелни премијер, који је у то време био у сукобу интереса. У Агенцију је дошао из консултантске фирме Цес Мекон, која је одједном почела да добија бројне консултантске послове приликом важних приватизација. Тако је у то време, на проблематичан начин, Хрватима продат „Фриком“, а то није био једини случај да је Цес Мекон повезиван са хрватским „господарственим“ лобијем. Цветковић је продао, подсетимо, и дуванске индустрије у Нишу и Врању које су држави до тада доносиле огроман профит.

Имајући у виду све незаконитости које је починила Агенција за приватизацију до тада, није случајно што је Бранко Павловић, адвокат и експерт за привредно право, 2004. године, свега три месеца провео на месту њеног директора.

Смењен је наводно јер је сувише споро спроводио приватизацију, а требало је брже, како би паре брже пристизале у буџет.

Међутим, права истина, како тврде упућени, лежи у томе што је, чим је ступио на чело Агенције, кренуо са поступцима раскидања приватизационих уговора са купцима који не поштују потписане обавезе. Наравно, то је засметало тајкунима, јер су знали да ће и они доћи на ред. Осим тога, како су писали медији, Павловић је као директор Агенције одбио високу новчану своту, од чак милион евра, за коју би му касније била затражена противуслуга. Новац му је, како се спекулисало, понудио српски енергетски тајкун Вук Хамовић. О овоме сам Павловић никад није хтео јавно да се изјасни, али је међу пријатељима говорио да није ни могао јер за тако нешто „оде глава“. Директор који ради по закону, изгледа, ни коме није одговарао.

Убрзо га је заменио Миодраг Ђорђевић, који се задржао до 2006. године, осујетивши промену курса и начина рада Агенције који је започео Павловић. Заслугу за то сноси и функционер Демократске странке Србије Предраг Бубало, који је постао министар за привреду, заменивши страначког колегу Драгана Маршићанина, који је за казну због катрастрофалних резултата на председничким изборима, послат за амбасадора у Швајцарску.

Затим је контролу над приватизацијом преузео лидер Г17 плус Млађан Динкић. Он је најпре за директора поставио Владимира Галића, а од 2007. до 2009. године своју особу од највећег поверења, Весну Џинић. Заједно са Млађаном Динкићем и још пет окривљених, Џинићева се налази у кривичној пријави предатој Окружном тужилаштву још фебруара 2006. године. Ова пријава се односи на скривање кипарских милијарди од грађана Србије, а све је документовано са више стотина страна штампаног материјала. Пријава и да-

ље стоји у фиоци „реформисаног“ и реизабраног тужилаштва. На крају, актуелни директор је трећи Динкићев кадар, Владислав Цветковић.

А да ли су директори Агенције заиста били тако брзи у спровођењу приватизације и омогућавали брз прилив новца у буџет? Не би се рекло. Били су брзи једино када треба на брзину расписати тендер, са кратким роковима пријема понуда, како не би стигли да се пријаве непожељни купци. У свему осталом су били спори. Јер обично се у приватизацији вреднијих српских фирми – креће отпозади. Прво се нађе купац, а потом се тендерски услови формирају спрам њему. А за све то треба доста времена. Треба подесити процену вредности фирме, умањити имовину и приходе, повећати дугове и такве податке презентовати приликом оглашавања продаје, тако да конкуренција одмах одустане од тако „непрофитабилне фирме“. Наравно, унапред договорени купац добија праве податке. Често су купци муљатори који купе фирму, исисају сав капитал из ње, а оставе само љуштину, и ојађене раднике.

Ефекти приватизације су дугорочно управо катастрофални, и по раднике и по буџет Србије, јер се приликом распродаје размишљало једино о провизијама које ће да напуне џепове и рачуне оних који воде приватизацију и одлучују о свему.

Најпре је доласком ДОС-а на власт, 2001. године укинут Закон о својинској трансформацији и прекинута подела бесплатних акција радницима. До тада је тек око милион и по грађана Србије запослених у друштвеним фирмама подигло акције. Врло мало је оних који су радили у јавним службама, војсци, просвети, правосуђу и другим непрофитним делатностима који су уопште знали да имају право на то. Најправедније, и једино исправно по Уставу који гарантује једнакост свих грађана пред законом, било је да и сви остали добију бесплатне акције под истим условима као они који су их већ добили. А то значи, у вредности од 400 марака, односно 200 евра по години стажа.

Примера ради, за оне који су радили 35 година, то би значило 7.000 евра, а један такав брачни пар у пензији добио би укупно 14.000 евра. Рецимо да имају двоје деце који раде 10 и 15 година, и који би према томе добили 2.000 и 3.000 евра. Испоставља се да би породица добила укупно 19.000 евра.

Уместо тога, добили смо Динкићево обећање да ће сви пунолетни грађани добити једнак број акција у вредности

од по 1.000 евра. И то неправично решење испоставило се као гнусна лаж. Досад су грађани добили само 25 евра у акцијама. Породица из малопређашњег примера, требало је, према обећању, да добије укупно 4.000 евра, а реално је за сад добила 100 евра. А између 100 евра по Динкићу, и 19.000 евра по старом закону, велика је разлика. И породица из овог примера може с правом да пита: „Где је наших 18.900 евра?!“

Чак и обећана подела акција спроводи се тек након приватизације. А то значи да купац, након што је од државе паразитирао већински пакет, није више заинтересован за остатак акција. Последица тога је да у рукама грађана остају готово безвредни папири.

Да су грађани Србије на време добили бесплатне акције којима би могли да тргују на берзи, и да је приватизација била лишена обележја криминала, да је држава контролисала да ли нови власници испуњавају преузете обавезе, итд, данас бисмо имали јак средњи слој становништва. Такав богати грађанин, константно би давао, кроз порезе, велике приходе држави. Сиромашни грађанин нема из чега да допринесе буџету, и као социјални случај само му је на терету. А од распродаје и једнократног прихода у буџет се не живи. То наши квазиикономисти из власти не могу да разумеју. Или не желе. Пречи им је лични интерес.

Радничка побуна

Протеклих недеља више од 30 штрајкова захватило је Србију, а иако неки престају, њихов број све више расте. На то указују и претње штрајком запослених у готово свим секторима привреде. Радници комбината „Копаник“ и „7. јули“ данима су блокирали магистрални пут Ниш-Приштина јер власти нису испоштовале ниједан договор у последњих осам месеци. Радници краљевачке Фабрике вагона затражили су током протеста да добровољно оду у затвор, јер ће тамо имати смештај и три obroка.

Протестовали су и запослени у Геодетском заводу, а потом и радници Ветеринарске установе „Глутин“ који четири године нису примили плату. И синдикати Југословенског речног бродарства блокирали су један дан саобраћај на реци Сави, протестујући због, како кажу, неправног бродоремонта дела тог предузећа ради изградње моста код Аде Циганлије. Они приговарају и да је бизнисмен Зоран Дракулић купио ову фирму за смешних 140 милиона динара.

Побунило се и неколико стотина бивших радника крушевачког Грађевинског предузећа „Јастребац“ у стечају. Они су захтевали окончање осмогодишњег стечаја и исплату потраживања, траживши и да се промени начин вођења стечаја због сумњи у бројне злоупотребе. Протестовали су радници новопазарске трикотаже „Рашка“, фарме „Пантомаркет сточара“ у Мрчајевцима, чачанског „Житопрмета“, јагодинског „Југопревоза“, графичког предузећа „Младост“ из Ћуприје, Термоелектране „Никола Тесла“, новосадски комуналци... Протестима су претили и синдикати „Телекома“, ПТТ-а, медицинари, док је са синдикатима ЕПС-а Влада потписала споразум о расподели прихода који ће додати око 7.000 динара на зараду сваког запосленог.

Сваког месеца власти Бориса Тадића 14 000 људи остане без посла

Армија незапослених

- *Током 2009. године чак 170 000 радника је изгубило радно место, а стручњаци процењују да ће тај негативни тренд наставити да расте у 2010. години. Стопа незапослених у октобру 2009. године порасла је за 2,6 посто у односу на исти месец претходне године*

Последњи извештаји Републичког завода за статистику показују да сваки месец власти Бориса Тадића 14 000 људи остане без посла.

Предизборна обећања

Представници владајућих странака (ДС, Г17 плус и СПС), у изборној кампањи 2008. године, утркивали су се ко ће да обећа отварање више радних места. У финишу кампање Динкић, Дачић и Тадић лицитирали су цифрама од око пола милиона нових радних места, као и десетинама договорених „гринфилд“ инвестиција од стране српских „пријатеља“ из Европске уније. Само годину дана касније, уместо обећаних радних места, режим је Србији „опремио“ армију незапослених и гладних.

Тако је током 2009. године чак 170 000 радника изгубило радно место, а стручњаци процењују да ће тај негативни тренд наставити да расте у 2010. години. Званична статистика показује и да је, према последњим мерењима, стопа незапослености у Србији је 16,6 посто. Стопа незапослених у октобру 2009. године порасла је за 2,6 посто у односу на исти месец претходне године.

Према подацима Републичке службе за запошљавање, прошлог октобра било је евидентирано 517 369 незапослених лица. Међутим, овај број је знатно већи али се хиљаде људи сваког месеца, из различитих разлога, скидају са бројног стања.

Лажно смањивање стопе

На бироу рада запосленима се најчешће нуде радна места у фирмама пред стечајем и у којима запослени нису при-

мили плате месецима. Уколико лице на бироу одбије понуду, јер је свесно да ће месецима морати да чека на прву плату (ако је икада и добије), скида се са евиденције Завода. Према сазнањима Велике Србије, дешава се да се на основу једног радног места, са евиденције Завода избрише и неколико стотина незапослених. На тај начин режим донекле успева да статистички прикаже спорији раст стопе незапослености иако реално има још неколико стотина хиљада неевидентираних људи који траже посао. Чак и уз све њихове манипулације, очекује се да ће стопа незапослености, ове године, порастати за више од 3 посто.

ММФ тражи нова отпуштања

Истраживање је показало да од званичних 517 369 незапослених – 192 482 особа по први пут тражи посао док је њих 324 887 било раније у радном односу, односно да је реч о отпуштеним радницима. Основни разлог њиховог престанка рада, у чак 62,4 одсто случајева, јесте отказ, односно ликвидација предузећа.

У 2010. години Србија ће доживети још јачи удар на тржиште рада имајући у виду да Међународни монетарни фонд и Европска унија условљавају Србију да у овој години отпусти више хиљада људи у државној администрацији, здравству, просвети и судству.

Ко је следећи?

Прошле године је свакога дана Тадићеве владавине 466 људи губило посао. Колико ће дана још проћи док не дође ред на вас? Сваким даном владавине Бориса Тадића, Ивице Дачића и Млађана Динкића, ви сте корак ближе Републичком заводу за запошљавање.

Р. В. С.

Фирме у стечају, људи на улицама

Пише Маријана Четојевић

Нови кризни талас стиже у марту, ношен неликвидношћу привреде. Тренутно је у блокади 66.438 предузећа и предузетничких радњи, са укупним износом дуга од 261 милијарду динара. Од тога је блокирано дуже од годину дана 67 одсто, а дуже од три године чак 36 одсто, која ће у марту, по налогу НБС судовима, аутоматски бити брисана из Привредног регистра. Огроман број фирми блокира Пореска управа, а такође све веће учешће има неизмирен дуг јавних предузећа према приватним фирмама. Катастрофално лоше спроведена приватизација у преко 2.400 привредних субјеката, раскинути уговори са 500 фирми, прљав новац који је ушао у државу и уговори које сада накнадно властодршци покушавају да раскину кривичном одговорношћу власника, заједно отварају судбину још бар 100.000 запослених.

Узрок овако лоше ситуације у привреди је превисока пореска оптерећеност и чињеница да порези морају да се уплаћују тачно у дан јер држава не може да чека. Фирмама остаје избор да уђу у зону сиве економије или у девизне кредите. Они који су се ипак одлучили за кредите, данас су суочени са девизним губитком због пада вредности домаће валуте у односу на евро. Дуг привреде од 20 милијарди евра, пад вредности за само један динар увећава за 20 милијарди динара. Суочени са оваквим губитком, привредници покушавају енергично да реше проблем смањењем трошкова производње, и то поново на најопаснији начин, кроз нова отпуштања запослених. Одговорност за овакав пад домаће валуте, како наводе властодршци, не сноси нико. Нико није крив.”

Реч је о лошој, некоординираној монетарној и фискалној политици. Са једне стране, буџетски дефицит од 93,8 милијарди динара, је далеко изнад могућности привреде. Замењених 434 милиона евра добијених од ММФ-а, и 50 милиона помоћи буџету су свакако утицали на курс динара, као и неблаговремене интервенције НБС. Дакле, некоординираност и стихијски рад државе и НБС, усмерених само на гашење пожара, без икаквог превентивног деловања, екс пост,

тек кад се удари десе. Подсећања ради, 5. јануара 2009. године, средњи курс је био 89,5436 динара за евро, данас се калкулише на психолошкој граници од 100 динара за евро.

Са друге стране, нова поскупљења струје од 10 одсто од 1. марта и најава још једног поскупљења од 10 одсто у јулу, као резултат поделе „добити“ ЕПС-а у повећање плата, неоправдани раст цене горива и осталих акцизних производа, гура инфлацију нагоре, повећава цену трошкова производних инпута. Уз огроман број незапослених, раст цена, следи пад куповне моћи платежно способне тражње која затвара трговине и мале радње. Највећи пад привредне активности је у сектору грађевине, машиноградње, прерађивачке индустрије и текстилне индустрије, одакле најављују још 30.000 запослених на улицама.

Где је нестало 4,58 милијарди евра, обећаних грађанима на име бесплатних акција?

Да је владајућој коалицији све у служби политичког маркетинга у предизборној кампањи, сведоче и обећане Динкићеве бесплатне акције у вредности од 1.000 евра, а за запослене и бивше запослене у јавним предузећима по 4.000 евра. На Бадњи дан, пребачено је на рачуне 4,8 милиона грађана по 1.700 динара и потврда да су власници 5 акција НИС-а по 2.500 динара, којима се не тргује све док НИС не изађе на берзу. Дакле, укупна вредност акција је мања од 45 евра, 955 евра мање од обећаних. Где је нестало 4,58 милијарди евра обећаних грађанима?

Као одговор нуди се нова лаж о обједињеном пакету акција, наиме, отварањем нове агенције за управљање акцијама, Акционарског фонда који ће објединити акције из фонда Приватизационог регистра и Акцијског фонда, где ће се слити акције и удели који би требало да се поделе у другом делу године од Телекома, Аеродрома „Никола Тесла“, и осталих. Да би се остварило обећаних 1.000 евра, у Акционарски фонд мора бити уплаћено готово 5 милијарди евра, што значи да сва наведена предузећа морају бити продата за око 30 милијарди евра. Таква очекивања су у овом тренутку немогућа. Максимална вредност акција у овом моменту није ни 200 евра. Јасно је да се џеп не може пунити празним обећањима. Једино следи питање ко сноси казну!

Тортура над породицом Младић

Шиканирање породице генерала Ратка Младића, њихових комшија и осталих станара улице Благоја Паровића у којој се налази кућа ове породице, од стране режима Бориса Тадића и трибунала у Хагу, се наставља, додуше сада уз образложење да то спада у редовне активности Акционог плана. У уторак, 23. фебруара, у 6 часова и 30 минута, јаке полицијске снаге МУП-а Србије (50-ак припадника Жандармерије) са црним фантомкама на глави и хеклерима, извршиле су упад и претрес куће у Београду, у којој живе генералова супруга Боса и син Дарко. Кућа је претресана по четврти пут. Према изјавама надлежних, претрес представља део редовних активности Акционог тима за сарадњу са трибуналом у Хагу, са циљем проналажења доказа који би могли довести до његовог лоцирања. Како је објаснио тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић, циљ је пресецање финансијских токова и „евентуално проналажење доказа у том правцу и документације која је интересантна за нас“. Потврда његових речи стигла је и од **Ивице Дачића**, који каже да се радио о „редовним активностима Акционог плана“.

Интересантно да се акција поклапа са изјавом главног тужиоца хашког трибунала Сержа Брамерца који је рекао: „Хашко тужилаштво највише ће допринети наслеђу које суд оставља тако што ће окончати текуће процесе, али и обезбедити да бегунци Ратко Младић и Горан Хаџић буду ухапшени“. Несумњиво да се овдашњи надлежни органи труде да свим силама изађу у сусрет Брамерцовим жељама. Заменик тужиоца за ратне злочине, Бруно Векарић, тога дана је чак наговестио да када се акција заврши, јавности ће се можда обратити тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић и тужилац Хашког трибунала Серж Брамерц. Обраћање је изостало, а од „доказа“ су пронађене видео касете старе 15 година, ЦД дискови, стари роковници, девизе, слике и књиге.

Заплењено је 14.000 евра породичне уштеђевине, од чега износ од 12.000 евра припада генераловом сину, који у свом власништву иначе има приватну фирму, а износ од 2.000 евра припада генераловој супрузи. Пронађени новац био је ударна вест тог дана у свим медијима. Изгледа да је овој породици ускраћено право да својим новцем располаже како хоће, па и да га држи у кући. Да ли ће овај новац бити враћен породици Младић, како би могла несметано да егзистира, то тек предстоји да се види.

– Овај последњи претрес дома породице Младић се разликује од претходних, јер су овај пут форензичари МУП-а Србије и припадници БИА, користили специјални рендген за прегледање зидова стана. Поред тога, буквално су изме-

рили сваки квадратни метар стана, уздуж и попреко, а због чега је премер вршен, то само они знају. Додуше, разговор са укућанима није обављен јер није постојао налог за саслушање, па је тај вид тортуре овај пут изостављен. После јаке опсаде и претреса свих возила која су пролазила улицом Благоја Паровића и околним улицама на Бановом брду, око 15 часова и 30 минута, акција је завршена. Са две торбе, у којима су се налазили заплењени предмети, припадници МУП-а су се повукли, открива саговорник „Велике Србије“.

Наш извор објашњава да је полиција са „дугим цевима“, осим куће Дарка Младића, извршила преметачину и суседних комшијских станова у згради која се наслања на Младићеву кућу. Јавност је из медија обавештена о спектакуларним доказима који су том приликом пронађени, иако се касније сазнало да се ради о књигама и сликама, извесној количини девиза и ловачким пушкама за које је власник имао дозволе.

Дакле, сасвим је јасно да је реч о још једном облику тортуре и континуираном покушају понижавања, повређивања, гажења људских права породице Младић. Али, како објашњавају званични државни органи, све је то изгледа део редовних државних активности.

Р. В. С.

Вучић и Николић би ухапсили Младића

Николић и Вучић несумњиво дају подршку сарадњи са Хашким трибуналом и хапшењу Ратка Младића. У интервјуу за лист Прес, 29. јуна 2009. године, на питање новинара: „Да ли бисте изручили Ратка Младића“, Николић одговара: „То питање мора да буде решено до краја године, тако је обећао Тадић“. Према Николићевим речима, Тадић то дугује Србији. Николићева порука је кратка и јасна: „Нека то заврши!“ Одговарајући на питање новинара у интервјуу за лист Данас, 15. јула 2009. године, да ли ће СНС организовати протесте или митинг подршке уколико буде ухапшен Младић по угледу на догађаје после хапшења Радована Караџића, Вучић категорички одбија ту могућност. „Протестовали смо због начина на који је ухапшен и због свега осталог... Сада да ухапсе некога из било ког разлога, мислим да би било немогуће да ми будемо организатори тог скупа...“

Напредњаци финансирани новцем од продаје кокаина?

Кокаинска странка

- Тужилаштво и полиција испитују да ли је финансијер Српске напредне странке, Станко Суботић Цане, прао новац за нарко-шефа Дарка Шарића
- Истрага треба да утврди и да ли се Александар Вучић више пута састајао са браћом Шарић, тврди извор „Велике Србије“

Тужилаштво и полиција испитују да ли је финансијер Српске напредне странке, Станко Суботић Цане, прао новац за највећег балканског трговца кокаином – Дарка Шарића – сазнаје „Велика Србија“ из добро обавештених извора. Уколико се потврди Суботићева умешаност у Шарићеве послове, то ће бити јако непријатно за лидере тзв. Српске напредне странке, Александра Вучића и Томислава Николића, који су од Суботића добили 5 милиона евра.

– Испитују се и информације да ли се Александар Вучић, осим са Суботићем, више пута састајао са Дарком Шарићем. Такође, утврђује се да ли је део Шарићевог новца завршавао код појединих странака и политичара, између осталих и у Српској напредној странци. СНС је посебно под лупом, имајући у виду да њени функционери имају блиску сарадњу и контакте са Шарићевим пословним партнером Станком Суботићем, али и са његовим тренутним „јатаком“, премијером Црне Горе Милом Ђукановићем. Та странка последњих годину дана троши огромне суме новца на локалне изборне кампање, а извори тих прихода су непознати, због чега постоји сумња да је реч о нелегално стеченом новцу – каже добро обавештен извор „Велике Србије“.

Мило у своје заслуге убрја

и помоћ при оснивању Напредне странке

Како за „напредњаке“, актуелна „кокаинска“ афера негодна је и за премијера Црне Горе Мила Ђукановића, који је, такође преко Станка Суботића, укључен у финансирање Српске напредне странке. Ђукановић је пружио уочиште припадницима криминалне групе Дарка Шарића, одбијајући да их испоручи Србији, због чега се претпоставља да се и сам Шарић налази у Црној Гори. Црногорска полиција је, по потерници Србије, ухапсила више Шарићевих сарадника, неки су се и добровољно предали, али су убрзо ослобођени, вероватно на захтев самог Ђукановића.

Наш извор истиче и да је премијер Црне Горе недавно путовао у Вашингтон како би са представницима Стејт департамента уговорио повлачење из политике до краја 2010. године, у замену за заштиту од кривичног гоњења. Том приликом Ђукановић се у Вашингтону састао с америчким потпредседником Џозефом Баједном и државном секретарком Хилари Клинтон, и подсетио их на заслуге које има на слабењу Србије.

Лицемери

У време кампање на Вождовцу, Српска напредна странка, као приоритет у раду будуће локалне управе, истицала је борбу против наркоманије. Истовремено, за ту исту кампању користили су новац који су им обезбедили људи уплетени у трговину кокаином, попут Станка Суботића Цанета и Мила Ђукановића. Ово је само један од бројних примера лицемерја ове партије

– Он је, у разговорима, подсетио америчке званичнике да је успешно испунио све њихове досадашње налоге: одвојио Црну Гору од Србије, признао Косово, отворио амбасаду у Приштини и учествовао у притисцима на Србију да призна Косово. Као једну од заслуга, Ђукановић је навео и свој утицај на покушај пуча у Српској радикалној странци и финансијску помоћ при оснивању Српске напредне странке, чиме је добио директан утицај на политички живот у Србији – каже наш извор.

Ђукановић се у Вашингтону обавезао и да ће до краја мандата наставити са оштром критиком Србије и захтевом да и она призна Косово. Премијер Црне Горе прихватио је и све услове по питању уласка Црне Горе у НАТО.

Црногорски премијер у страху

– Ђукановић је у великом страху да би он и његов брат могли бити ухапшени после његовог повлачења из политике. Његовим криминалним активностима баве се тужилаштва Италије, Србије и Хрватске, и Ђукановић није био спреман да напусти власт уколико му САД не гарантују заштиту. Мило је посебно забринут због истраге која је покренута у Србији после изјава његовог блиског сарадника Ратка Кнежевића, а која ће после бекства Шарића у Црну Гору, где је добио заштиту режима, бити проширена и на шверц кокаина – објашњава наш извор.

– Између осталог, српско тужилаштво и полиција испитују и наводе да је Мило Ђукановић упознат са евентуалном умешаношћу финансијера Српске напредне странке, Станка Суботића Цанета, у убиство Радована Стојчића Баце и убиство власника хрватског „Национала“ Иве Пуканића – објашњава наш саговорник.

Према до сада прикупљеним подацима, због Ђукановићевих и Суботићевих шверцерских послова са цигаретама, Србија је у периоду од 1999. до 2000. године оштећена за 500 милиона евра.

Он објашњава да је Ђукановић посебно забринут да би српска служба могла да лоцира његов и Суботићев новац у иностранству и да захтева његову блокаду.

– Ђукановић је зато у САД затражио и заштиту стеченог капитала, што му је такође обећано – тврди наш извор.

Кнежевић начео мафију

Подсетимо, према сведочењу Ратка Кнежевића, бившег кума и сарадника Мила Ђукановића, Вучић и Николић су се састали са Цанетом и Милом Ђукановићем у октобру 2007. године у париском хотелу Риц, где су направили договор о преузимању власти у Србији.

– Суботић и Ђукановић одавно имају план да завладају политичким простором бивше Југославије, а зарад својих пословних интереса и илегалних активности. Николић на крају, са Цанетовом финансијском подршком и лобирањем једне јаке европске државе, хоће да преузме власт у Србији. Све за рачун Суботића и Ђукановића и заштите њиховог бизнис модела – сведочио је Кнежевић у јулу 2009. године.

Наш извор истиче да је Ђукановић одавно нарушио пријатељске односе са режимом Бориса Тадића и да ће он, Суботић и остали њихови пријатељи из подземља све учинити да у Србији на власт доведу Српску напредну странку и њиховог штићеника Александра Вучића.

Он истиче да је, у разговорима у Вашингтону, Ђукановић непрестано истицао да ће, и после повлачења из политике у Црној Гори, преко Станка Суботића Цанета и Српске напредне странке, имати снажан утицај на политичке прилике у Србији.

Расплет

Да Српска напредна странка располаже огромним количинама новца, чак већим и од владајућих странака, јавно је позната ствар. По свему судећи, истрага о шверцу кокаина у Србији могла би и да да одговор на питање које у Србији већ годину дана сви постављају: одакле Вучићу и Николићу новац за скупе изборне кампање?

Р. В. С.

Режим искористио тешку економску ситуацију у Оџацима у изборне сврхе

Куповина гласова

- **Пред саме изборе, од стране функционера ДС и СПС потписивани су разни протокола и обећане инвестиција у вредности преко 20 милиона евра**

– На сам дан избора, за један глас „напредњаци“, „демократе“ и „социјалисти“ су плаћали од 1.000 до 3.000 динара, а у слепоподневним сатима и до 5.000,00 динара

– Вучићев посао је завршен, опозициона власт у општини Оџаци више не постоји

Резултати локалних избора у општини Оџаци, на којима је победила коалиција око Демократске странке, директна су последица куповине гласова бирача од стране представника владајућих странка, али и Српске напредне странке. Када су, пред почетак, истраживања јавног мњења показала да је Српска радикална странка појединачно најача партија у Оџацима, „напредњаци“ и „демократе“ нису штедели новца да преокрену ситуацију. Заједнички циљ је био, по сваку цену спречити нову победу Српске радикалне странке и њеностанак на власти у Оџацима

Паризером куповали победу

Тако су ДС и СНС делили пакете са сухомеснатим производима, хемијска средства за кућу и друге намирнице. Све снне тешке економске ситуације у земљи, „демократе“ и „напредњаци“ су знали да ће успети да изманипулишу најсиромашније житеље Оџака. Ове странке искористили су и све скупље услуге у здравству, па су тако „напредњаци“ организовали бесплатне прегледе код офталмолога, као и поделу наочара дан пре избора, па чак и на сам дан избора. „Демократе“ су организовале „базаре здравља“ у свим насељима. На „базарима здравља“ гласаче су прегледали доктори-активисти ДС-а, и све су то радили за време радног времена, запостављајући своје свакодневне обавезе, и то без дозволе директора Дома здравља.

Демократе и социјалисти су за младе гласаче организовали журке по кафићима и дискотекама сваког викенда, уз присуство челника из покрајинског система власти. У неколико наврата на овим журкама су избијале масовне туче, често уз велику материјалну штету, али су припадници МУП-а заташкавали све инциденте.

Обећавали маглу

Пред саме изборе, од стране функционера ДС и СПС потписивани су разни протоколи и обећане инвестиција у вредности преко 20 милиона евра. Тако је обећана гасификација општине Оџаци и довођење гаса до сваког домаћинства, реализација железничког саобраћаја из више праваца према и кроз општину Оџаци, обилазница око Оџака, изградња пута Српски Милетић-Бачки Брестовац, као и пута Бачки Грачац-Крушчић, прављење туристичког центра на језеру у Бачком Грачацу и завршетак канализације у Раткову и Бачком Грачацу. Још је обећана и реконструкција цркве у Лалићу и Бачком Брестовцу, прављење регионалног водовода у који ће бити укључена и општина Оџаци, сређивање индустријске зоне и много других ситнијих инвестиција.

Иако су Демократска странка и Социјалистичка партија Србије познате по „испуњавању“ датих обећања, због контроле над медијима, успели су овим манипулацијама да по-

ново преваре део бирача који су се понадали да ће коначно решити своје комуналне проблеме.

Дошло је до злоупотребе привременог органа у Општини Оџаци у изборне активности од стране ДС, СПС и Г17+. Тако су организоване посете фирмама којима је обећана помоћ у сваком погледу, као и отварање неколико стотина нових радних места.

Глас 5 000 динара

На сам дан избора, за један глас „напредњаци“, „демократе“ и „социјалисти“ су плаћали од 1.000 до 3.000 динара, а у слепоподневним сатима и до 5.000 динара. У куповини су предњачили ДС и СНС, а пратили су их СПС и Г17.

– Ко је имао мобилни телефон са камером морао је да сними гласачки листић и број који је заокружио – објашњавају у Општинском одбору Српске радикалне странке.

Према изјавама сведока, на сам дан избора, путем претњи и насилничког понашања, извођени су грађани из својих кућа и одвођени на биралишта да би гласали за оне који су их доводили. Најактивнији у притисцима били су представници СНС-а.

Злоупотребљивали беду

Злоупотребљавајући тешку економску ситуацију у земљи до које су сами довели својом неодговорном политиком, представници режимских странака купили су изборну победу у општини Оџаци. Овога пута имали су директну помоћ Српске напредне странке и Александра Вучића, који је учинио све да ослаби Српску радикалну странку. Вучићев посао је завршен, опозициона власт у општини Оџаци више не постоји.

Р. В. С.

Месић и кратка српска памет

- *Наивни расбрљени политички и медијски естаблишмент ових дана био је изненађен неким потезима одлазећег председника Стјепана Месића*

Пише: Личина Ратко

Смањење казне крвнику, посета Косову и звецкање оружјем

Сам крај Месићевог мандата обележило је неколико јасних политичких провокација. Прва је била смањивање казне за годину дана, Синиши Римцу, осуђеном за убиства српских цивила крајем 1991. године у западној Славонији. Синиша Римац је признао и учешће у убиству српске породице Зећ у децембру исте године. Смањивање казне објављено је на дан православног Божића, чиме је србомрзачка порука била појачана, а Србима у Хрватској и Крајини јасно стављено до знања да Месић није никакав демократа, каквим се представља, него заштитник српских крвника. Истовремено, Месић је баш 7. јануара ове године отишао у посету нелегалним институцијама НАТО државе Косово. У Приштини се обратио следећим речима:

„С посебним задовољством обраћам се данас, приликом првога службенога посјета једнога хрватског председника Републици Косово, члановима највишега представничкога тијела најмлађе државе не само регије, него и Европе, у исто вријеме и државе најстаријег народа овога дијела Старога континента.“

Иако га београдски режим доживљава као партнера, како у региону, тако и у евроинтеграцијама, Месићева порука из Приштине више је него јасна – као што је деведесетих разграђивао СФРЈ, жеља му је да то исто учини и са Србијом, и он то не крије.

Стјепан Месић је, средином јануара 2009, објавио да би он у случају да се одржи референдум којим би се нарушио уставни поредак у БиХ, послао војску у Републику Српску а посебно у коридор. Индикативно је да ово јасно звецкањем

оружјем нико од представника тзв. међународне заједнице није осудио, штавише, на овакво нешто гледа се благонаклоно. Иако се Борис Тадић на сва уста хвали неком позицијом наводног лидера у региону, сва је прилика да иста та међународна заједница „рачуна“ са неким другим регионалним играчем, са Хрватском, која ће у будућности бити та која ће звецкати оружјем, а осталима остаје да ћуте.

Сви ови поступци и изјаве су у како код режима у Србији, тако и код расбрљених српских медија изазвали пометњу – како то да им њихов партнер на путу за евро-атлантске интеграције може задати овакав нож у леђа?

По ко зна који пут показало се да Срби имају страховито слабо историјско памћење, а самим тим и кратку памет.

Политички пут Стјепана Месића – обележен мржњом према Србима

Подсетимо се ко је у ствари Стјепан Месић.

Године 1989, са хрватским генералом Фрањом Туђманом, био је један од оснивача шовинистичке Хрватске демократске заједнице у којој је обављао дужност главног тајника (генералног секретара).

Предизборну кампању „обележио“ је изјавама да ће сви Срби стати под један кишобран и да Срби могу, кад пођу из Хрватске, понијети само блато на опанцима које су донијели. Ове изјаве су изговорене на предизборним скуповима Хрватске демократске заједнице у Госпићу и Брињу.

Након избора у априлу и мају 1990. године и победе Хрватске демократске заједнице, бива изабран за првог председника Владе.

Када су се Срби у Хрватској супротставили нелегалном кршењу Устава и брисању српског народа као конститутивног и државотворног, формирањем Заједнице општина Северне Далмације и Лике и расписивањем српског плебисцита о аутономији, управо је Месићева влада била та која је послала снаге полиције на ову легитимну српску националну политичку акцију.

„Мој задатак је обављен...“

У августу месецу, на Месићево место долази Јосип Манолић, а он одлази у Београд, уместо Стипе Шувара, за члана Председништва Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Своје деловање у Београду свео је на растакање ове савезне институције, што је потврдио изјавом у хрватском Сабору по повратку из Београда: „Мој задатак је обављен – Југославије више нема!“

По повратку у Загреб постављен је на место председника хрватског Сабора, где се, између осталог, „прославио“ разрешењем судије Ђорђа Калаћа из Госпића, иначе зверски убијеног у госпићким ликвидацијама 1991. године.

У обиласку хрватске усташке емиграције у Аустралији изјављује следеће:

„У Другом светском рату, видите, Хрвати су два пута побиједили и ми немамо разлога да се никоме извињавамо. Ово што траже од Хрвата – хајде идите клекнути у Јасеновац, клекните овдје... Ми немамо пред ким шта клечати! Ми смо два пута побиједили, а сви други само једном. Ми смо побиједили 10. травња, кад су нам Силе осовине признале Хрватску државу и побиједили смо јер смо се нашли последије рата, опет са побиједницима, за побједничким столом“.

Маскирање трагова

Касније, деведесетих, улази у сукоб са Фрањом Туђманом, те формира странку Хрватски независни демократи, која се касније спаја са Хрватском народном странком.

После Туђманове смрти 2000. године, бива изабран за председника Хрватске.

Месић мења реторику из времена рата, али суштински и даље проводи јасну антисрпску политику. У време његовог председниковања, пре свега због неактивности српске дипломатије, Хрватска је представљена као демократизована земља у којој се поштују права свих, па и прогнаних Срба.

Бројке откривају истину

Међутим, истина је потпуно другачија. Број Срба је из године у годину све мањи. Иако се званично приказује да Срба у Хрватској има око 230.000, резултати избора ово демантују.

Тако је на парламентарне изборе 2003. године изашло 45.000 Срба, на локалне изборе 2005. године 37.000 Срба, на парламентарне изборе 2007. године 34.000 Срба, а на локалне изборе 2009. године 27.000 Срба.

Константан је тренд опадања српских гласача и јасно је да оно мало Срба у Хрватској – изумире.

Безгранична српска политичка глупост

Нажалост, у Србији власт константно пренебрегава ове чињенице, на које указују само Влада Републике Српске Крајине у прогонству и Српска радикална странка. За званични Београд, Стјепан Месић и званични Загреб били су – еталон демократије. Зато су данас изненађени оваквим Месићевим иступима, који за неког ко озбиљно сагледава његово политичко деловање нису никакво изненађење, него јасан континуитет.

И сад, уместо да из свега извуче поуке, званични Београд поново упада у исту клопку. Сви београдски медији поздравили су избор Иве Јосиповића за Месићевог наследника у Банским дворима. Поново је заборављено да је тај исти Јосиповић био аутор тужбе Хрватске против Србије пред Међународним судом правде у Хагу. Кад ће и да ли ће икад доћи до српског отржењења?

Интервју: Проф. др, историчар Веселин Ђуретић

Туже нас што су нас убијали

- *Србија не сме да повуче тужбу против Хрватске, док Хрватска тужба нема никаквог основа. Како донети резолуцију о Сребреници а да никад нисмо донели резолуцију о Јасеновцу и другим српским стратиштима? Ако донесу две резолуције, с озбиром да имају читав међународни апарат свој, рећи ће – Срби су напokon признали Сребреницу. О оној другој резолуцији скоро неће ни говорити*

Историчар Веселин Ђуретић, у интервјуу за „Велику Србију”, говори о последњим председничким потезима Стјепана Месића, тужбама две државе пред међународним судом правде, као и покушају усвајања резолуције о Сребреници и ниподаштавању српских жртава у последњим ратовима.

- **Како коментаришете последње поступке тада још увек актуелног председника Хрватске Стјепана Месића? Помиловање убица Срба, претње војним нападом на Републику Српску...**

– Стјепан Месић је остао доследан својој усташкој идеологији. Иако је јавно као комуниста говорио против фашизма, био је веран тој идеологији. Он је један од оних људи који су били убачени у политику да обављају неке послове као наводни левичари. Хрвати су у томе ненадмашни. Хрвате води велики центар, мислим да је то Ватикан. Месић је, дакле, наставио политику коју је имао и раније, и коју је изразио онда када је рекао: „Ја сам извршио свој задатак, Југославије више нема”.

- **Зашто је чекао крај мандата да повуче ове потезе?**

– Желео је да се представи као највећи Хрват у читавој историји. Међутим, највећи Хрват у историји који је изманипулисао српски народ, и довео га у пропаст, је Јосип Брзо Тито. Он је био највећи манипулатор целокупне хрватске и југословенске, па ако хоћете, и европске историје.

Друго, део Месићевог плана је и прича о ратним злочинима и тужба Хрватске против Србије. То је велика игра на коју је, нажалост, власт у Србији насела.

Не смемо повући тужбу

- **Шта је циљ Хрватске тужбе против Србије пред Међународним судом правде?**

– Требало је да тужба у ствари, интернационализује подвале о српској агресији, као и да хрватску агресију прогласи за српску агресију. Хрватска тужба за наводне ратне злочине против Србије је смишљени чин да би се интернационализовала одговорност Срба за рат у бившој СФРЈ.

- **Како гледате на иницијативу Бориса Тадића и Демократске странке да Србија и Хрватска споразумно повуку оптужбе?**

– Ако повучемо контратужбу, починићемо поновни злочин против преко милион убијених Срба у Другом светском рату, а ако се узме и Први светски рат, можда и два милиона убијених Срба. Знамо да ће бити оних мондијалиста који ће рећи – ево Ђуретић тражи некакав радикализам. Никаквог радикализма нема, то је историјска правда. Ја сам против сваке освете, али сам зато да се утврде историјске чињенице, а не да се на бази великих манипулација доносе закључци који оптерећују овај народ и оптерећују генерације које долазе. Србија не сме да повуче тужбу против Хрватске, док Хрватска тужба нема никаквог основа.

Резолуција о Сребреници нова подвала

- **Да ли подржавате доношење резолуције о Сребреници?**

– Против сам доношења резолуције о Сребреници. Ја сам за резолуцију која би осудила све жртве у Првом светском рату, у Другом светском рату и у последњим ратовима на Балкану. Како донети резолуцију о Сребреници а да никад нисмо донели резолуцију о Јасеновцу и другим српским страшиштима? Злочини у Другом светском рату процењују се на око милион и по убијених Срба. Истраживачи злочина у Јасеновцу тврде да су ископавањима под земљом открили најмање 700.000-800.000 костура. Нису урачунати они који су плутали Савом од Јасеновца до Београда. Треба осудити злочине у Првом свјетском рату који се процењују на стотине хиљада, мимо ратишта на Церу, Колубари и другде. Не треба заборавити на злочине у грађанском рату 1991-1995. године, и злочине у НАТО агресији 1999. Све то треба да садржи та резолуција.

- **Али председник Борис Тадић каже да је Сребреница најстрашнији злочин. Зар не заслужује посебну резолуцију?**

– Што се тиче Сребренице, Миливоје Иванишевић и многи други који су истраживали тај проблем, видели су да се тамо десио злочин, у освети, јер је томе претходио злочин над 3.500 Срба у Братунцу и долини Дрине. А тим злочинима, над Србима, претходили су злочини у току Другог светског рата, где је убијено више од 10.000 Срба у долини Дрине. С друге стране, томе су претходили злочини муслимана, односно Хрвата у Првом светском рату. Тачно је да је дошло до освете. Тачно је да је убијено неколико стотина људи. Али убијени су од руку деце, мајки и очева који су прије тога поклани у долини Дрине. То је историјска чињеница коју не може нико довести у питање.

- **Постоји и спор око броја настрадалих муслимана?**

– Миливоје Иванишевић тврди да није било више од 2.000, да су они касније додавали том броју људе који су погинули на другим бојиштима, па чак и неке који су умрли прије рата. Такође, зна се да је муслиманска групација, која

је одступала према Тузли, наишла на минско поље. Али је наишла и на српске снаге које су биле свуда околно распоредене. И сигурно је да је ту било неколико стотина мртвих.

- **Тадић каже да је решење у усвајању две резолуције о Сребреници, једне за муслимане и једне за Србе?**

– Ако буду донете две резолуције, то ће бити велика обмана. Треба осудити све злочине, набројати их по датумима. Ако режим наследи на ову игру, а ова игра је врло опасна, неће бити добро за Србију. Ако донесу две резолуције, једну о муслиманима и другу о злочинима над Србима, направити ће само једну симетрију која ће њима омогућити да, с обзиром да имају читав међународни апарат на својој страни, да понављају да су Срби напоскон признали Сребреницу, моћи ће да прогласе дан Сребренице, а о оној другој резолуцији скоро неће ни говорити. Па зашто би се говорило о 3.500 убијених Срба у Сребреници кад се не говори о Јасеновцу, о милион и по убијених Срба, Јевреја и несретних Рома?

Р. В. С.

Реизбор награда за злоупотребу

„Велика Србија“ открива „минули рад“ појединих судија које ће поново судити

И по бабу и по стричевима

- На списку реизабраних „делилаца правде“ у Србији, нашло се место за тројицу судија, и једног јавног тужилоца, које су контролори Министарства правде, претходно „ухватили“ у кршењу прописа и ненаменском трошењу милиона динара из правосудног буџета

Пише: Иван Нинић

Бурна расправа коју је проузроковао скандалозни и партијски избор носилаца правосудних функција у Србији, највероватније ће свој епилог добити у Стразбуру, а то ће се догодити чим оштећене судије добију образложење о разлозима због којих нису поново реизабране. Оваква најаву стиже из *Друштва судија Србије*, које је, као струковно удружење, стало у заштиту судијске професије и око 730 досадашњих судија – жртава режима Бориса Тадића и Демократске странке, које нису прошле реизбор. Ово друштво, од *Високог савета судства*, већ недељама уназад, безуспешно, захтева одговор на питање чиме се тај орган руководио у оцени да поједине судије не испуњавају критеријуме стручности, достојности и оспособљености. Ситуација се додатно закомпликовала када је јавност сазнала да је *Високи савет судства* све информације у вези са поступком реизбора судија, прогласио службеном тајном. Потпуно исто учинило је и *Државно веће тужилаца*, због чега је струковно *Удружење тужилаца Србије*, штитећи своја права, поднело жалбу *повенику за информације од јавног значаја*.

Оперативно „подбацили“ МУП и БИА?!

Трагајући за одговором који критеријуми су коришћени приликом одлучивања о реизбору судија, представници *Друштва судија Србије* јавности су скренули пажњу да је, према њиховим сазнањима, и *Безбедносно-информативна агенција (БИА)* умешала „своје прсте“ у рад *Високог савета судства*. А да је то заиста тако, на индиректан начин потврдила је и министарке правде *Снежана Маловић*. „По одређеним захтевима нама је тужилаштво достављало потребне информације. Значи, тамо где су покренути захтеви за спровођење истраге, оптужнице или истражне радње против кандидата, свакако су нам достављали и то смо користили у нашем раду“, изјавила је министарка Маловић. Овим речима, Маловићева је додала и следеће: „Коришћени су подаци тужилаштва, а самим тим, наравно, тужилаштво је орган који поступа после полиције или Безбедносно-информативне агенције, ако говоримо о конкретним предметима“.

Дакле, ако је веровати министарки, нема сумње да су БИА, МУП и тужилаштво дали свој „допринос“ у реизбору носиоца правосудних функција. Међутим, упркос томе, изгледа да нису баш сви реизабрани „делиоци правде“ потпуно „чисти“. С тим у вези, редакција „Велике Србије“ је дошла у посед 14 појединачних извештаја и Годишњег извештаја о контроли појединих правосудних институција током 2007. године. Контроле су извршене од стране Групе за надзор и контролу која функционише при Министарству правде, а својим парафом сагласност на садржину Годишњег извештаја дао је и *Душан Петровић*, тадашњи министар правде и заменик председника ДС-а. Како за време Петровићевог министровања, тако ни за време мандата *Снежане Мало-*

вић, против председника контролисаних судова и јавних тужиоца нису подношене прекршајне или кривичне пријаве. Једноставно, контроле су вршене, инспекцијски извештаји су сачињавани, а потом су одлагани у фиоке Министарства правде. Данас, уместо да преступници и правосудни мешетари снесу одговорност, они ће поново делити правду. Како?

Наиме, поново су изабрани људи за које је министарство имало доказе да су у свом „минулом раду“ кршили низ закона и других прописа, плъачкали буџет државе и завлачили руку у џепове грађане. Ако је „подбацило“ Министарство правде, шта су онда у конкретном случају предузели (како тврди министарка Маловић) МУП и БИА?! Очигледно је да нису апсолутно ништа предузели.

И у суду се врши „утаја пореза“?!

Да у Србији правосудна институција и те како може да буде „епицентар“ безакоња, сведочи извештај о контроли (бр. 038-01-00002/2007-15/2, од 9. 3. 2007), која је, од стране Министарства правде, извршена у *Општинском суду у Крагујевцу*.

Контролори бележе да је овај суд током 2006. године, у свом ресторану за исхрану запослених, остварио промет од чак 4.562.623 динара. Међутим, нити је *ПДВ* уплаћен у државни буџет, нити је надлежној пореској управи поднета

евиденциона (пореска) пријава. Такође, руководство суда је вршило набавке робе за потребе ресторана на начин који је по свему био у супротности са одредбама Закона о јавним набавкама. Набавке су вршене као набавке мале вредности, док је њихова укупна годишња вредност прелазила 3 милиона динара, што по закону подлеже набавци велике вредности. Поједине понуде, које су у поступку јавне набавке достављали понуђачи, суд је „загубио“. Записници тендерске комисије нису садржали све неопходне податке, нити је тендерска документација припремана на начин како то прописује закон. Из инспекцијског извештаја, види се да, након спроведеног поступка избора најповољнијег понуђача, руководство суда са одабраним понуђачима, није чак ни закључивало уговоре у писаној форми.

Није уобичајена појава да један правосудни орган набавља, тј. купује робу са пијаце, али је управо то био случај у **Општинском суду у Крагујевцу**, током 2006. године. Наиме, контролори бележе да је укупна вредност набављених, односно плаћених млечних производа за потребе суда, са градске пијаце, износила 249.894 динара. У датом случају јавна набавка није извршена у складу са законом, иако је требало да буде третирана као набавка мале вредности. За спорну набавку суд је био дужан да пољопривредном произвођачу плати **ПДВ од 5 одсто**, а за узврат да затражи и добије одговарајући документ са обрачуном-признаницом, што није учињено. Исто тако, суд је био дужан да за набавку код препродавца, у складу са законом, плати порез на доходак грађана од **20 одсто**, по одбитку нормативних трошкова, што такође није учињено. У контроли је утврђено да, за ове набавке са пијаце, не постоји доказ да је продавац примио новац од стране суда, нити постоји доказ да је набавка извршена по најповољнијим ценама, након претходног испитивања тржишта. Дакле, „утаја пореза“ је била сасвим нормално понашање надлежних у **Општинском суду у Крагујевцу**.

И у суду се „луппају“ фактуре?!

Контрола је показала и то да је **Општински суд у Крагујевцу** плаћао драстично скупље цене набављане робе од цена које су изабране као „најповољније“ на „импровизованом тендеру“. Примера ради, цена из понуде за *печеницу* прихваћена је у износу од 665,25 динара, а у рачуну фактурисана на износ од 708,48 динара. У понуди је цена *сланине* прихваћена на износ од 215,25 динара, а фактурисана је на износ од 261,87 динара. Иста ситуација је била и са набавком *пића*. Цена *киселе воде* из понуде прихваћена је у висини од 14,80 динара, а фактурисана је на износ од 15,68 динара. *Пелинковац* из понуде је прихваћен са ценом у распону од 275 до 450 динара, а плаћан је по ценама од 462 до 482 динара. Овакав „раскорак“ прихваћених и плаћених цена, представљао је строго кршење Закона о јавним набавкама, али и директан удар на цеп пореских обвезника, односно грађана Србије који финансирају наше судство.

Све ове чињенице које је открила контрола Министарства правде, за време мандата **Жарка Стевановића**, председника **Општинског суда у Крагујевцу**, нису биле препрека да га **Високи савет судства** поново оцени као „стручног“, „достојног“ и „оспособљеног“ да обавља судијску дужност. Дакле, без икакве одговорности, Стевановић је унапређен тако што је изабран за судију **Основног суда у Крагујевцу**.

Пунили џепове, без правдања трошкова

Контролори Министарства правде су током 2007. године проверавали и пословање **Трговинског суда у Нишу**, за период 2006. године, о чему је такође сачињен писани извештај (бр. 038-01-00002/2007-15/9, од 25. 4. 2007).

Ова правосудна институција је у 2006. години, на више начина „оштетила“ буџет државе Србије. Прво, контрола је показала да су судски приходи од 761.000 динара, са рачуна депозита, пребачени на рачун редовног пословања суда, уместо да средства буду уплаћена у Републички буџет, како то налаже Закона о уређењу судова. На овај начин, средства су незаконито трошена за исплату накнада трошкова превоза и дневница судијама које су вршиле судијске радње ван судске зграде, а по захтеву странака. Међутим, расходе такве врсте требало је финансирати из редовних буџетских средстава која су дотирана за рад суда. У конкретном случају, контрола је показала да су ове исплате судијама вршене само на основу решења судија, без пратеће документације (*путни налози и обрачун километраже*), на основу које би се могла утврдити законитост и веродостојност наплаћених трошкова.

Да је у **Трговинском суду у Нишу** било потпуно нормално буџетско плаћање трошкова без валидних папира, сведочи и податак да су накнаде, за рад адвоката и вештака, вр-

Тужилац оштетио државу, па потом унапређен!

Својом срамном одлуком **Државно веће тужилаца** је унапредило и **Зорана Вуцељу**, досадашњег **општинског јавног тужиоца у Зрењанину**. Вуцеља ће убудуће бити заменик јавног тужиоца у **Апелационом тужилаштву у Новом Саду**. Претходно је Министарство правде извршило контролу рада у **ОЈТ Зрењанин** (*Извештај*, бр. 038-01-00002/2007-15/04, од 26. 03. 2007) и том приликом је утврђено да је Вуцеља себи и својим запосленима у **ОЈТ у Зрењанину** (заменицима јавног тужиоца и службеницима), незаконито, тј. супротно уредби коју је донела Влада Србије, увећавао основни коефицијент за обрачун и исплату плата за 10 и 15 одсто месечно. Штета коју је причинио буџету Републике и његова одговорност нису утврђени, али је без обзира на то, унапређен на вишу тужилачку функцију!

Реизбор награда за злоупотребу

Реизбору претходила кривична пријава!

Одлуком *Високог савета судства*, дужност судије новоформираног *Привредног суда у Пожаревцу* обављаће судија Верослава Симић, досадашњи судија *Трговинског суда* у том граду. Она је поново реизабрана на судијску функцију, без обзира што је, према подацима којима располаже СРС, у августу 2009. године, од стране МУП-а у Смедереву, против ње поднета кривична пријава, „тешка“ 64.873.600 динара. Полиција је терети да је у једном парничном поступку, током 2006. године, без доказног поступка и извештаја вештачења, пресудила на штету предузећа ПУТ „Јединство холдинг“ (у стечају) из Смедерева.

шене без прилагања трошковника адвокатских услуга и трошковника вештачења! Дакле, контрола је показала да су исплате по овом основу вршене само на основу решења судија, те је тако остала енигма да ли су све плаћене услуге заиста и извршене у обиму у ком су наплаћене?! С друге стране, руководство суда је у 2006. години вршило исплату дневница за службена путовања у мањим износима него што је то прописима било утврђено као право које припада запосленом. Исто тако, исплате накнада за рад судија поротника су вршене у знатно мањим износима него што је то било прописано.

О хаотичном стању у *Трговинском суду у Нишу*, сведочи и пример кршења закона приликом спровођења процедуре јавне набавке за куповину најобичнијих клима уређаја. Довољно је рећи да су контролори Министарства правде открили постојање два записника о отварању понуда, а према којима су изабрани потпуно различити понуђачи за набавку истих клима уређаја?!

Судско „пробијање“ буџета

Финансијска средства која је Министарство правде током 2006. године трансферисало *Трговинском суду у Нишу*, трошена су ненаменски, или боље речено уз кршење Закона о буџетском систему. Како? Наиме, инспекцијски извештај сведочи да је суд приликом извршења свог буџета, право одступања од висине планираних, трансферисаних и утрошених средстава.

Примера ради, за расходе на буџетској позицији 426 – *материјал*, било је планирано 444.000 динара, из буџета је дотирано 852.140 динара, док је за ту намену утрошено чак 1.478.280 динара. За расходе на позицији 423 – *услуге по уговору*

планирано је 644.000 динара, из буџета је дотирано 976.382 динара, а утрошено је чак 1.157.074 динара. За расходе на позицији 422 – *трошкови путовања*, планирано је 130.000 динара, из буџета је дотирано 118.000 динара, а утрошено је 178.000 динара. За расходе на позицији 415 – *накнаде за запослене*, планирано је 420.000 динара, из буџета је дотирано 501.700 динара, а утрошено је 670.224 динара. Дакле, контрола Министарства правде је веома прецизно утврдила да је у конкретним случајевима долазило до тзв. пробијања буџета, а што су платили грађани Србије.

Овакво пословање *Трговинског суда у Нишу*, „забележено“ је за време мандата председника суда **Војкана Митровића**, али уместо да Митровић, од стране Министарства правде, буде процесуиран пред прекршajним и кривичним органима, он је поново изабран. Одлуком *Високог савета судства*, он ће у будуће обављати функцију судије *Привредног суда у Нишу*.

Унапређење уместо одговорности

Пословање *Окружног суда у Новом Саду*, за период 2006. године, такође је било предмет контроле Министарства правде која је спроведена у 2007. години, а која је резултирала састављањем обимног инспекцијског извештаја (бр. 038-01-00002/2007-15/10, од 9. 04. 2007).

У овом суду буџетска средства су, током 2006. године, трошена ненаменски и незаконито, тако што је руководство суда Министарству правде упућивало захтеве за трансфере који су били у колизији са одобреним апроприацијама, утврђеним финансијским планом и упутством Министарства правде. Тако су, примера ради, расходи на буџетској позицији 421 – *стални трошкови*, плански били утврђени на износ од 30,4 милиона динара, а суд је за ове намене (преко захтева за трансфер) од Министарства правде тражио чак 59,2 милиона динара. Затим је министарство, из буџета Републике, суду пренело износ од 35,7 милиона динара, али стварни расходи на поменутој позицији у 2006. години су износили 25,1 милион динара. Други пример се односи на буџетску позицију 423 – *услуге по уговору*, а за шта је плански било утврђено и одобрено 15,4 милиона динара. Међутим, суд је од Министарства правде захтевао трансфер од 213 милиона, након чега је добио 65 милиона, а при том су стварни расходи износили 73,1 милион динара. Поред овог „пробијања“ буџета и кршења закона, контролори су слично стање открили и на другим буџетским позицијама контролисаних суда.

Овакво мешетарење, као и утрошак 12.159.789 динара на име услуга вештачења, и то само на основу судског решења, без приложених трошковника о стварним трошковима, нису били довољан разлог да се преиспита рад **Слободана Надрљанског**, председника *Окружног суда у Новом Саду*. **Надрљански** је одлуком *Високог савета судства* унапређен у судију *Апелационог суда у Новом Саду*. Да апсурд буде још већи, *Високи савет судства* је одлучио да га постави за в.д. председника *Апелационог суда у Новом Саду*.

Особе са инвалидитетом (ОСИ) најсиромашније међу сиромашнима

Пише: Др sc. мед. Гордана Пауновић Милосављевић, неуропсихијатар

Према подацима Уједињених нација, 10 одсто укупне светске популације чине особе са неким обликом хендикепа, а у Србији их има око 800 хиљада.

СРС је и идеолошки и програмски против било какве дискриминације па и против дискриминације ОСИ, а за поштовање људских права и достојанства. Сматрамо да хендикепирани треба да се укључе у све сфере и процесе друштвеног живота, да имају једнакост у остваривању права и обавеза и повећању запослености стварањем одговарајућих радних места и услова за рад.

У Србији је 79 одсто ОСИ незапослено. Према подацима Националне службе за запошљавање, од 22.758 ОСИ, 259 особа су слепи и слабовиди. Према подацима Савеза слепих Србије, у нашој земљи има око 12 000 слепих и теже слабовидих. Највећи број слепих и теже слабовидих је старосне доби од 60 и више година. Приближно 500 има 18 и мање година, а око 1 000 особа је старо до 30 година. Извршни директор Форума младих са инвалидитетом Жељко Илић, каже за лист Данас, да су највећи проблеми то што је држава изоловала слепе и слабовиде отварањем специјалних школа.

Последњих десет година, од петооктобарских промена наовамо, потврђен је давно дефинисани став да претерана либерализација тржишта и ригорозни инструменти монетарно-кредитне политике централне банке не могу и неће решити проблем незапослености. У условима пада економских активности и економске кризе, решење не треба тражити у повећању дерегулације и афирмацији либералног тржишног механизма, већ у активнијој улози државе у решавању горућих проблема.

Регистрована стопа незапослености је у Србији у октобру 2008. године била виша од 24 посто, а сваког месеца остане без посла 50.000 људи. Данас, нажалост, сваки други грађанин страхује од отказа. Откази у Србији су свакодневни. Талас изненадних отпуштања радника, који је последњих недеља све присутнији, страни и домаћи послодавци покушавају да оправдају последицом светске економске кризе. До отпуштања најчешће долази у приватизованим предузећима.

Од 2001. године власт социјалну политику третира као оптерећење привреде или као политику дистрибуције постојећих ресурса на најнижем нивоу прихода. Поред тога, различите стратегије које су предложиле међународне институције нису биле ни међусобно конзистентне, а поготово нису биле конзистентне са специфичностима наше привреде.

СРС сматра да samozapošljavanje представља најбржи начин смањења стопе незапослености, и то оснивањем предузећа, задруга, радњи, пољопривредних газдинстава или других облика предузетништва. У највећој мери реч је о samozapošljavanju у малим предузећима и радњама као флексибилнијим, и у тржишном амбијенту конкурентнијим системима који се без значајног инвестирања прилагођавају променама на тржишту рада.

Такође, стратегија запошљавања се мора усмерити ка продуктивним делатностима, са средњим нивоом зарада, као што су пољопривреда, металопраерађивачки сектор, туризам, грађевинарство и генерално, сектор малих и средњих предузећа.

Посебно треба нагласити да Социјално-економски савет, који је формиран још 2001. године, није испунио очекивања највећег дела запослених грађана Србије.

Инвалидност је медицинско, социјално, политичко и питање људских права. По дефиницији СЗО из 1980. године, инвалидност је ограничење или недостатак способности (изазваних оштећењем) за обављање активности на начин или до нивоа који се сматра нормалним за људска бића.

По дефиницији СЗО из 2000. године, инвалидност је губитак или ограничење могућности да учествује у друштву на истом нивоу са другима због социјалних препрека и препрека у животном окружењу.

- Две трећине ОСИ живе у земљама у развоју;
- Најмање 10 одсто светске популације или око 500 милиона људи има неку врсту инвалидитета;
- У Србији има око 800 хиљада ОСИ, а незапослено је 79 одсто;

- Образовање: 50 одсто има основну школу, 10 одсто је завршило школе за посебне потребе за ученике ометене у развоју, 7 одсто има високо образовање;

- ОСИ су најсиромашније особе међу сиромашним;

- 70 одсто су јако сиромашни, са просечним годишњим приходом од 136 евра;

- 2 одсто млађих од 20 година;
  - 30 одсто старијих од 70 година;
- Узроци инвалидности могу бити:
- Рат
  - Неухрањеност
  - Разне незгоде
  - Болести (полио-дечија парализа, церебрална парализа, неуро-мишићне болести – дистрофије, Даунов синдром, мултипла склероза, артритис, сензорна оштећења – оштећења вида и слуха, ментална ретардација, телесна инвалидност, аутизам)
- Подела ОСИ:
- Ратни војни инвалиди
  - Мирнодопски војни инвалиди
  - Цивилни инвалиди рата
  - Инвалиди рада

• Особе ометене у психичком и физичком развоју РВИ, у Србији, у ратовима од 1991. до бомбардовања 1999. године има преко 67 хиљада. Категоризовани су у 10 група. Најтежих има 450, из друге групе 1.041, из треће 691, а из четврте 1.731. Стамбено је обезбеђено само 1 одсто.

У нашој држави још не постоји јединствена база података о ОСИ.

ОСИ треба да се обезбеди што већи избор школа, с обзиром на то да постоје различите врсте инвалидитета. Потребна је боља повезаност образовања и тржишта рада како би имали где да се запосле када заврше школу. Природа посла је таква да једна половина ОСИ не могу да их обављају. ОСИ немају доступне информације о могућим радним местима.

Већина ОСИ, без обзира на категорију инвалидности, желе да ради. У Србији су ОСИ незапослене јер им држава није обезбедила радна места. Већи је проценат ОСИ које не остварују никакав вид права из области социјалне заштите а желе да раде, него особе које остварују права из области социјалне заштите. СРС сматра да је потребна реформа центара за социјални рад и националне службе запошљавања путем доедукације запослених. Држава недовољно мотивише ОСИ да се укључе у све друштвене токове. Погрешна и штетна је политика стимулисања ОСИ да не раде, односно њиховог брзог склањања са тржишта рада по завршетку образовања или путем одредби о праву на инвалидску пензију, јер то само дестимулише процесе који доводе до активирања ове највеће мањинске групе.

Однос према ОСИ у једној држави изражава достигнут степен слободе, свести, културе, демократије и људскости. Многе ОСИ се ретко, или готово никако, не обраћају установама за помоћ из више разлога: због везаности за постељу услед теже болести, због недостатка новца, немогућности превоза, необавештености о раду установе и процедури тражења помоћи, или страха да ће бити несхваћени и одбијени.

Немаран однос према популацији ОСИ очигледан је на сваком кораку. Држава, нажалост, не налази начин да реши један од егзистенцијалних проблема – незапосленост.

Велика Албанија на Београдском универзитету

Када су декан Филолошког факултета у Београду, Слободан Грубачић, и ректор Београдског универзитета, Бранко Ковачевић, потписали споразум са Универзитетом у Тирани, вероватно нису ни слутили да ће у српско образовање увести идеологију албанског балистичког покрета и присталице независног Косова. Међутим, последица тога је да српски студенти албанског језика уче из уџбеника штампаних у Тирани, а предају им професори из Албаније. Све то је зачињено са доста политичког екстремизма који не признаје територијални интегритет Србије, већ призива Велику Албанију.

Наиме, откако је дугогодишњи професор на Катедри за албанологију, Халит Трнавци, отишао у пензију, остало је нерешено питање ко ће и како водити ову катедру. Професори Грубачић и Ковачевић изгледа да нису могли да у земљи пронађу никога ко познаје албански језик и књижевност, па су у потрази за предавачима запуцали у Тирани. И потписали петогодишњи споразум по коме ће два професора албанског језика, Примо Шлаку и Стефан Чапаљику, као гостујући професори, долазити да држе часове српским студентима. Како је договорено, помаже им и један лектор, такође из Албаније.

Међутим, Шлаку и Чапаљику, према тврдњама упућених у збивања на факултету, не знају ни реч српског језика, па предавања држе на енглеском. Можда је и то разлог што на сајту Филолошког факултета не постоји једино страница Катедре за албанологију. Све друге катедре имају лепше или ружније урађене странице, а једино за албански језик пише да је страница у изради. Али ни то није проблем. Проблем је што су ова два професора тврди заговорници гега дијалекта, иако то не представља књижевни албански језик.

Наиме, Албанци се деле на две основне племенске групе, а то су Геге и Тоске. И док мирољубивије Тоске живе у јужном делу Албаније, екстремније Геге настанују махом северни део, али и Косово и Метохију. У Албанији је као књижевни језик 1972. године прихваћен дијалекат Тоска, са елементима гега језика. Међутим, професори Шлаку и Чапаљику не резекују књижевни језик, већ користе свој матерњи, скадарски Гега дијалекат. То је исто као кад би часове српског језика неко држао на локалном врањанском дијалекту.

Такође, двојици професора се спочитава да су присталице Велике Албаније. Примо Шлаку, песник из Скадра, објавио је 2002. године, заједно са Пиром Љољијем, књигу „Косово – балканска сага”. Стефан Чапаљику, такође из Скадра, професор је на Катедри за драматургију Факултета уметности у Тирани и саветник председнице албанског парламента.

Највећи проблем, ипак, представљају уџбеници „Књижевност и албански језик” и „Савремена албанска књижев-

ност”. У писању овог другог учествовао је и Чапаљику. Штампани су у Тирани, а користе се још у Приштини и на Тетовском универзитету, у западној Македонији. По речима нашег саговорника, у њима су највише заступљени непознати и осредњи албански песници и писци, док су многи од најчувенијих изостављени. Критеријум је био једино лојалност идеји Велике Албаније!

Ту је албански песник Ђерђ Фишта (1871–1940) који је 1939. године, као ослободиоце поздравео снаге фашистичке Италије које су умарширале у Албанију. Исте године примљен је за члана Академије наука Мусолинијево Италије. Због сарадње са окупатором био је забрањиван након Другог светског рата. Написао је дело „Малесијске гусле” (Lahyta e Malsis!) у којем позива на општи рат против Словена. Одломак из тог дела под називом „Врањина” (Вранина) нашао је место у уџбенику. Ради се о острву Врањина у Скадарском језеру за које Албанци, међу којима и Фишта, сматрају да треба да припадне њима, а не Црној Гори.

Српски студенти уче и дела Ернеста Колићија (1903–1975), такође сарадника италијанских окупатора. Колићи је био министар просвете у квислиншкој влади Велике Албаније под италијанском управом. Његова дела су због тога била забрањена у Албанији за време Енвера Хоџе, али сада је доживео праву рехабилитацију, па се уче и у Србији. Уче се и дела његовог тадашњег сарадника Мартина Џамаја, који је био професор албанског језика и лош песник.

Ту је и потпуно непознати књижевник Арши Пипа, који је живео у Америци и одатле радио на отцепљењу Косова. Умро је у Албанији. Нису заборављена ни дела балистички настројеног Љума Скенда.

А из уџбеника су зато изостављена најпознатија имена албанске књижевности као што су: бард албанске поезије Есад Мекули, па писац првог романа на албанском „Грођје је почело да зри” Синан Хасани, затим познати песник и академик Енвер Ђерђеку...

Како констатује наш саговорник, на основу свега изреченог, није ни чудо да се министар иностраних послова Албаније хвали како је освојио катедру у Београду.

Најстарија катедра за албански на Балкану

Катедра за албански језик на Београдском универзитету најстарија је на Балкану, а њен фактички зачетак десио се 1920. године. Иако је још 1905. године Универзитет уредбом предвидео наставу „арбанаског језика и литературе”, тек 1925. године је Савет Филозофског факултета БУ изабрао доктора Џевата Корчу, бившег директора државне гимназије у Скадру за „контрактуалног лектора арбанаског језика и књижевности”, при Катедри упоредне граматике индоевропских језика. Међутим, као почетак развоја албанологије као посебне дисциплине узима се већ 1920. година. Тада је доктор Хенрик Бариић почео слушаоцима опште лингвистике да држи предавања из упоредне граматике индоевропских језика, где је велику пажњу посвећивао албанском језику.

Срби у словачкој постали национална мањина

Српско-словачко вековно пријатељство

- *Влада Републике Словачке, на предлог потпредседника владе Душана Чапловича, усвојила је 3. фебруара 2010. године историјску одлуку. Наиме, том одлуком Срби су, у тој нама братској земљи, добили статус националне мањине. Додељивањем овог статуса, словачка влада је српску националну мањину изједначила са мађарском, чешком, пољском, украјинском, ромском... иако су неке од њих много бројније од Срба. Према попису становништва из 2002. године, у Републици Словачкој има 481 Србин. То је свакако мали број, али овде ваља подсетити на чињеницу да је током векова, а нарочито од 16. века, у словачкој земљи живело на хиљаде Срба. Овде ћемо посебно споменути последњег српског деспота Павла Бакића, који је средином 16. века прешао у данашњу Словачку и ту имао бројне поседе. Још и данас у Братислави живе његови потомци које носе име Бакића. Наиме, Вероника Бакић је директни потомак српског велможе и носи титулу грофице*

Пише: Др Небојша Кузмановић

Словачки вицепремијер Душан Чаплович је велики пријатељ српског народа. Неколико пута је долазио у Србију, а овде ваља напоменути да он води порекло из нашег Баната. Његов деда, Јан Чаплович, живео је у Ковачици где је био истакнути јавни радник и борац за самобитност и национална права Словачка у Аустро-Угарској. Тим поводом је крајем прошле године у Ковачици откривена биста Јана Чапловича.

Душан Чаплович је, поводом давања статуса националне мањине Србима у Словачкој, истакао: „Српска национална мањина, као све остале признате мањине, имаће легитимног представника у Савету Владе Словачке за националне мањине и етничке групе. Биће у могућности да предлаже, заступа и брани интересе својих сународника и да учествује у креирању мањинске политике у Словачкој, и да се политички удружује“. Додао је да су овој одлуци претходили добри односи између наше две државе. Тим поводом ћемо истаћи следеће:

Наша данашња генерација је сведок чињенице да последњих година не постоји велики број европских и светских држава и народа у којима се гаје сећања и одаје почаст великанима српске културе и књижевности. Међутим, ипак постоје и они који у овој нашој невеселој савремености подсећају на то да је српска култура по мери угледа који је некада имала у Европи. Наиме, у последњих десетак година у Републици Словачкој одржано је неколико манифестација које сведоче о значају српске културе и српских културних радника – који су градили, како своју, српску, нацију и културу тако и словачку.

Подсетићемо на неколико њих. Тако је током маја 2001. године на Филозофском факултету Универзитета Коменског у Братислави одржан међународни научни скуп под називом „Југословенско-словачке славистичке везе“. На скупу су учествовали научници из Словачке, Чешке, Србије, Немачке, а тема је била српско-словачке везе. При томе је посебно апострофирана улога српског слависте Риста Ковијанића – првог лектора српског језика у Словачкој од 1927. до 1939. године.

Импресиван је списак Срба који су се школовали у словачким школама, а то је свакако морало да остави дубоке трагове на односе два народа, све до данас.

За 150 година (1730 – 1880) у Словачкој се школовало и око 160 писаца. Међу њима је неколико великих имена из српске културне и политичке историје. Набројаћемо најистакнутије: Доситеј Обрадовић, Јован Стерија Поповић, Јован Јовановић Змај, Ђура Даничић, Светозар Милетић, као и већи број других истакнутих писаца свога времена: Павле Јулинац, Јован Мушкатировић, Павле Јанковић Миријевски, Јован Рајић, Павле Кенгелац, Јоаким Вујић, Милован Видаковић, Тодор Павловић, Јован Илић, Васа Живковић, Богобој Атанацковић, Јован Грчић Миленко, Сима Поповић, Павле Марковић Адамов, Коста Трифковић, итд. Ту је и неколико истакнутих државника–писаца: Димитрије Давидовић, Јован Филиповић, Алекса Јанковић, Стеван Марковић, Јован Бошковић.

Поред ученика и студената који су одлазили на школовање у словачке градове, тј. у „Горњу земљу“, велики број Срба је у XVIII и XIX веку тамо и живео. О томе можемо више сазнати у књизи Љубивоја Церовића, *Срби у Словачкој*. Церовић каже: „Српско становништво је у мањем броју насељавало Коморан и пре 15. века. Интензивно насељавање одвијало се током наредна два века, од пада Деспотовине до Велике сеобе. Највећи број Коморанаца био је српског порекла. Били су то потомци шајкаша који су овамо дошли у XV и XVI веку“. И даље: „У време највеће концентрације српског становништва у Горњем подунављу, између половине XVII и половине XVIII века, у Коморану је живело око 2.500 становника српске националности. ... Према попису становништва из 1826. године, у граду од преко 10.000 становника било је 256 српских домова, односно близу 1.500 становника. Од друге половине XIX века воде се прецизни подаци о броју становника по националностима. Попис из 1869. године показао је да је у овом граду живело свега 112 припадника српске националности, од укупно 13.595 становника“.

У децембру 2004. године, на згради Матице словачке у Братислави постављена је спомен-плоча посвећена Светозару Милетићу. Плочу су открили председници двеју матица – Јозеф Маркуш и покојни Божидар Ковачек. Тим поводом одржан је и пригодан научни скуп о делу Светозара Милетића.

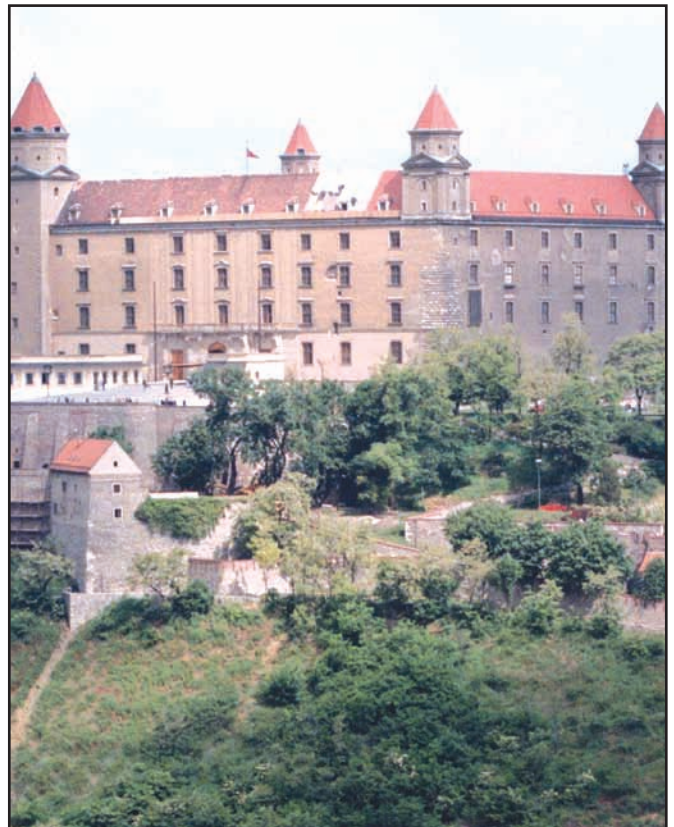
Током 2005. године, Матица словачка и Матица српска потписале су „Интеграциони меморандум“, којим се подржава настојање Србије да се прикључи Европској унији.

А 2007. године, у словачком Мартину, седишту словачке матице одржан је од 26. до 28. марта, први европски конгрес Матица словенских народа. Овај историјски скуп је на једном месту, први пут од оснивања, окупио скоро све словенске матице. Са скупа је потекао Меморандум у коме се проглашава да представници матица словенских народа нову Европу схватају као континент равноправних култура, језика и народа, са незаобилазним местом за Словене у њој.

Сви ови скупови су одржавани уз помоћ и саучествовање амбасада наших држава.

Када свему овоме додамо да словачка држава преко својих државних органа – министарстава и амбасаде, показује безрезервну подршку државном јединству Републике Србије, онда не треба да нас изненади тврдња, на којој ја истрајавам више од десет година, да **Срби и Словаци имају најбоље међусобне односе од свих народа на простору средње Европе.**

Простори средње и југоисточне Европе су у новом веку, а нарочито од XVII столећа, места сусрета различитих култура: византијске, оријенталне и западноевропске. Само

оно прожимање и сусретање култура које је праћено разумевањем и добрим утицајима једних на друге производи општечовечанске културне вредности и доводи до тога да те културе не живе једна поред друге, него једна са другом.

Тек мултикултуралност, која је створена дугогодишњим културним везама, а не она која се државно-политичким притисцима и апстрактним идејама натура одређеним народима, јесте претпоставка за укидање културне самодовољности и самогетоизације. Учење од других и о другима помаже нам да се боље упознамо и да себе видимо у другима, јер сами не можемо постојати. Једино се кроз различитост, а никако кроз униформност и једнообразност, развија самобитност и одржава виталност једне културе.

Односе словачког и српског народа, кроз вишевековну историју, одликује одсуство било каквих сукоба или неразумевања, већ напротив, висок ниво сарадње и узајамности, углавном на духовно-културном плану, али и на политичком, што је највише било изражено током XVIII и XIX века. Ови односи могу послужити за пример многим европским народима, а нарочито словенским, који су упркос етничкој и језичко-културној блискости често долазили у сукобе.

Од панике, преко параноје, до оптужби

- Почетак, као што многи мисле, није у априлу 2009, када је у Веракрузу (Мексико) регистрован први оболели од вируса новог грипа типа АХ1Н1, већ далеке 1976. године, када се, заправо, у САД први пут појавио фамозни вирус АХ1Н1.
- У априлу 2009. све је некако почело са доста нервозе, уз објашњење да је реч о „новом“ вирусу, пошасту која се брзо шири, од које се умире чешиће него од других зараза, али и паничној најави да је реч о трци са временом у којој произвођачи вакцина, светске фармацеутске куће, све чине да произведу што веће количине нове вакцине.
- Хоће ли је бити и за кога, неће ли је бити, јесмо ли благовремено стали у ред? Како ћемо се допечатити што веће количине, иначе – следи нам помор!

У дневнику „Ало“, 26. децембар 2009, председник Радне групе, др Предраг Кон, поручује нацији: „Између 500 и 1.000 грађана Србије могло би да умре од последица свињског грипа уколико не буде спроведена масовна имунизација“. Не заостаје ни дневник „Данас“, који 30. децембра 2009. преноси - „Епидемиолози Владимир Петровић и Горанка Лончаревић, чланови Радне групе, препоручују да особе старије од 60 година и деца млађа од девет година приме дуплу дозу вакцине против новог грипа, док министар здравља Томица Милосављевић тврди да је једна доза довољна.“ Како обичан грађанин да се снађе у свему овоме?

Имунизација или застрашивање?

Протеклих месеци били смо сведоци праве хистерије по медијима, у којима тема „грип“ није силазила са насловних страна. Свакодневно су објављивани извештаји о броју оболелих, броју умрлих, потенцијално умрлих, новинари су једва стизали да извести о свему ономе што је речно на готово свакодневним прес конференцијама, али и у саопштењима којима су дословце затрпаване редакције. Контроверзни изјава на претек – од претњи које је нацији упутио министар здравља лично, да ћемо СВИ морати да потпишемо некакав папир (коме то треба), и они који су одлучили да се вакцинишу и они који нису, до оцена да би лекарима који, из неких разлога, стручних или неких других, нисмо ни имали прилику да чујемо, нису подржали кампању око вакцинације, требало забранити да раде !?

У разноврсном арсеналу медијског оруђа за убеђивање грађана да беспоговорно иду на вакцинацију, коришћене су и методе „миксања баба и жаба“. Потом су уследили и родитељски састанци, убеђивање родитеља, деце, родбине, а у све се укључило и Министарство просвете.... Али – можда баш зато, и отпор вакцинисању био је неуобичајено јак. Чак и код лекара. И док су се припадници војске без поговора вакцинисали готово у целини, лекари су остали на зачелу. Свеопшти хаос изазвао је отпор чак и код ризичних група, које би по правилу требало да се вакцинишу. Биланс катаклизмично најављиване пошасте зване „свињски“, „мексички“ или „нови грип“, у земљи Србији, у бројкама, изгледа овако – до средине јануара 2010. године, од почетка епидемије (први оболели регистрован је крајем јуна 2009) потврђено је присуство вируса код 699 оболелих, умрло је 75 особа, вакцинисано је око 160.000 људи (ДВА одсто укупне попу-

лације). Од поручених три милиона доза вакцине, уз мало закашњење, стигло је и плаћено 855.000 доза, док је остатак поруџбине отказан. Даљи увоз вакцина од швајцарске компаније „Новартис“, који иде преко „Југохемије“ (компаније у саставу економске империје Мирослава Мишковића) обустављен је, како је изјавила Светлана Вукајловић, директорка Републичког завода здравственог осигурања. Податак који се не сме изгубити из вида – ТРИ милиона доза вакцина кошта око 26 милиона евра.

Како је прошао „комшилуќ“ у овој причи? Према подацима СЗО, од вируса АХ1Н1 у БиХ је умрло 10 људи, у Словенији 15, у Македонији 23, у Хрватској 26. Ми смо, дакле, рекордери.

Вакцинација је доживела прави фијаско у већини европских земаља – у Француској је вакцинисано само ПЕТ одсто укупне популације и сада та земља настоји да се ослободи већ купљених вакцина, док је нове набавке отказала.

Стари вирус, ново „паковање“

Да бисмо боље разумели о чему је реч, морамо се вратити на почетак приче. Почетак, као што многи мисле, није у априлу 2009, када је у Веракрузу (Мексико) регистрован први оболели од вируса новог грипа типа АХ1Н1, већ далеке 1976. године, када се, заправо, у САД први пут појавио фамозни вирус АХ1Н1. У априлу 2009. све је некако почело са до-

Рецесија „заобишла” Новартис

Швајцарски фармацеутски гигант Новартис недавно је званично објавио да је у четвртном тромесечју 2009. године повећао нето добит за 54 одсто, односно на 2,3 милијарде долара, делом захваљујући доброј продаји вакцине против новог грипа. Поређења ради, у последња три месеца 2008. Новартис је остварио нето добит у висини од 1,51 милијарде долара. Приходи у периоду септембар-децембар 2009. повећани су за 28 одсто, тачније на 12,93 милијарде долара. У 2009. години нето добит ове компаније износила је 8,45 милијарди долара и била је за четири одсто већа него у 2008. Нето приходи повећани су за седам одсто, односно на 44,3 милијарде долара.

ста нервозе, уз објашњење да је реч о „новом” вирусу, пошаста која се брзо шири, од које се умире чешће него од других зараза, али и паничној најави да је реч о трци са временом у којој произвођачи вакцина, светске фармацеутске куће, све чине да произведу што веће количине нове вакцине. Хоће ли је бити и за кога, неће ли је бити, јесмо ли благовремено стали у ред? Како ћемо се дочепати што веће количине, иначе – следи нам помор! Маргарет Чен, директорка Светске здравствене организације већ је након пар месеци најавила да је „свет на почетку пандемије грипа” и изнела да се могући број потенцијалних жртава процењује на стотине хиљада! Они који дуже памте сетиће се, а све је педантно забележено на страницама тадашње штампе, у јануару 1976, у САД се први пут појавио фамозни вирус АХ1Н1, који је и тада имао исту одредницу – „свињски грип”. Уследила је паника, убрзо и масовна имунизација америчког становништва. Шта се тада догађало, може се прочитати у новинским архивама, тек утисак је да тадашња збивања готово до детаља наликују сценарију који смо гледали поново, након 26 година, током лета 2009. и почетком 2010. Дакле, те далеке 1976. у САД је кренула агресивна кампања, готово насилно, подржана изузетно нападном медијском галамом, вакцинацијом је 50 милиона Американаца. Изгледа да вакцина није оправдала очекивања, јер су регистровани и неки нежељени ефекти, између осталих, „http://en.wikipedia.org/wiki/Guillain-Barre_syndrome” \l „Cause” \o „Uzročnik GB sindroma”, редак аутоимуни поремећај периферног нервног система који може да изазове и парализу. Уследила је и реакција становништва – због недоречености у информисању, претеране журбе, агресивности саме кампање, вакцинација је доживела прави фијаско, па је веома брзо нагло остављена. На страницама штампе, те 1976. године, цео догађај забележен је као „*swine flue debacle*”. Случај је пао у заборав, уследила је двоиподеценијска медијска „тишина”. Ипак, поглед у прошлост повремено нуди одговоре на многа питања која нас данас збуњују. Да ли смо 2009/2010. заиста имали пандемију, како су је најавили стручњаци СЗО, остаје да анализирају независни и непристрасни аналитичари. Подаци које тренутно имамо су следећи: од укупног броја умрлих, према подацима СЗО, око 70 одсто су грађани који припадају ризичним групама – старији од 65 година, труднице, деца, хронични болесници. Ерго – према званичној статистици, број страдалих од вируса АХ1Н1 далеко је мањи од броја жртава обичног, сезонског грипа, који, према подацима СЗО, годишње однесе између 250.000 и 500.000 хиљада људских живота. www.draganadjermanovic.com.

Поверење у званичну науку озбиљно пољуљано

Почетком 2010, др Волфганг Водарг, специјалиста за епидемиологију и бивши председавајући поткомитета Парламентарне скупштине Савета Европе, покрене иницијативу за истрагу око проглашења пандемије новог грипа, оптужујући СЗО да је подлегла интересима фармацеутских компанија, наводећи у прилог томе да је „свет потрошио 18 милијарди долара због проглашења пандемије и упозо-

рења СЗО да би од новог вируса могли да оболе милиони људи” (Танјуг, 8. јануара 2010)

Прва се са сумњом огласила медијска кућа СВС, која је усред кампање, средином децембра, покренула дебату о улози PR кућа у медијском спиновању око пандемије грипа. Већ тада пажљивим посматрачима није промакла пренаглашена медијска активност и инструментализација медија у пропагандне сврхе. Почетком јануара 2010, у анализу медијског аспекта целе приче, укључио се и „Deutsche Welle”, преносећи жестоку расправу у Савету Европе, на којој је главна тема били питање - да ли је пандемија свињског грипа „лаж” и „бесмислица”, или је оправдано проглашена, у тексту са насловом „Светска здравствена организација бесповратно изгубила кредибилитет” (25. 1. 2010). У Стразбуру је професор др Улрих Кајл, директор Епидемиолошког центра Универзитета у Минстеру за сарадњу са СЗО, приметио да Х1Н1 није никакав нови вирус, већ да је познат деценијама, и указао на то да у Немачкој од сезонског грипа годишње умре око 10.000 људи, док је од Х1Н1 умрло њих 187.

Извештачи из Брисела подсећају да се не тако давно, по сличном сценарију, одвијала епидемија птичјег грипа. Тада, међутим, нико прстом није указао на фармацеутске куће. Могуће, коментаришу они, да је тада било говора о генералној проби представе каквој данас присуствујемо. Нажалост, поверење у науку, која, како ствари стоје, уме да буде неопрезна у одбрани од голих интереса великих компанија, узнемирило је свет. Ипак, у свему томе има и нешто добро, савремени човек све чешће сам просуђује шта му је чинити, не прихватајући без резерве препоруке и налоге власника „апсолутних истина” и оних који се тако представљају.

Р. В. С.

Успон без покрића америчке економије
проузроковао скори суноврат и пад без падобрана

Свет без Запада

Пише: Проф. др Зоран Милошевић

Чуда се и у овом врло рационалном добу догађају! Ко би рекао да ће један тако велики ауторитет као што је Бжежински оманути? Наиме, овај амерички геополитичар пољског порекла је својевремено написао књигу „Свет без Руса“, где је описао свет са вечним миром и благостањем. Тај свет нема Русе и Русију, „главне инспираторе рата и беде“. Данас се ситуација обрнула. Сада се предвиђа пропаст Америке и Запада.

Седрик Мун, коаутор у свету веома запажене књиге „После империје: рађање многополарног света“, оцењује да је Америка после 1991. године била једина светска сила. Достигла је зенит и започео је пут пропасти. Пропаст је почела нападом на Ирак, а пад војне моћи започео је 8. августа 2008. године, када је грузијски председник наредио агресију на Јужну Осетију. То је видљиво на више нивоа. Прво на бојном пољу. Грузијске војнике су обучавали амерички експерти, грузијски војници су ратовали стратегијом и оружјем САД и изгубили су! На вербалном нивоу то одсликавају речи два водећа политичара, САД и Русије, Буша и Путина. Када су новинари у Пекингу питали Буша за коментар, он је помирљиво рекао: „Агресија и застрашивање нису примерени методи за вођење спољне политике у XXI веку.“ Новинари су Пу-

тину поставили исто питање, додавши: „Ви сте преломили“? Одговор је био веома занимљив: „А шта сте хтели, да реагујемо уз помоћ катапулта? Ми смо агресора изударали по лицу, као што то, уосталом, прописују војни уџбеници!“

Економску моћ САД губе после 15. септембра 2008. године, када је банкротирала банка Lehman Brothers, која је повукла низ других компанија у пропаст (преко 1.110 банака). Светска економска криза је уништила 40 трилиона долара у целом свету и довела до тога да државни дуг САД порасте са 42 одсто бруто националног дохотка на 60 или 80 одсто (у зависности од извора – док је дозвољено 60 одсто), чиме се ова некадашња велика сила добровољно придружује Грчкој.

Слабљење економске моћи повлачи за собом и губљење политичко-дипломатске моћи и „меке силе“ (друштвено-културна моћ).

Што је посебно занимљиво, свет из рецесије изводи Кина, а не САД. Наиме, раст привреде у 2009. години у Кини је био преко девет посто, а ове године очекује се 11 посто.

Долар – дрвена валута

Даљем урушавању америчке моћи доприноси долар. Наиме, за последњих осам година, сведочи Фил Торнтон („The Wall Street Journal“), долар је изгубио више од четвртине сво-

је вредности. Истовремено, **нобеловац** Џозеф Стиглиц (Joseph Stiglitz) каже: „Веома је спорно да остане доларски систем у ери глобализације. Потребан је нови светски валутни резервни систем, који ће сменити доларски”. Пад који ће се десити у моменту истискивања долара из светских токова биће муњевит и велик, а истовремено је разрађен план преласка замене долара новим валутама за међународна плаћања. Долар је на удару и због инфлације у САД коју производи додела трилиона долара као помоћ финансијском систему и економији.

Све ово наводи неке аналитичаре (из „Vanity Fair - САД”) да говоре о долару као **дрвеној валути**. Наиме, аналитичари из овог часописа говоре о САД као банава републици чија је главна одлика дрвена монета. Које су основне карактеристике банава републике?

Прво, централно место заузме „дрвена валута” над којом се цео свет исмева, као што се то догађа са валутом САД.

Друго, клептократија. У САД и целом Западу клептократија је достигла неслућене размере. Ретко је пронаћи политичког функционера да не користи свој положај за лично богаћење, без обзира **на то колико ће људи покрасти и осиромашити**. Тако се, као у банава републикама, показује да нема друштвене одговорности. Другим речима, одговорност се потпуно искључује из (моралног) и неолибералног поретка. Тако се догодило да новац који је Конгрес САД доделио банкама и привреди за санацију финансијског и привредног система буде углавном покраден, јер одлуком није предвиђено да се додела новца контролише или надзире;

Треће, процват демагогије на штету здравог разума, смисла и поретка. На пример, пише Кристифор Хитченс, није ли гротескно када се гласање о хитним економским мерама за помоћ економији помера, на трошак Конгреса, да би се испоштовао празник Рош-Хашани, када то нису тражили ни ортодоксни Јевреји. Или, није ли фантастично да шеф Федералних резерви, Алан Гринспен (Alan Greenspan), као и његов претходник, буду чланови врло проблематичних култова (не секти, већ култова) – онда видимо коме је потчињен амерички живот.

Да ли колективно несвесно „вуче” САД у пропаст?

Ствари су потпуно измакле контроли, па се јављају и аутори, попут Ноами Волф (часопис „Project Syndicate” - САД) која ово пропадање покушава да објасни психологијом. Она се пита: „Постоје ли психички процеси – чак фројдиситички процеси – који могу утицати на колективно несвесно, како је већ то могуће утицати на поједине људе? Сматрам да постоје”, одговара Ноами Волф. „Верујем да како је то код поје-

диначног човека, да снови, разговори, филмови, поп-музика, образовање, вицеви, рекламе итд. стварају колективно несвесно које вуче у пропаст”.

Истовремено, Роџер Коен (из „The New York Times”) закључује да Америка одлази са сцене и да ће заузети место негде између Бразила и Аргентине.

Овим црним слутњама придружила су се и три аутора са Универзитета у Берклију (Наазин Барма, Ели Ратнер и Стивен Вебер) који су објавили опширну анализу у часопису „The National Interest”, у којој су, између осталог, констатовали да се свет организује против Запада, те да постоји могућност његове изолације и пропасти.

Први пут се у последњих **сто** година појављују велике, веома насељене и брзо развијајуће државе и овај проблем ни САД, а ни Запад не могу да реше. Ове државе, развијајући међусобну сарадњу, истовремено не само да слабе односе са Западом, већ и одбацују западноцентрични међународни систем. Тако Запад, а посебно САД, губе свој значај.

Континенталне и приморске вредности

На овај начин, споменуте државе стварају „свет без Запада”. Он је заснован на продубљеним, брзоуспостављајућим везама држава у развоју (кроз размену роба, новца, људи и идеја) и, што је нарочито важно – све то није под контролом Запада. Резултат овога је формирање новог, паралелног међународног система са властитим нормама и вредностима, институцијама и структуром власти. Овај свет од САД узима све што му одговара, али заобилази правила и норме новог светског поретка које диктирају САД. Ове нове велике државе прво формирају алтернативну архитектуру институција и сопствене обрасце управљања државом, који се обично састоје од имплементације властите традиције и вредности – што систему даје велики легитимитет и подршку у народу.

На пример, либерализам је **одавно** критиковао колективизам. Сада у Русији, Кини и Индији, он више нема негативан смисао, пре свега, захваљујући властитој друштвеној наци која је рехабилитовала **тзв. позитивни** колективизам. Колективизам је, **протумачен са становишта модерните-**

та и стварности као позитивна вредност, настао код земљорадника из потребе да се ефикасно обради земља. Пред тога, он води ка солидарности које нема у индивидуализму. Са друге стране, А. Дугин поручује да је колективизам бољи јер не носи егоистички индивидуализам. Затим, индивидуализам је својствен становницима приморја и морнарима, па зашто га наметати тамо где нема услова за то? Колективизам рађа још једну важну вредност, а то је **родољубље!** „Родољубље није прибежиште ниткова, премда је, заиста, способно да оправда и скине љагу са оних који му се, на крају крајева, обрете. Родољубље је социјална, политичка и културна норма и скретање са ње је ружно обележје и заматак реалног социјалног екстремизма, нихилизма, субверзије”.

Такође, критикована државна интервенција у економији добија нови смисао. Економски образац Кине и Русије је успешнији од америчког. Према томе, заговарање неолибералних мантри о немешању државе је **идеолошка заблуда или гола пропаганда**, смишљена да ослаби економску моћ појединих држава. И најважније: новоразвијајуће државе цене суверену демократију, налазећи да либералну демократију контролише економија, тј. крупни капитал, па народ на изборима увек добија оно што није изабрао. На тај начин, **оваква „демократија”** доводи до свеколике декаденције и господарења новца над људима, уместо да људи господаре новцем. То је, поручује А. Зиновјев – колонијална демократија!

Овом систему не смета „мулокрација”, јер је то иранска традиција, не сметају јој ни друге традиције. Дакле, ради се о потпуно новом систему који неће да уподобљава свет по себи, већ поштује оно што је настало као аутохтоно. Насупрот томе, либерални поредак губи легитимитет, јер многе власти у овом систему се формирају медијским терором, преваром, корупцијом...

Може се, дакле, закључити да се нови свет развија и улаже новац у развој других, али без Запада. На пример, економска улагања Кине, Русије и Индије су крајње **занимљива**. Као прво, ове земље не условљавају своја улагања (што

је стандардна пракса Запада). Кина је у Африку (коју је Запад држао сиромашном) уложила милијарде долара. На пример, у Западу неинтересантној Анголи, Кина **гради** аутопутеве, хидроцентралне, инфраструктуру, фабрике... Слично је и у Египту, Нигерији. То чине не само Кина, Русија и Индија, већ и Венецуела, Бразил и Аргентина. Уго Чавес тргује са Ираном. Русија тренутно продаје више оружја Јужној Америци него САД – дефинитивно свет се мења.

Глобализација коју су покренуле САД добија сасвим другачији изглед. Наиме, **све** више се интегришу државе које не улазе у западни блок. „Свет без Запада” јача везе унутар себе. „Свет без Запада” се састоји, као и сваки политички поредак, из две компоненте: идеја о **начелима** управљања и властитог ресурса власти. Тај систем данас одсликава Шангајска организација сарадње (ШОС) која је имала снаге да, недавно незамисливо, глатко одбије молбу САД да добију статус посматрача. ШОС је позвао САД да удаљи свој војни персонал из Централне Азије и подржао узбекистанског председника Ислама Каримова, кога су САД оптуживале да гуши опозицију.

„Свет без Запада” ствара сопствене канале распрострања информација и канале за подршку политичком дискурсу. У овом свету главни медији нису CNN, BBC и слично, већ „Ал-Џазира”, „Ал-Арабија”, руска телевизија **Русија данас, РБЦ, итд.**

Да је ђаво однео шалу (пише Питер Гудспид, „National Post”, Канада) сведочи и студија Националног савета за развој САД, коју је доставио актуелном председнику Бараку Обами, крајем 2009. године, на 120 страна под насловом „Глобалне тенденције до 2025. године”. Аутори студије су најпознатији амерички истраживачи и аналитичари, а посао је трајао годину дана. У студији се каже да ће се у наредних 15 година економски и политички утицај Запада, а посебно САД, смањити. „Међународни систем, какав је сада, неће постојати 2025. године” - закључују **истраживачи**.

Утицај нових држава, посебно Кине, Индије и Русије, ће порастати и свет ће доживети трансформацију и историјску предају богатства Истоку.

„Збиља“, новина којој се верује

- „Велика Србија“ је поводом, две деценије листа за културу, уметност и друштвена питања, „Збиља“, разговарала са главним и одговорним уредником Момиром Лазићем

Разговарао: Владимир Мишковић

– „Збиљу“ сам основао у Карловцу у пролеће 1990. године са књижевником Небојшом Дебелковићем и другим виђенијим српским интелектуалцима из Хрватске, јер смо схватили да Србе у Хрватској, после доласка на власт ХДЗ-а и Фрање Туђмана, чека ново клање и протеривање. У почетку нисмо имали довољно новца, па нам је помогао покојни владика горњокарловачки Симеон Злоковић, јер смо увек имали подршку Српске православне цркве. Пошто сам тада био изабран за председника Општинског одбора Српске демократске странке у Карловцу, одлучили смо да „Збиља“ буде гласило СДС-а у Карловцу, а ја сам постао главни и одговорни уредник листа. Створили смо мрежу дописника у Загребу, Вараждину, Ријеци, Белом Манастиру, Пакрацу, Дубровнику, Осијеку. Они су истовремено били и повереници, задужени за продају листа – говори о првим бројевима „Збиље“ њен главни и одговорни уредник, књижевник Момир Лазић.

- Којим темама се „Збиља“ у почетку највише бавила?

– Лист се бавио културним и политичким питањима. За први број „Збиље“ интервју на две стране је дао и проф. др Војислав Шешељ. Свих ових 20 година он је био уз наш лист. Врло брзо смо ступили у везу са мојим пријатељима у Београду, Крагујевцу, Горњем Милановцу, Чачку, Панчеву, Смедереву, које сам упознао као новинар „Радио Карловца“. Од њих смо добили, у то време, огромну материјалну помоћ, па после првог броја више нисмо имали проблема са финансирањем штампања листа. Зато смо из броја у број „Збиљу“ све више делили бесплатно, како бисмо проширили број сарадника и повећали број читалаца.

- Како се власт Фрање Туђмана у Хрватској односила према српским медијима?

– Били смо трн у оку усташке власти. Зато је њихова политика знала да заплени један део издања нашег листа, али смо проналазили начина да дођемо до читалаца. Када је 1991. године почео рат, одмах су ме ухапсили, што је довело

до гашења редакције. У карловачком затвору сам мучен и пребијан. Организације за људска права из многих европских и светских земаља су захтевале да ме пусте на слободу, јер сам био једини писац у Европи који је хапшен и прогоњен. У Србији, Удружење књижевника је покренуло петицију за моје пуштање на слободу, коју су потписали сви чланови удружења, а огласило се и Удружење новинара Србије. Појединачно гледано, први човек који ми је тада прискочио у помоћ био је др Војислав Шешељ, јер је помогао мојој породици док сам био у затвору.

- Како сте поново окупили редакцију?

„Збиља“ у борби против НАТО агресије

– Током рата 1999. године штампали смо „Збиљу“ у издању на четири стране сваки дан и делили у Србији и иностранству. Током дана смо бележили све што се догоди у земљи, а већ следећи дан издање на енглеском и српском језику дељено је на митинзима у Франкфурту, Паризу и другим градовима Европе, Сједињеним Државама, целој Северној Америци.... Јавио нам се и један Перуанац из Лиме, где је стигао један број „Збиље“. Проф. др Рајко Долечек, наш сарадник из Чешке, ми је једног дана донео писмо старог господина из Прага, који није могао да верује да постоји лист у коме се толико воли своја земља. У том писму је било 1000 долара и ја сам се скоро онесвестио! Човек кога никад у животу нисмо видели дао нам је толику донацију! Свих 78 дана НАТО агресије, „Збиља“ је била једини лист за културу, политику и друштвена питања који је излазио сваки дан. Урадили смо четири специјална броја „Збиље“ на енглеском језику посвећена Косову и Метохији и данас нови бројеви „Збиље“ редовно одлазе на Косово и Метохију. Они који су окупирали Републику Српску Крајину, данас Србима преко ЕУЛЕКС-а отимају Косово и Метохију, а покушавају да униште и Републику Српску. Део истог пројекта је и сепаратистички Статут Војводине, којим смо се бавили у најновијим бројевима „Збиље“.

Годишња награда листа „Збиља“

– Годишња награда „Збиље“ се додељује од 1998. године и први ју је добио књижевник Зоран Глушчевић за своју књигу „Ратне игре око Косова“. Награду су добили и др Радован Караџић, за књижевно стваралаштво, Драгош Калајић постхумно за роман „Последњи Европљанин“, др Марко Марковић из Париза, проф. др Иља Числов из Москве, проф. др Војислав Шешељ за књигу „Идеологија српског национализма“, Небојша М. Крстић постхумно за књигу есеја „Слово и дух“, Предраг Драгић Кијук за духовно филозофско стваралаштво, проф. др Рајко Долечек за књигу „Оптужујем“, и проф. др Иван Чарота за преводилачки рад. То су угледни људи, који су својим радом допринели ширењу националног идентитета српског народа.

– После лечења у Београду, вратио сам се у Републику Српску Крајину. У Книну сам постао члан Председништва СДС Крајине, задужен за информисање и културу. Тако је и „Збиља“ 1992. године почела да излази у Книну, као гласило Српске демократске странке Крајине. Са министром за информисање у Влади Крајине, Лазаром Маџуром, путовао сам у Лондон и многе друге градове, где смо држали конференције за штампу. Ту смо представљали специјалне бројеве „Збиље“ на енглеском, француском и немачком језику, који су били посвећени борби српског народа Крајине за своју слободу.

• Имали сте контакте са страним медијима?

– Да. Наше текстове су преносили „Њујорк тајмс“ и „Гардијан“. Код мене су по информације долазили дописници који су радили у Книну, од Си-ен-ен-а до Би-Би-Сија и светских новинских агенција. „Збиља“ је редовно одлазила на ратиште, где су је читали наши борци широм Републике Српске Крајине. И данас објављујемо сва саопштења Владе Републике Српске Крајине у прогонству и истину о Крајини, која ће опет бити наша.

• Шта се десило после егзодуса српског народа из Републике Српске Крајине?

– Покренули смо „Збиљу“ у Београду. У редакцију су се укључили наши истакнути интелектуалци, попут књижевника др Живана Живковића, уметника Богдана Кршића, књижевног критичара Предрага Драгића Кијука, писца и песника Златка Красног, књижевника Моме Димића и Зорана Глушчевића, сликара и писца Драгоша Калајића, академика Василија Крестића. Један од сарадника у то време постаје и српских писац Владимир Војновић. Ту су и књижевници Добрица Ћосић и Матија Бећковић, писац Гојко Ђого, песник Рајко Петров Ного, писац Момо Капор, др Радован Караџић, проф. др Војислав Шешељ...

• Како сте успели да добијете правремене информације из света?

– Успоставили смо мрежу дописника. Из Москве је извештавао Зоран Костић, из Торонта Катарина Костић и Мирослава Ђурчић, из Варшаве Грегор Валчак, из Темишвара Стеван Бугарски и Славољуб Гвозденовић, из Лондона Невен Лежајић, из Париза Сержан Д По, из Букурешта Ангел Дуброану, из Берлина др Никола Живковић, из Минска др Иван Чарота, из Цириха Милорад Божић, из Питсбурга Александар Петров, а са Тајвана Цијанг Уа Џанг. Са многима од њих и данас сарађујемо и захваљујући великом броју наших дописника, „Збиља“ се може наћи у свим деловима света.

• Који су данас најважнији циљеви уређивачке политике „Збиље“?

– Поставили смо себи два задатка. Да афирмишемо све оно што је вредно у српском народу и прикупимо у свету све оно што је значајно за развој српског народа. „Збиља“ је сарађивала са антиглобалистом Ремзијем Кларком, британским књижевником Харолдом Пинтером, немачким књижевником Петером Хандкеом. За „Збиљу“ је писао и некада-

шњи потпредседник Државне думе Руске Федерације Сергеј Бабурин и познати руски слависта, проф. др Иља Числов. „Збиља“ је објављивала и песме руског песника Булата Окуцава, а „Збиљу“ је читао и руски писац Александар Солжењџин.

• Како сте успели да око нашег листа окупите тако велики број људи?

– Организовали смо симпозијуме. Први је одржан у Руми и био је посвећен књизи др Војислава Шешеља „Идеологија српског национализма“. Први пут су, од одласка др Војислава Шешеља у Хаг, који, борећи се као лав, брани планетарну истину од највећег зла овог века, Хашког трибунала, најугледнији српски интелектуалци говорили о његовој књизи и сви реферати су објављени у специјалном издању „Збиље“. Други симпозијум „Хашки Трибунал – планетарно зло“ одржали смо у Кикинди. Трећи смо одржали у Новом Саду, и био је посвећен књизи др Војислава Шешеља „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“. О њој су говорили др Марко Марковић из Париза, академик Славко Гавриловић из Новог Сада, проф. др Иван Чарота из Минска, др Иља Числов из Москве, др Никола Живковић из Берлина, др Веселин Ђуретић и др Мирко Зуровац из Београда и многи други, који су се сложили да је циљ римокатоличког злочиначког пројекта вештачке хрватске нације уништење српског народа.

Порука из Хага

(Војиславу Шешељу)

Кад прољеће душом

зажубори,

ето Воје да нам

српски збори.

Руси су нам и отац

и мајка,

дошло врјеме да

будемо Спарта.

Да Косово наше

судилиште, буде српско

а не губилиште.

Демократе главе су

нам дошле

и врјеме је

с њима на добоше.

Слобода ће Србијом да

шета,

већ доста смо били

зла европска мета.

Браћо Срби, главе ка

икони,

Богу Христу сви се

помолите.

Никад Србин изгубио

није

кад с Лазаром рујно

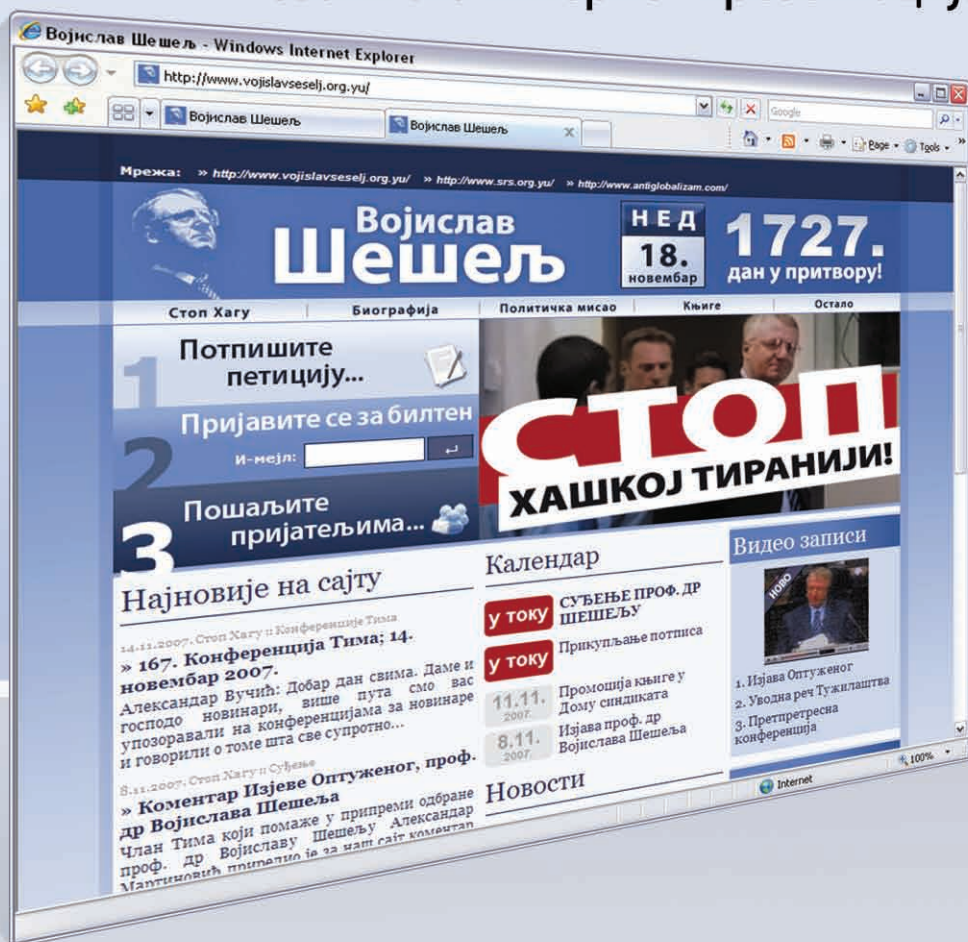
вино пије.

- Да се Шутановац пита, Србија би већ ушла у НАТО. На срећу, не пита се.
- Размишљам нешто, да ли је сукоб интереса кад неко, рецимо министар, ради и за неку страну фирму, рецимо НАТО.
- Ова економска криза је многе функционере завела у црно. Ето, у Ђелићевој имовинској карти више нема оних 11 000 000 евра из Меридијан банке.
- Газела ипак неће пасти. Да ли ће пасти они који су „заслужни“ за њено стање?
- За борбу против криминала и корупције (коју су обећали), напредњаци се кадровски ојачавају. Недавно им се прикључио и Горан Кнежевић.
- Због изванредног искуства, Горану Кнежевићу су дали место саветника. Не знам ко ће ту кога саветовати: он њих или они њега.
- Иначе, Горан је код демократа био стручан, угледан, частан и поштен. Све док га нису ухватили.
- Кад су чули да је Горан Кнежевић постао члан СНС, приступнице су узели: Пецони и Цане Жабац а распитује се и Мило Ђукановић.
- Поштену власт на Вождовцу ће (као члан већа) представљати и извесни Горан Ускоковић, познатији као Сколе.
- Толика концентрација угледних и часних у једној странци, па то је већ критична маса!
- Слободан Хомен, државни секретар, ВЕРОватно нема везе са изградњом вождовачког маркета ВЕРО.
- Што се Вождовчани брину за исход суђења око ВЕРА са оцем државног секретара Хомена? Па, услов за недавни избор судија био је да буду стручни, достојни и часни.
- Како би лепо било да су ови, што су пре десетак дана били на молитвеном доручку, тамо сачекали и следећи.
- Визе смо добили. Са платом коју имамо, можемо да идемо у лепе земље Запада. У једну лепу земљу, у две лепе, у три лепе..... Како је коме воља.
- Народ кука како нема чиме да се греје. А она топла обећања која су добили од оних за које су гласали!
- За посланике ће се убудуће постројавати почасна јединица Гарде. За неке министре би адекватнија била јединица УБПОК-а.
- Радослав Старовић из Новог Београда пронашао у чоколади „Милка“ зубну протезу. Можда је то нека наградна игра европских произвођача.
- Погрешно смо разумели Тарабићево пророчанство. Кад је рекао да ће земљом завладати „жути“, није мислио на земљину куглу, већ државу. И није мислио на Кинезе и Јапанце.

Војислав Шешељ

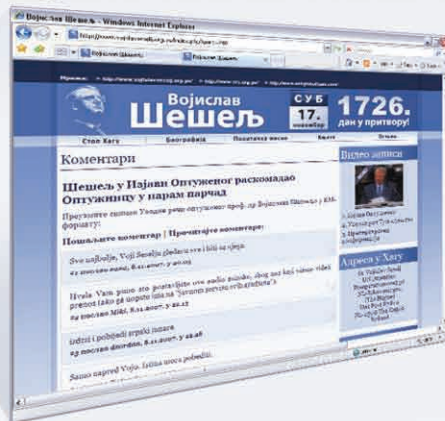
званична интернет презентација

У циљу информисања јавности о току процеса пред такозваним Хашким трибуналом, Српска радикална странка вам представља преуређену интернет презентацију проф. др Војислава Шешеља. На интернет адреси www.vojislavseselj.org.yu можете прочитати и коментарисати најновије вести, видети најаве догађаја, погледати или преузети видео записе са суђења, прочитати поднеске, транскрипте статусних конференција и упознати се са активностима Тима за одбрану.

Сви посетиоци сајта могу бесплатно преузети електронске верзије књига проф. др Војислава Шешеља, међу којима посебно истичемо капитална научна дела: „Идеологија српског национализма“ и „Римокатолички злочиначки пројекат вештачке хрватске нације“.

Уколико досад нисте били у прилици да потпишете петицију за директни пренос суђења на РТС-у, то можете учинити и на овој интернет презентацији.

VOJISLAVSESELJ.ORG.YU

ЗБИРКА ХАШКИХ ДОКУМЕНАТА

Др Војислав Шешељ

СМЕЖУРАНО
КЕНГУРОВО МУДО
КЕВИН ПАРКЕР

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

ХОЛАНДСКИ
КУРВИН СИН
АЛФОНС ОРИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

КОРУМПИРАНИ ПРЕДСЕДНИК
НЕЛЕГАЛНОГ ХАШКОГ СУДА
ФАУСТО ПОКАР

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2004.

Др Војислав Шешељ

АМЕРИЧКИ ПОЛТРОНЧИЋ
О ГОН КВОН-ЧИЋ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

ПОКВАРЕНИ
МАЛТЕШКИ ПАЦОВ
КАРМЕА АГИЈУС

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

АФЕРА ХРТКОВЦИ
И УСТАШКА КУРВА
НАТАША КАНДИЋ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2007.

Др Војислав Шешељ

ОЧЕРУПАНА
ХАШКА ЂУРКА
КРИСТИНА ДАЛ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

НАРОГУШЕНО
ШКОЦКО ГОВНО
ЈАН БОНОМИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

РИМСКА КУРИЈА
ВЕЧИТО ЖЕДНА
СРПСКЕ КРВИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

ПОНТИФЕКС МАКСИМУС
САТАНИСТИЧКЕ ЦРКВЕ
ЈОВАН ПАВЛЕ ДРУГИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

АНТИХРИСТОВ НАМЕСНИК
ЗАКОВАЧКИ РИМСКИ ПАПА
БЕНЕДИКТ ШЕСНАСТИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

ПЛАЧКАШ НОВЦА
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
ХАНС ХОЛТАЈУС

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

Др Војислав Шешељ

ЉУБАВНИК ЦЕФРИЈА НАЈСА
ДАНИЈЕЛ САКСОН

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2009.

Др Војислав Шешељ

ВАТИКАН ГЛАВНО
САТАНИНО ГНЕЗДО

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2006.

ТВРДИ ПОВЕЗ
ЗЛАТОТИСК

